

PLANS DOCENTS

CURS 2018-2019

GRAU D'INFORMACIÓ I
DOCUMENTACIÓ

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Administració Local i Unitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 364258

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Ciro Lluca Fonollosa

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	8	
- Teoricopràctica	Presencial	5
- Seminari	Presencial	3
Treball tutelat/dirigit	42	
Aprenentatge autònom	25	

Recomanacions

Es recomana haver cursat prèviament les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, i Informació i Societat.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer l'àmbit competencial, l'estructura i el funcionament de les administracions locals, especialment dels ajuntaments.

Conèixer els vincles orgànics, funcionals i econòmics entre aquestes administracions i les unitats i serveis d'informació del municipi.

Adquirir una visió global de l'entorn municipal i local basada en la interrelació entre les diferents unitats i serveis d'informació.

Conèixer els serveis i equipaments d'informació municipals i locals, i les possibilitats que els ciutadans hi accedeixin i n'usin la informació.

Conèixer i analitzar els diferents agents presents en l'entorn municipal i com es relacionen amb les unitats i serveis d'informació local.

Blocs temàtics

1. El municipi: estructura, òrgans de govern i competències. Altres entitats locals i relacions entre administracions

1.1. Marc legal del govern local

1.2. L'ajuntament: funcions, estructura, organització, competències i pressupost

1.3. Anàlisi de les regidories o àrees de serveis a les persones proveïdores de serveis i equipaments d'informació municipals

1.4. Marc competencial, estructura, òrgans i funcions de les altres administracions d'àmbit local: consells comarcals, diputacions provincials, mancomunitats de municipis, etc.

2. Les unitats i serveis d'informació d'un municipi

2.1. Planificació estratègica local de serveis i d'equipaments informatius

2.2. Identificació de les diferents unitats d'informació d'un municipi.

Dependència orgànica o funcional amb l'Administració pública

2.3. Biblioteques, plans de biblioteques, xarxes urbanes de biblioteques públiques municipals, plans de foment de la lectura

2.4. Arxius. Xarxes municipals i comarcals

2.5. Serveis municipals d'informació local o d'informació al ciutadà i altres centres d'informació presents al municipi

3. La cooperació i les interrelacions entre les unitats d'informació locals

3.1. Globalització, societat de la informació i del coneixement, societat en xarxa. Economia del coneixement

3.2. Dinàmiques socials i paper de les unitats d'informació en el context socioeconòmic i cultural del municipi. Treball transversal i cooperatiu

3.3. La col·laboració amb els agents presents en l'entorn local implicats en la producció, l'elaboració o la distribució d'informació

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i també d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a vuit hores de sessions presencials, que inclouen un mínim d'una hora de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final (presentació del treball), en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les

tutories acadèmiques que podeu demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada es basa en un sistema que té en compte tres components:

- Prova escrita (10 % de la qualificació final) per demostrar que s'han entès correctament els continguts docents. Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts sobre 100.
- Treball de curs individual dedicat a l'«Anàlisi i proposta per a la millora d'una política o servei d'informació local», que consisteix en quatre lliuraments:

- a) Notificació de la proposta de municipis (1 % de la qualificació final)
- b) Anàlisi dels municipis (19 %).
- c) Proposta de millora (20 %).
- d) Presentació del treball (30 %).

El calendari de lliurament de les quatre parts és el següent: la part *a* s'entrega la quarta setmana de març; la *b*, la quarta setmana d'abril; la *c*, la primera setmana de maig, i la *d*, la quarta setmana de maig.

Si no es presenten les quatre parts del treball (*a*, *b*, *c*, *d*) s'obté una qualificació de no presentat.

La part *a* del treball no és reavaluable. Les parts *b*, *c* i *d* es poden reavaluar quan tinguin una puntuació mínima de 40 punts sobre 100.

- Exercicis breus fets durant el semestre lectiu (20 % de la qualificació final) per demostrar que s'han entès correctament els continguts docents. Es poden reavaluar únicament els exercicis amb qualificacions entre 40 i 49 punts sobre 100.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única té dues parts:

- Treball de curs individual, dedicat a l'«Anàlisi i proposta per a la millora d'una política o servei d'informació local» (40 % de la qualificació final). La presentació del treball és imprescindible per superar l'assignatura. El treball es pot reavaluar quan tingui una puntuació mínima de 40 punts sobre 100.

- Prova escrita (60 % de la nota final). La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 40 punts sobre 100. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació obtinguda. Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts sobre 100. Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol. ISBN 84-8429-300-9.

Mir i Bagó, Josep. *Ajuntament fàcil*. 3a ed. Barcelona: Federació de Municipis de Catalunya, 2011. 155 p. ISBN 978-84-87286-61-5.

Text electrònic

Guies per al desenvolupament de la societat del coneixement [en línia]: *els governs locals davant el repte del web 2.0*. Barcelona: Localret, 2009. 62 p. <http://www.localret.cat/wp-content/files_mf/1422979603governslalsdavantelreptedelweb2.0.pdf>. [Consulta: 26 juliol 2017].

Serra, Albert. *La transversalitat en la gestió de polítiques públiques* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2004. 37 p. Síntesi (Centre per a la Innovació Local); 7. <<http://www1.diba.cat/llicreteria/pdf/38156.pdf>>. [Consulta: 26 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Anàlisi de Necessitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 360048

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Cristobal Urbano Salido

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials

50

- Teoricopràctica	Presencial	32
- Pràctiques de problemes	Presencial	12
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	3
- Seminari	Presencial	3

Treball tutelat/dirigit

50

Aprenentatge autònom

50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, i Fonaments de Cognició Humana.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els conceptes que caracteritzen el comportament informacional de les persones.

Diferenciar els tipus d'estudis del comportament informacional.

Conèixer els factors principals per analitzar les necessitats i l'ús d'informació en contextos científics.

Conèixer els factors principals per analitzar les necessitats i l'ús d'informació en el context de les organitzacions.

Conèixer els mètodes i les tècniques per dur a terme les anàlisis de necessitats.

Referits a habilitats, destreses

Identificar els factors rellevants per analitzar el context de les unitats i serveis d'informació.

Detectar i saber interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials, i el seu comportament informacional.

Identificar criteris formals i conceptuals en l'avaluació dels resultats de la recuperació d'informació.

Interpretar els resultats obtinguts en estudis de necessitats.

Blocs temàtics

1. Comportament informacional i necessitats d'informació

- 1.1. Usuaris individuals, grups i comunitats. Factors cognitius i socials del comportament informacional
- 1.2. Anàlisi del context. Definició de necessitats a partir de situacions i tasques
- 1.3. La interacció de l'usuari amb el sistema d'informació: cerca, exploració, avaluació i ús de la informació. Creació, col·laboració i gestió de la informació personal

2. Estudis de necessitats i consum d'informació

- 2.1. Marc general dels estudis d'usuaris: visió històrica, models principals i tendències actuals
- 2.2. Tipologia d'estudis d'usuaris. Finalitats i objectius
- 2.3. Disseny dels estudis de necessitats i consum d'informació
- 2.4. Tècniques quantitatives de recollida d'informació: estudis d'enquestes i anàlisis de transaccions
- 2.5. Tècniques qualitatives de recollida d'informació: observació, entrevistes i grups de discussió

3. Comportament informatiu en les comunitats científiques i acadèmiques

- 3.1. Context institucional i disciplinari dels investigadors i acadèmics. Tasques de producció i ús d'informació científica
- 3.2. Àmbits de coneixement científic: disciplines i dominis d'especialitat
- 3.3. Anàlisi de categories conceptuals i tipologies documentals per disciplines

4. Comportament informatiu en les organitzacions

- 4.1. Cultura corporativa i valor de la informació i gestió del coneixement en les organitzacions
- 4.2. Categories d'actius d'informació

4.3. Formes d'ús de la informació i anàlisi funcional de l'ús de la informació en les organitzacions

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les classes magistrals de presentació dels continguts teòrics es completen amb sessions pràctiques basades en el treball dirigit fet prèviament per l'estudiant. Aquestes sessions es dediquen a resoldre casos pràctics que plantegi el professorat, pràctiques d'ordinador — consulta d'exemples de l'aplicació dels continguts teòrics en sistemes d'informació— i tutoració dels treballs de grup.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta dels elements següents:

- Activitat 1: pràctica en grup d'anàlisi del context del comportament informacional, amb un pes del 30 % (s'ha de presentar la quarta setmana d'octubre).
- Activitat 2: pràctica individual sobre tècniques de recollida de dades, amb un pes del 30 % de la puntuació final (s'ha de presentar la primera setmana de desembre)
- Prova final de síntesi: es fa durant el mes de gener, el dia marcat en el calendari d'exàmens finals, amb un pes del 40 %.

No presentar cap de les dues activitats pràctiques comporta una nota final de no presentat. Si únicament en falta una es qualifica amb un 0 i compta en la mitjana de la nota final. Per aprovar l'assignatura, la nota de la prova final de síntesi ha de ser igual o superior a 5 i la mitjana de les activitats pràctiques igual o superior a 4. La nota final de l'assignatura s'obté fent la mitjana ponderada de les activitats pràctiques i l'examen final.

Reavaluació

- L'activitat 1 no és reavaluable.

- Si en la prova final de síntesi s'ha obtingut una nota entre 3 i 4,9, es pot fer un nou examen que inclogui tot el temari de l'assignatura el dia fixat en el calendari de reavaluació.
- Si en l'activitat 2 s'ha obtingut una nota entre 2 i 4,9, es pot tornar a presentar una versió millorada de la pràctica per apujar la nota el dia fixat per a l'examen de reavaluació en el calendari oficial.

Per aprovar l'assignatura, la nota de l'examen de reavaluació ha de ser igual o superior a 5, la mitjana de les activitats pràctiques ha de ser igual o superior a 4 i la mitjana ponderada de tots els elements d'avaluació ha de ser igual o superior a 5.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana de tres elements d'avaluació:

- Treball de resum i comentari d'un llibre relacionat amb el temari (20 %). La presentació es fa el darrer dia de classe. Activitat no reavaluable.
- Dossier de tres pràctiques individuals (30 %). La presentació es fa el dia fixat en el calendari d'avaluació única de gener. Activitat no reavaluable.
- Prova escrita (50 %). Es fa el dia fixat en el calendari d'avaluació única de gener. En el cas d'obtenir una nota inferior a 5, hi ha la possibilitat de fer l'examen de reavaluació.

Per aprovar l'assignatura cal haver presentat tots els elements d'avaluació, superar la prova escrita (o l'examen de reavaluació) amb un 5 i obtenir una qualificació mitjana igual o superior a 5. No presentar qualsevol dels tres elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Beck, Susan E.; Manuel, Kate. *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman, 2008. 309 p. ISBN 978-1-55570-591-6.

Case, Donald O. *Looking for information: a survey of research on information seeking, needs, and behavior*. 4th ed. Bingley: Emerald, 2016. xvi, 507 p. ISBN 978-1-78560-968-8.

Choo, Chun Wei. *The knowing organization: how organizations use information to construct meaning, create knowledge, and make decisions*. 2nd ed. New York: Oxford University, 2006.

XIV, 354 p. ISBN 0-19-517678-2.

Connaway, Lynn Silipigni; R. Powell, Ronald. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, 2010. xii, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Fidel, Raya. *Human information interaction: an ecological approach to information behavior*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 2012. 348 p. ISBN 9780262017008.

Fisher, Karen E.; Erdelez, Sanda; McKechnie, Lynne (E.F.) (ed.). *Theories of information behavior*. Medford: Information Today, 2005. XXII, 431 p. ISBN 1-57387-230-X.

Ford, Nigel. *Introduction to information behavior*. London: Facet, 2015. 252 p. ISBN 978-1-85604-850-7.

González Teruel, Aurora. *Los estudios de necesidades y usos de la información: fundamentos y perspectivas actuales*. Gijón: Trea, 2005. 181 p. ISBN 84-9704-166-6.

González Teruel, Aurora ; Barrios Cerrejón, M. Teresa. *Métodos y técnicas para la investigación del comportamiento informacional. Fundamentos y nuevos desarrollos*. Gijón: Trea, 2012. 311 p. ISBN 9788497046718.

Kuhlthau, C. *Seeking meaning: a process approach to library and information services*. 2nd ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. XVII, 247 p. ISBN 1-59158-094-3.

Nicholas, David. *Assessing information needs in the age of the digital consumer*. 3rd ed. London: Routledge, 2009. 179 p. ISBN 978-1-85743-487-3.

Ruthven, Ian; Kelly, Diane (ed.). *Interactive information seeking, behaviour and retrieval*. London: Facet, 2011. 296 p. ISBN 978-1-85604-7074.

Savolainen, Reijo. *Everyday information practices: a social phenomenological perspective*. Lanham: Scarecrow Press, 2008. X, 233 p. ISBN 978-0-8108-6111-4.

Wildemuth, Barbara M. (ed.). *Applications of social research methods to questions in information and library science*. 2nd ed. Westport (Conn.): Libraries Unlimited, 2017. 433 p. ISBN 978-1-4408-3904-7.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Aspectes Legals de la Informació

Codi de l'assignatura: 360036

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Maria Asuncion Esteve Pardo

Departament: Departament de Dret Privat

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	42
- Pràctiques de problemes	Presencial	8
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Informació i Societat.

Competències que es desenvolupen

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer la legislació vigent en relació amb l'accés i l'ús de la informació.

Identificar els problemes legals que plantegen l'accés i la difusió de la informació.

Comprendre les obligacions externes que imposa l'ordenació administrativa a les organitzacions públiques i privades.

Conèixer els drets i les infraccions que poden produir-se en facilitar l'accés a continguts, dades i imatges protegides.

Determinar la responsabilitat del professional de la informació en la difusió de pràctiques legals sobre l'accés a la informació.

Distingir entre ètica i legalitat en relació amb l'accés i l'ús de la informació.

Comprendre les funcions i la utilitat dels diferents tipus de contractes entre autors i productors, i les llicències de materials electrònics.

Blocs temàtics

1. Introducció al dret

1.1. Fonts del dret

1.2. Organització administrativa de l'Estat

1.3. Organització judicial

1.4. Competències de l'Estat i de les comunitats autònomes

1.5. Dret públic i dret privat

1.6. La titularitat dels béns

1.7. La relació jurídica. Les infraccions de la llei: responsabilitat civil i penal

2. Normes aplicables als recursos d'informació, a les biblioteques i als arxius

2.1. Sistema de competències de les administracions públiques en matèria de patrimoni documental, biblioteques i arxius, i documentació pública

2.2. Normes aplicables als documents i arxius. Definició legal de *document*. Els documents d'arxiu. Definició legal d'*arxiu*: funcions

2.3. Titularitat dels documents i dels recursos d'informació: recursos d'informació de titularitat pública i recursos d'informació de titularitat privada. Distinció entre la titularitat de la propietat física dels recursos i els drets de propietat intel·lectual

2.4. Normativa aplicable al patrimoni documental i bibliogràfic

3. Els drets sobre la informació

3.1. El dret a la informació com a dret fonamental

3.2. La informació com a objecte de drets exclusius: drets exclusius sobre la imatge i la intimitat de les persones, drets exclusius sobre dades de caràcter personal, drets de propietat intel·lectual sobre continguts

4. Procediments per obtenir documentació pública, dades personals i continguts protegits

4.1. L'accés a la documentació administrativa

4.2. La utilització de dades de caràcter personal

4.3. La utilització d'imatges de persones i documents sobre la seva intimitat

4.4. L'obtenció de documents protegits per drets de propietat intel·lectual; el paper de les entitats de gestió i les llicències lliures

5. Règim legal de les publicacions

5.1. Conceptes legals de *llibre*, *biblioteca*, *editor*, *impressor*, *publicació*, etc.

5.2. Règim jurídic del llibre: fixació del preu del llibre, ISBN, ISSN

5.3. Normes sobre dipòsit legal

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura té una part teòrica important perquè l'estudiant adquireixi els coneixements legals bàsics sobre l'ús i l'adquisició de la informació. La base d'aquesta part teòrica l'explica el professorat en les classes magistrals i requereix l'estudi individualitzat de l'alumne en les hores de treball autònom.

L'estudi de casos i la resolució d'exercicis i de problemes tenen per finalitat que l'estudiant aprengui a aplicar la llei i els coneixements que adquireixi en aquesta assignatura.

Les diferents proves avaluable de l'assignatura tenen sempre una part teòrica i una de pràctica, amb casos o exercicis que l'estudiant ha de resoldre. Durant la prova, es pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica avaluable.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en quatre proves presencials:

- La primera prova és de caràcter teòric i té un valor del 15 % de la nota final. Es fa després que s'hagin impartit els blocs temàtics 1 i 2 de l'assignatura (al voltant de la segona setmana de març).
- La segona prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 20 % de la nota final. Té lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 3 de l'assignatura (al voltant de la darrera setmana d'abril).
- La tercera prova és de caràcter pràctic i té un valor del 15 % de la nota final. Té lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 4 de l'assignatura (aproximadament dues setmanes abans de finalitzar el període lectiu).
- La quarta prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 50 % de la nota final. És imprescindible aprovar la part teòrica d'aquesta prova per poder superar l'assignatura. Té lloc el dia assignat per als exàmens de juny. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix a resoldre supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la pot resoldre consultant la legislació.

Qui no es presenti a alguna de les proves d'avaluació obté una qualificació de 0 en aquesta prova, però pot fer les altres proves de l'avaluació continuada.

Reavaluació

Qui hagi suspès l'avaluació continuada pot fer un examen teoricopràctic nou de tota l'assignatura. La nota que obtingui en aquest examen substitueix la nota de la quarta prova

d'avaluació continuada pel que fa al càlcul de la nota final. És imprescindible aprovar la part teòrica de la prova de reavaluació per poder superar l'assignatura.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix a resoldre supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la pot resoldre consultant la legislació. És imprescindible aprovar la part teòrica d'aquest examen per poder superar l'assignatura.

Reavaluació

Qui hagi suspès la prova d'avaluació única pot dur a terme un examen teoricopràctic nou de tota l'assignatura. La nota que obtingui en aquest examen substitueix la nota obtinguda en la prova d'avaluació única. És imprescindible aprovar la part teòrica de la prova de reavaluació per poder superar l'assignatura.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*. 3.ª ed. Madrid: Tecnos, 2007. 2.322 p. ISBN 978-84-309-4640-2.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Manual de propiedad intelectual*. 3.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2015. 381 p. ISBN: 9788490049068.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo [et al.]. *Las reformas de la Ley de Propiedad Intelectual*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2006. 260 p. ISBN 84-8456-693-5.

Bouza López, Miguel Ángel. *El derecho "sui generis" del fabricante de bases de datos*. Madrid: Reus: Aisge, Artistas, Intérpretes Sociedad de Gestión, 2001. 319 p. ISBN 84-290-1370-9.

Esteve Pardo, Asunción (coord.). *Propiedad intelectual: doctrina, jurisprudencia, esquemas y formularios*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2009. 967 p. ISBN 978-84-9876-450-5.

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información: perspectivas de derecho civil, procesal, penal e internacional privado*. Granada: Comares, 1998. 269 p. ISBN 84-8151-599-X.

Garrote Fernández-Díez, Ignacio. *El derecho de autor en Internet: los tratados de la OMPI de 1996 y la incorporación al derecho español de la directiva 2001/29/CE*. 2.ª ed. Granada: Comares, 2003. XXVI, 669 p. ISBN 84-8444-659-X.

Guerrero Picó, María del Carmen. *El impacto de Internet en el derecho fundamental a la protección de datos de carácter personal*. Cizur Menor: Thomson Civitas, 2006. 587 p. ISBN 84-470-2688-4.

Lipszyc, Delia. *Derecho de autor y derechos conexos*. Paris: Unesco; Bogotá: CERLALC; Buenos Aires: Za valía, cop. 1993. 933 p. ISBN 92-3-302837-2.

Plaza Penadés, Javier. *Propiedad intelectual y sociedad de la información (Tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y responsabilidad civil en la Red)*. Cizur Menor: Aranzadi, 2002. 333 p. ISBN 84-8410-897-X.

Rodríguez Tapia, José Miguel (dir.); Sergio Cámara Lapuente [et al.]. *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*. Cizur Menor (Navarra): Thomson Civitas, 2007. 1.053 p. ISBN 978-84-470-2616-6.

Veleiro, Belén. *Protección de datos de carácter personal y sociedad de la información*. Madrid: Boletín Oficial del Estado, 2008. 668 p. ISBN 978-84-340-1783-2.

VVAA, *Los límites al derecho de acceso a la información pública*. Madrid, Instituto Nacional de Administración Pública, 2017, 296 pp. ISBN 9788473515771.

Article

Díez Bueso, Laura. "La relevancia pública en el derecho a la información: algunas consideraciones". *Revista Española de Derecho Constitucional*, núm. 66, 2002.

Comunicacions, ponències

Esteve Pardo, Asunción. "Las licencias de material electrónico". En: *8ª Jornadas Españolas de Documentación. Los sistemas de información en las organizaciones: eficacia y transparencia*. Barcelona [etc.]: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2003. ISBN 84-930335-3-7.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Avaluació i Qualitat

Codi de l'assignatura: 360051

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Aurora Vall Casas

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 9

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 225

Activitats presencials i/o no presencials	75	
- Teoria	Presencial	20
- Teoricopràctica	Presencial	5
- Pràctiques orals comunicatives	Presencial	5
- Sortida de camp	Presencial	30
- Seminari	Presencial	15
Treball tutelat/dirigit	75	
Aprenentatge autònom	75	

Recomanacions

Per poder cursar aquesta assignatura és recomanable haver cursat Mètodes i Tècniques de Planificació.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'identificar els punts forts i febles d'una organització, d'un producte o d'un servei, com també d'establir i utilitzar indicadors, i elaborar solucions per millorar la qualitat.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Diagnosticar i identificar els factors que condicionen l'avaluació d'unitats, serveis i productes d'informació.

Comprendre els principis i les tècniques de gestió de la qualitat.

Establir un sistema bàsic de gestió de la qualitat en unitats, serveis i productes d'informació.

Formular propostes de millora que tinguin en consideració els recursos disponibles en l'organització o el projecte.

Aplicar les nocions d'avaluació i de qualitat a l'itinerari curricular propi.

Referits a habilitats, destreses

Establir i aplicar indicadors del rendiment i de l'impacte.

Mostrar una bona capacitat comunicativa oral: capacitat de comprendre i expressar-se oralment, domini del llenguatge especialitzat i capacitat de buscar, usar i integrar la informació.

Blocs temàtics

1. L'avaluació de recursos, processos, serveis i productes d'informació

- 1.1. El concepte d'*avaluació*
- 1.2. Motivacions de l'avaluació
- 1.3. Abast i tipus d'avaluació

2. El procés d'avaluació a les unitats d'informació

- 2.1. Establiment dels objectius de l'avaluació. Determinació dels criteris
- 2.2. Tècniques de recollida de dades
- 2.3. Els indicadors. Concepte i característiques. Tipus d'indicadors. Norma ISO 11620 d'indicadors de rendiment bibliotecari. Altres normes i recomanacions
- 2.4. Anàlisi i interpretació dels indicadors

3. Els resultats de l'avaluació a les unitats d'informació

- 3.1. Aplicacions pràctiques per a la presa de decisions. El quadre de comandament. El pla de millora
- 3.2. Presentació i difusió dels resultats de l'avaluació

4. La qualitat en els serveis: concepte i planificació

- 4.1. El concepte de *qualitat*: del món de la producció al món dels serveis
- 4.2. Els principis de gestió de la qualitat total
- 4.3. La recepció de la cultura de la qualitat en els serveis i unitats d'informació
- 4.4. Planificació i elements del sistema de qualitat
- 4.5. Processos i procediments. Mapa de processos. Normalització i documentació en els sistemes de qualitat
- 4.6. Els instruments de la qualitat. El *benchmarking*

5. Els compromisos de qualitat a les unitats d'informació

- 5.1. Sistemes de qualitat i compromisos amb l'usuari: anàlisi de resultats i de la retroacció

5.2. La carta de serveis: acords per proveir serveis i elements de la norma UNE 92300

5.3. La percepció dels usuaris i dels treballadors. Gestió de les queixes i dels suggeriments

6. Els models i normes de referència, i els instruments en la gestió de qualitat

6.1. Models i normes de referència en la gestió de qualitat: panorama a les unitats d'informació. La certificació de la qualitat

6.2. La norma ISO 9001

6.3. El model EFQM

6.4. El model Libqual

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es completen amb sessions pràctiques dedicades a fer exercicis de treball en grup a partir de supòsits i estudis de casos, els resultats dels quals s'exposen a l'aula. Hi ha tres tutories obligatòries, que han de permetre el seguiment dels treballs i de les pràctiques.

Metodologia específica per als tres crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques

Es treballa a partir de visites i seminaris tot aprofitant el coneixement que el marc general de l'assignatura proporciona sobre l'entorn de les unitats i serveis d'informació, i les necessitats dels usuaris. Les pràctiques se centren en l'estudi de casos diferents (unitats d'informació, serveis, recursos, processos, etc.) a partir d'una aproximació teòrica, una visita o la presència d'un professional a l'aula, i en l'elaboració d'un treball breu de síntesi que s'ha de discutir a classe.

Cada estudiant analitza el seu perfil en relació amb els interessos acadèmics i professionals a l'inici i al final del semestre per reflectir els avenços en la concreció de l'especialització i l'orientació professional. Alhora, a final de curs, s'ha de presentar una proposta de tipologia de centre de pràctiques en el qual es vol fer l'estada el semestre següent, tenint en compte els coneixements adquirits al llarg de l'assignatura. Aquests materials (anàlisi del perfil i proposta de tipologia de centre de pràctiques) s'apleguen en un dossier que ha d'incloure, a més, un currículum, una carta adreçada al responsable del centre on es voldrien dur a terme les pràctiques i els treballs de síntesi fruit de l'assistència a visites, xerrades i seminaris.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Per als crèdits teoricopràctics, els elements d'avaluació són els següents:

- Tres treballs, preferentment col·laboratius, que consisteixen en exercicis o supòsits pràctics. Dos tenen un valor del 20 % de la nota final i l'altre compta un 35 %. El primer s'ha de lliurar la darrera quinzena de març, el segon, la primera quinzena d'abril, i el tercer, el dia de l'avaluació única que s'indiqui al calendari d'avaluacions de la Facultat.
- Un treball individual que representa un 15 % de la nota i que consisteix en un exercici o supòsit pràctic. El treball s'ha de lliurar la primera setmana de maig.
- Una presentació oral individual que representa el 10 % de la nota i que es duu a terme al llarg del curs.

Per superar aquesta part de l'assignatura han de presentar-se tots els exercicis els dies establerts i la mitjana ponderada dels quatre elements d'avaluació ha de ser igual o superior a 5 sobre 10.

Elements d'avaluació per als tres crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques

- Visites a diverses unitats d'informació.
- Xerrades de professionals a l'aula.
- Assistència als seminaris programats.
- Elaboració d'un dossier.

Per superar els crèdits de pràctiques de l'assignatura és obligatori assistir, com a mínim, a tres de les activitats programades (visites o xerrades amb els seminaris corresponents). Habitualment les visites es fan els dimecres i els seminaris tenen lloc en horari de classe la setmana següent a la visita. El calendari amb la concreció dels dies de visites i dels dies de seminaris es presenta en començar l'assignatura. El dia de l'avaluació única que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat, s'ha de lliurar el dossier amb els treballs de síntesi resultat de les visites o xerrades i el seminari corresponent, l'anàlisi del perfil propi, la proposta raonada de centre, un currículum i una carta de presentació adreçada al possible centre on es volen dur a terme les pràctiques.

La qualificació d'aquests tres crèdits de preparació per al Pràcticum és d'apte o no apte.

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat tant els crèdits teoricopràctics (amb una nota

igual o superior a 5 sobre 10) com els crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques (amb un apte). Si no se superen totes dues parts, se suspèn l'assignatura.

La qualificació final és de no presentat si, malgrat que s'hagin lliurat i aprovat totes les pràctiques corresponents als crèdits teoricopràctics, o bé no s'hagi assistit a les tres visites o xerrades i als seminaris corresponents, o bé no s'hagi lliurat el dossier.

Reavaluació

Si la mitjana ponderada de les quatre pràctiques és inferior a 5, però superior a 4, es pot optar a la reavaluació. En la reavaluació s'ha d'obtenir una qualificació de 5 sobre 10 per fer mitjana amb la resta de qualificacions.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Per als crèdits teoricopràctics, l'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic (80 % de la nota final) el dia que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat i el lliurament de tots els exercicis fets a l'aula al llarg del curs (20 % de la nota final) el dia de l'examen.

Per superar aquesta part de l'assignatura, la nota de l'examen ha de ser igual o superior a 5 sobre 10 i s'han d'haver lliurat tots els exercicis per poder calcular la mitjana ponderada. En cas que l'alumne no entregui alguna de les dues parts la qualificació és de no presentat.

Per als crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques, els requisits són els mateixos que per a l'avaluació continuada: l'assistència a un mínim de tres visites o xerrades i els seminaris corresponents, i el lliurament del dossier el dia de l'avaluació única que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat.

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat tant els crèdits teoricopràctics com els crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques (amb un apte). Si no se superen totes dues parts, se suspèn l'assignatura.

La qualificació final és de no presentat si, malgrat que s'hagin aprovat els crèdits teoricopràctics, o bé no s'hagi assistit a un mínim de tres visites i seminaris, o bé no s'hagi lliurat el dossier corresponent als crèdits pràctics.

Reavaluació

Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la reavaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre. L'examen ha de tenir una qualificació de 5 sobre 10 per aprovar aquesta part de l'assignatura.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a CERCABIB

Llibre

Balagué, Núria; Saarti, Jarmo. *Gestión de la calidad en la biblioteca: diseña un sistema de gestión de la calidad basado en la norma ISO 9001*. Barcelona: Editorial UOC, 2014. 148 p. ISBN 978-84-9064-105-7.

Dugan, Robert E.; Hernon, Peter; Nitecki, Danuta A. *Viewing library metrics from different perspectives: inputs, outputs, and outcomes*. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2009. XV, 346 p. ISBN 978-1-59158-665-4.

FESABID. *El valor económico y social de los Servicios de información: bibliotecas: informe de resultados*. José Antonio Gómez Yáñez, coord. Madrid: FESABID, 2014. 112 p. Accés lliure: <<http://www.fesabid.org/sites/default/files/repositorio/fesabid-valor-economico-social-servicios-informacion-bibliotecas.pdf>>. [Consulta: 6 de juny de 2017].

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Mano González, Marta de la (coord.). *Nuevos instrumentos para la evaluación de bibliotecas: la normativa internacional ISO*. Madrid: AENOR, 2014. 211 p. ISBN 978-84-81438451.

Markless, Sharon; Streatfield, David. *Evaluating the impact of your library*. London: Facet, 2013. XXIII, 253 p. ISBN 978-1-85604-812-5.

Mathews, Joseph R. *The evaluation and measurement of library services*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XX, 372 p. ISBN 978-1-59158-532-9.

Article

Pinto, Maria; Balagué, Núria; Anglada, Lluís. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista Española de Documentación Científica*, v. 30, n.º 3 (2007), p. 364-383.

Poll, R.; Boekhorst, P. "Medición de la calidad: medición del rendimiento en las bibliotecas". *Boletín de la ANABAD*, v. 59, n.º 3 (2009), p. 17-260.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Bases de Dades

Codi de l'assignatura: 365641

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Andres Sule Duesa

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	50
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat Informació i Formats Digitals i Recuperació d'Informació.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions

globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer la relació que hi ha entre les bases de dades i l'organització, recuperació i ús d'informació en sistemes d'informació.
- Conèixer els models principals de dades, i en especial el model relacional de dades.
- Conèixer la metodologia per al disseny de bases de dades.
- Conèixer els fonaments tècnics per a la publicació de bases de dades i el disseny d'interfícies.

Referits a habilitats, destreses

- Saber crear i gestionar una base de dades amb un sistema de gestió de bases de dades.
- Saber publicar una base de dades en l'entorn web.
- Participar en equips multidisciplinaris en el disseny i la implementació de bases de dades complexes.

Blocs temàtics

1. Bases de dades

- 1.1. Definició. Història
- 1.2. Models de dades: relacional, orientat a objecte, jeràrquic, grafs
- 1.3. Sistemes de gestió de bases de dades
- 1.4. Bases de dades i organització, recuperació i ús de la informació

2. Model relacional de dades

- 2.1. Estructura i components bàsics. Taules. Índexs
- 2.2. Regles d'integritat

2.3. Àlgebra relacional

2.4. Llenguatge SQL

3. Disseny de bases de dades relacionals

3.1. Disseny conceptual. Model entitat-relació

3.2. Disseny lògic

3.3. Diccionari de dades

3.4. Disseny físic

4. Publicació de bases de dades

4.1. Publicació de bases de dades a Internet (HTML, PHP, Apache)

4.2. Disseny d'interfícies

5. Bases de dades no relacionals

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, resolució de problemes i estudi de casos. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès i amb l'elaboració de treballs dirigits tutorats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada té tres parts: un examen teoricopràctic (40 %), un treball de curs (40 %) i una sèrie d'activitats curtes (20 %).

Examen teoricopràctic (40 %)

- Consisteix en un examen teoricopràctic (a final de curs).
- L'examen es pot reavaluar sigui quina sigui la nota obtinguda. La nota final sempre és la nota de la prova de reavaluació.

- La nota de l'examen teoricopràctic ha de ser igual o superior a 5. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.

Treball de curs (40 %)

- Consisteix en un treball conjunt, en grups de tres persones (lliurament a final de curs).
- El treball de curs no es pot reavaluar.
- La nota del treball de curs ha de ser igual o superior a 5. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.

Activitats curtes (20 % = 2 punts)

- Consisteix en 10 activitats curtes qualificades com a apte o no apte.
- Cal lliurar un mínim de 8 activitats. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- Cada activitat apta val 0,2 punts. Les activitats no aptes o no presentades valen 0 punts.
- Cap de les activitats es pot reavaluar.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en dues activitats: un examen teoricopràctic (50 %) i un treball de curs (50 %).

Examen teoricopràctic (50 %)

- Consisteix en un examen teoricopràctic (a final de curs).
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions iguals o superiors a 3. La nota final sempre és la nota de la prova de reavaluació.
- La nota de l'examen teoricopràctic ha de ser igual o superior a 5. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.

Treball de curs (50 %)

- Consisteix en un treball de curs individual (lliurament a final de curs).
- El treball de curs no es pot reavaluar.
- La nota del treball de curs ha de ser igual o superior a 5. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Beynon-Davies, Paul. *Database systems*. New York: Palgrave, 2004. XIV, 601 p. ISBN 1-4039-1601-2.

Connolly, Thomas M.; Begg, Carolyn E. *Database systems: a practical approach to design, implementation, and management*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley, 2005. 4th ed. L, 1374 p. ISBN 0-321-21025-5.

Coronel, Carlos; Morris, Steven; Ros, Peter. *Bases de datos: diseño, implementación y administración*. Australia: Cengage Learning, 2011. Novena edición, 690 p. ISBN: 9783074816181

Harrison, Guy. *Next generation databases: NoSQL, NewSQL, and Big Data*. New York: Apress Media, cop. 2015. xxi, 235 p. ISBN 978-1-4842-1330-8.

Hearst, Marti. *Search user interfaces*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. XVIII, 385 p. ISBN 978-0-521-11379-3.

Hooland, Seth van; Verborgh. Ruben. *Linked data for libraries, archives and museums: how to clean, link and publish your metadata*. London, Facet Publishing, 2014. XVII, 254 p. ISBN 978-1-85604-964-1.

Mora Rioja, Arturo. *Bases de datos: diseño y gestión*. Madrid: Síntesis, cop. 2014. 199 p. ISBN: 978-849077-042-9

Oppel, Andrew J. *Databases [e-book]: a begginners guide*. New York: MacGraw-Hill, 2009. ISBN 978-0-07-160847-3.

Shneiderman, Ben; Plaisant, Catherine. *Diseño de interfaces de usuario: estrategias para una interacción persona-computadora efectiva*. 4.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2006. XVI, 722 p. ISBN 84-205-4803-0.

Wiese, Lena. *Advanced data management: for SQL, NoSQL, Cloud and distributed databases*. Oldenburg: De Gruyter, 2015. xxi, 352 p. ISBN 978-3-11-044140-6.

Pàgina web

Nielsen Norman Group. Disponible a: <<https://www.nngroup.com/>>. [Consulta 6 juny 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques Escolars

Codi de l'assignatura: 364355

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Monica Baro Llambias

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	26	
- Teoricopràctica	Presencial	12
- Sortida de camp	Presencial	8
- Seminari	Presencial	6
Treball tutelat/dirigit	24	
Aprenentatge autònom	25	

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera

permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.

- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Aprofundir els continguts referents a les biblioteques escolars, enteses com a centres de recursos per a l'aprenentatge, i conèixer els serveis que poden oferir en funció de les necessitats informatives, formatives i lúdiques dels usuaris.

Conèixer la funció, els serveis i l'organització de les biblioteques escolars.

Conèixer les legislacions, directrius i normatives específiques sobre biblioteques escolars.

Referits a habilitats, destreses

Aplicar i adaptar els coneixements sobre gestió de biblioteques a les biblioteques escolars.

Saber dissenyar els serveis específics per a les necessitats informatives, formatives i lúdiques de la comunitat escolar.

Saber avaluar les condicions d'una biblioteca escolar i planificar les actuacions pertinents.

Referits a actituds, valors i normes

Considerar les biblioteques escolars com a centres de recursos de l'aprenentatge relacionats íntimament amb el currículum escolar.

Considerar les biblioteques escolars com a elements integrants dels sistemes educatiu i bibliotecari.

Blocs temàtics

1. La biblioteca d'un centre educatiu: centre de recursos per a l'aprenentatge

- 1.1. Concepte i funcions de la biblioteca escolar. Tipologia de centres i biblioteques: primària, secundària, escoles d'adults. Les biblioteques de doble ús
- 1.2. Legislació educativa i bibliotecària. Els referents qualitatius: manifest i directrius sobre biblioteques escolars. Els referents quantitatius: normativa i estàndards
- 1.3. Perfil del bibliotecari escolar. Competències i funcions. Equips de suport i comissió de biblioteca
- 1.4. Integració de la biblioteca escolar al centre. El pla de lectura i el projecte de biblioteca

2. Les biblioteques escolars en xarxa

- 2.1. Situació actual a Catalunya i a Espanya. Estudis quantitatius i qualitatius
- 2.2. Serveis de suport i programes d'impuls a les biblioteques escolars. Catalunya: Puntedu. Programes de les comunitats autònomes. Xarxes de recursos compartits
- 2.3. Programes de gestió automatitzada: ePèrgam, programari lliure

3. La gestió de la biblioteca

- 3.1. Organització dels espais i infraestructures
- 3.2. Criteris bàsics per distribuir el pressupost
- 3.3. Política de col·lecció. Criteris de selecció i esporgada
- 3.4. Organització i instal·lació del fons

4. Els serveis de la biblioteca

- 4.1. Serveis bàsics per a la comunitat escolar. Serveis específics per a l'alumnat i per al professorat. La biblioteca virtual
- 4.2. Organització i difusió dels serveis: horaris, eines de comunicació (blogs, xarxes socials, etc.)
- 4.3. Instruments per a l'avaluació dels serveis
- 4.4. Biblioteca i entorn: relació amb la biblioteca pública i altres serveis

Metodologia i activitats formatives
--

La metodologia preveu sessions teòriques que es combinen amb sessions pràctiques dedicades a la resolució de casos, a la correcció de pràctiques i al debat. Al llarg del curs es

preveuen xerrades de professionals i visites a centres. Les xerrades i les visites es fan els dimecres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

La qualificació final es fa a partir dels elements següents:

- Assistència i participació a les activitats proposades (10 %).
- Lliurament de quatre pràctiques individuals al llarg del curs i participació en els fòrums corresponents (45 % de la nota final). Si una pràctica no es presenta, queda qualificada amb un 0.
- Un treball col·laboratiu sobre un estudi de cas que es lliura a final de curs (45 %), que és reavaluable.

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, la qualificació de 5 en les pràctiques i en el treball.

Reavaluació

Per poder reavaluar el treball, la nota mitjana (de les pràctiques i el treball) ha de superar el 3,5. Les pràctiques individuals no són susceptibles de reavaluar-se.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs individual que tracti algun aspecte del temari determinat entre l'alumne i el professor (50 %) i un exercici escrit sobre la bibliografia recomanada (50 %).

Reavaluació

El dia fixat per a la reavaluació es pot fer de nou l'exercici escrit, sempre que la qualificació sigui inferior a 5.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a CERCABIB

Llibre

Baró, Mònica; Aliagas, Cristina; Gorchs, Glòria. *Com crear un ambient lector a l'escola?* Barcelona: Fundació Bofill, 2013 ISBN: 978-84-941361-1-5.

Baró, Mònica; Mañà, Teresa; Vellosillo, Immaculada. *Bibliotecas escolares, ¿para qué?* Madrid: Anaya, cop. 2001. 206 p. (La sombra de la palabra; 2). ISBN 84-667-1309-3.

Directrius IFLA/Unesco per a la biblioteca escolar. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2005. 52 p. ISBN 84-86972-18-3.

Durban Roca, Glòria. *La biblioteca escolar, hoy: un recurso estratégico para el centro*. Barcelona: Graó, 2010. 121 p. (Biblioteca de aula (Graó); 273). ISBN 978-84-7827-911-1.

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares "entre comillas": estudio de casos: buenas prácticas en la integración de la biblioteca en los centros educativos*. Madrid: Ministerio de Educación. Secretaria General Técnica: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2010. 163 p. ISBN 978-84-89384-79-8.

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Queralt Catà, Enric (coord.). *La biblioteca-mediateca: infantil i primària: proposta de treball*. 2a ed. rev. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007. 214 p. (Dossiers Rosa Sensat; 63). ISBN 978-84-95988-77-5.

Queralt Catà, Enric (coord.). *La biblioteca-mediateca: secundària: proposta de treball*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007. 160 p. (Dossiers Rosa Sensat; 64). ISBN 978-84-95988-78-2.

Schultz-Jones, Barbara; Oberg, Dianne (ed.). *Global action on school library guidelines*. Berlin; Boston: De Gruyter Saur, 2015. 232 p. (IFLA Publications; Nr 167). ISBN 978-3-11-036243-5.

Text electrònic

Les biblioteques als centres educatius de secundària. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 2016. Disponible a <<http://xtec.gencat.cat/web/.content/projectes/biblioteca/organitzacio/documentos/les-biblioteques-als-centres-educatius-de-secundaria-index-MU.pdf>>. [Consulta 23 maig 2017].

García Guerrero (dir). *Nuevas dinámicas para la biblioteca escolar en la Sociedad en red*. Sevilla: Dirección General de Innovación Educativa y Formación del Profesorado, 2013. 293 p. Disponible a: <<http://www.juntadeandalucia.es/educacion/webportal/abaco-portlet/content/78c779b1-9ab7-4d4a-a641-1b400130d82b>> [Consulta: 10/06/2018].

Directrius i estàndards per a les biblioteques dels centres educatius de Catalunya [en línia]. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2013. 43 p. (Directrius). Disponible a: <http://www.cobdc.org/publica/directrius/biblio_centres.pdf> [Consulta: 23 maig 2017].

IFLA School Library Guidelines. 2nd edition. La Haya: International Federation of Library Associations and Institutions, 2015. Disponible a: <<http://www.ifla.org/files/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines.pdf>>. [Consulta: 23 maig 2017].

Miret, Inés (dir.). *Las bibliotecas escolares en España. Dinámicas 2005-2011*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte; Fundacion Germán Sánchez Ruipérez, 2013. ISBN: 978-84-369-5464-7. Disponible a: <<http://www.lecturalab.org/uploads/website/docs/4382-1-BE%20estudio.pdf>>. [Consulta 23 maig 2017].

Marco de Referencia para las Bibliotecas Escolares. Madrid: Ministerio de Educación (Comisión Técnica de Bibliotecas Escolares), 2011. Disponible a: <<https://sede.educacion.gob.es/publiventa/marco-de-referencia-para-las-bibliotecas-escolares/educacion-bibliotecas/14848>> [Consulta: 10/06/2018].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques i Profesió Bibliotecària a la Catalunya Contemporània

Codi de l'assignatura: 364359

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Maria Teresa Mana Terre

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	25
- Teoricopràctica	Presencial 15
- Sortida de camp	Presencial 10
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els orígens i el desenvolupament de la professió des d'un vessant històric i ampliar els coneixements sobre la història de les biblioteques, centrant-se en la fundació de les principals biblioteques catalanes creades a final del segle XIX i inici del XX a Catalunya.
- Conèixer els inicis de la professió i saber com l'han marcada.
- Conèixer les biblioteques emblemàtiques i representatives de la nostra cultura al segle XIX i inici del segle XX.
- Conèixer les figures d'Eugeni d'Ors i Jordi Rubió i les seves aportacions en la formació del personal i la creació de biblioteques.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar la creació de l'Escola de Bibliotecàries com una innovació en la formació bibliotecària.
- Entendre la importància política i cultural de persones i institucions al tombant de segle.

Blocs temàtics

1. Context bibliotecari: entorn polític i social. Les biblioteques provincials

2. Les biblioteques privades

2.1. Ateneu Barcelonès

2.2. Biblioteca del Centre de Lectura de Reus

3. Les biblioteques obertes al públic

3.1. Les biblioteques d'ateneus

3.2. La Biblioteca Museu Víctor Balaguer

3.3. La Biblioteca Pública Arús

3.4. La Biblioteca de la Dona

4. La biblioteca nacional: la Biblioteca de Catalunya

5. Les biblioteques públiques modernes

5.1. Les biblioteques populars de la Mancomunitat

5.1.1. El projecte d'Eugeni d'Ors

5.1.2. La implantació de biblioteques: característiques

5.1.3. La creació d'un sistema: Jordi Rubió

5.2. Les biblioteques de les entitats d'estalvi

6. La formació del personal. L'Escola de Bibliotecàries: creació i evolució

Metodologia i activitats formatives

La metodologia es fonamenta en classes presencials i sessions dirigides (seminaris) basades en lectures obligatòries que permetin l'ampliació i assimilació dels continguts, l'intercanvi d'idees i d'opinions, i la reflexió fonamentada sobre els temes. Així mateix, les sessions teòriques es complementen amb xerrades d'especialistes i amb visites als centres. A final de curs cal presentar un assaig breu sobre un aspecte del temari acordat entre estudiant i professor que demostrï l'adquisició dels coneixements que planteja l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

La qualificació final té en compte:

- L'assistència i la participació en les sessions presencials (10 %). Element no reavaluable. No assistir a un mínim del 80 % de les sessions comporta la qualificació de no presentat.
- El lliurament de quatre pràctiques al llarg del curs (40 %). Element no reavaluable.
- L'elaboració d'un exercici escrit que consisteix a fer un comentari d'un text a classe amb la documentació que l'estudiant consideri convenient (50 %).

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 4 en la nota global de les pràctiques i l'exercici escrit.

Reavaluació

En la data fixada per a la reavaluació, es pot tornar a fer l'exercici escrit de comentari (50 % de la nota) sempre que la qualificació obtinguda sigui inferior a 4 sobre 10, per manca de correcció ortogràfica i sintàctica, o altres defectes formals. Les pràctiques no són susceptibles de reavaluar-se.

Si les pràctiques i l'exercici escrit no es presenten, la nota és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació es basa en un treball de curs individual que ha de tractar algun aspecte del temari i que s'ha de determinar entre l'estudiant i el professor (50 %), i una prova escrita sobre les lectures proposades (50 %).

Reavaluació

En la data fixada per a la reavaluació, qui hagi obtingut una qualificació per sota de 4 en la prova escrita sobre les lectures proposades pot presentar-se a una prova nova.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Cassasas, Jordi (dir.). *L'Ateneu i Barcelona: [un] segle i [mig] d'acció cultural*. Barcelona: Diputació de Barcelona: RBA-La Magrana, 2006. 575 p. ISBN 84-7871-831-1.

Cent anys de la Biblioteca Pública Arús: 1895-1995. Barcelona: Biblioteca Pública Arús, D.L. 1995. [24] p.

Comas i Güell, Montserrat. *La Biblioteca Museu Balaguer, un projecte nacional català*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 301 p. (Textos i estudis de cultura catalana; 120). ISBN 978-84-8415-882-0.

Comas i Güell, Montserrat. *Lectura i biblioteques populars a Catalunya: 1793-1914*. Barcelona: Curial [etc.], 2001. 267 p. ISBN 84-8415-321-5.

Comas i Güell, Montserrat; Oliva Pascuet, Víctor (coords.). *Llum entre ombres: 6 biblioteques singulars a la Catalunya contemporània: Biblioteca del Centre de Lectura de Reus, Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, Biblioteca del Centre Excursionista de Catalunya, Biblioteca Museu Balaguer, Biblioteca Arús, Biblioteca de Catalunya*. Vilanova i la Geltrú: Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer, 2011. 179 p. ISBN 978-84-936539-5-8.

Estivill Rius, Assumpció. *L'Escola de Bibliotecàries: 1915-1939*. Barcelona: Diputació de Barcelona, cop. 1992. 508 p. (Quaderns de treball (Escola Universitària Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació)). ISBN 84-7794-176-9.

Fontanals, Reis; Losantos, Marga. *Biblioteca de Catalunya, 100 anys: 1907-2007*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2007. 399 p. ISBN 978-84-7845-018-3.

Galí, Alexandre. *Història de les biblioteques de Catalunya (1900-1936)*. Barcelona: Comanegra, 2015. 169 p. ISBN 978-84-16033-68-3.

Mañà, Teresa. *Les biblioteques populars a Catalunya a través dels seus anuaris (1922-1936)*. Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura. Servei de Biblioteques, 2001. 120 p. (Quaderns de treball (Universitat de Barcelona. Facultat de Biblioteconomia i Documentació); 16). ISBN 84-475-2500-7.

Mañà, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya: 1915-1925*. Lleida: Pagès, 2007. 316 p. (Materials per a la biblioteca pública; 5). ISBN 978-84-9779-519-7.

Miret i Solé, Maria-Teresa. *Una aportació a la lectura pública del segle XX: les biblioteques de "la Caixa" (1923-1993)*. Barcelona: Diputació de Barcelona Pagès, 2010. 297 p. (Materials per a la biblioteca pública; 6). ISBN 978-84-9779-890-7.

Segura Soriano, Isabel. *Memòria d'un espai: Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (1909-2003)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut d'Educació: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 191 p. (L. S. i P.). ISBN 978-84-8415-929-2.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques Universitàries i de Recerca

Codi de l'assignatura: 364356

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Nuria Balague Mola

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	8	
- Teoricopràctica	Presencial	4
- Seminari	Presencial	4
Treball tutelat/dirigit	42	
Aprenentatge autònom	25	

Competències que es desenvolupen

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Comprendre com l'evolució i la transformació de l'educació superior influeix en el desenvolupament de les biblioteques universitàries.

Conèixer l'entorn institucional de les biblioteques universitàries i de recerca.

Identificar i analitzar els aspectes bàsics de tota la varietat de qüestions complexes que afecten les biblioteques universitàries i de recerca.

Conèixer els processos, productes i serveis més habituals que es desenvolupen a les biblioteques universitàries i de recerca.

Conèixer les principals qüestions financeres, legals i tecnològiques que influeixen en l'organització i gestió de les biblioteques universitàries i de recerca.

Comprendre i valorar el paper dels organismes i institucions relacionades amb les biblioteques universitàries i de recerca.

Seleccionar elements per avaluar l'eficàcia dels recursos i serveis, i establir i aplicar indicadors de rendiment i d'impacte.

Comprendre la importància del paper dels consorcis en l'oferta de serveis cooperatius en la biblioteca universitària.

Referits a actituds, valors i normes

Entendre les aportacions de la biblioteca universitària a la docència, a l'aprenentatge, a la recerca, a la innovació i a la transferència de coneixement.

Blocs temàtics**1. Introducció a les biblioteques universitàries i de recerca (10 %)**

1.1. Biblioteques universitàries

1.2. Biblioteques nacionals i altres biblioteques patrimonials

1.3. Biblioteques especialitzades

1.4. Organismes internacionals relacionats amb les biblioteques universitàries i de recerca (IFLA, LIBER, etc.)

2. Organització a les biblioteques universitàries (30 %)

2.1. Evolució de la universitat: de l'edat mitjana a l'espai europeu d'educació superior. Organització de les universitats a l'Estat espanyol i a Catalunya. La CRUE. L'ANECA. El sistema universitari català. Secretaria d'Universitats i Recerca. AGAUR, AQU, ACUP

2.2. Missió i funcions de la biblioteca universitària. Normes i reglaments. Evolució de les biblioteques universitàries a l'Estat espanyol i a Catalunya. La REBIUN. El concepte de CRAI. Els consorcis. El CSUC-CBUC

3. Gestió dels recursos i els serveis a les biblioteques universitàries (30 %)

3.1. Recursos humans

3.2. Recursos econòmics

3.3. Espais, equipaments, tecnologia

3.4. Planificació estratègica i operativa. Valorització de les biblioteques. Escenaris i tendències de futur

4. Organització i gestió dels recursos i els serveis a les biblioteques de recerca no universitàries (30 %)

4.1. Biblioteques nacionals. Altres biblioteques patrimonials

4.2. Biblioteques especialitzades. Evolució vers portals d'informació especialitzada. Xarxes de biblioteques especialitzades. Les biblioteques del CSIC

Metodologia i activitats formatives

L'estudiant disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i les competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a vuit hores de sessions presencials, que inclouen un mínim d'una hora de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaborar i corregir pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes per mitjà de fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per cada unitat temàtica), i amb les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en:

- Participació en les sessions presencials, aportacions als fòrums i petites activitats en línia (20 %). No reavaluable.
- PAC 1: Resum crític d'una lectura (25 %). S'ha de lliurar la darrera quinzena de març. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és de no presentat.
- PAC 2: Treball pràctic (25 %). S'ha de lliurar la darrera quinzena de maig. Només són susceptibles de reavaluació els treballs amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10. En aquest cas cal presentar-ne un de nou per tal de fer la mitjana amb la resta de qualificacions.
- Examen sense apunts (30 %). Té lloc al juny (segons el calendari d'exàmens) i és individual. Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la reavaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre.

Per aprovar l'assignatura s'han de presentar les dues proves d'avaluació continuada (PAC) (comentari crític i treball pràctic) en les dates determinades, s'ha de treure una nota igual o superior a 5 en l'examen i en la PAC 2, i finalment la mitjana conjunta de l'examen i de totes les activitats evaluables ha de ser igual o superior a 5.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen sense apunts, que té lloc al juny (segons el calendari d'exàmens), i es fa de manera individual. Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la reavaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Alaix i Gimbert, Tània; Bellostas Ymbert, Maria Rosa. *La Biblioteca nacional de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya: Biblioteca de Catalunya, 2014. 70 p. ISBN 978-84-7845-040-4.

Alire, Camila A.; Evans, G. Edward. *Academic librarianship*. New York; London: Neal-Schuman Publishers, cop. 2010. XV, 383 p. ISBN 978-1- 55570-702- 6.

Comas i Güell, Montserrat; Oliva Pascuet, Víctor (coords.). *Llum entre ombres: 6 biblioteques singulars a la Catalunya contemporània: Biblioteca del Centre de Lectura de Reus, Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, Biblioteca del Centre Excursionista de Catalunya, Biblioteca Museu Balaguer, Biblioteca Arús, Biblioteca de Catalunya*. Vilanova i la Geltrú: Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer, 2011. 179 p. ISBN 978-84- 936539-5- 8.

McKnight, Sue (ed.). *Envisioning future academic library services: initiatives, ideas and challenges*. London: Facet Publishing, 2010. XVI, 247 p. ISBN 978-1-85604-691-6.

Capítol

Urbano, Cristóbal. "Biblioteques de recerca (1983-2014): tres dècades de cooperació i una de digitalització. En: Anglada, Lluís (ed.) *Biblioteques: de l'Escola de Bibliotecàries al llibre electrònic*. Barcelona: Fundació Carulla, 2015. p. 44-53.

Article

Abad Hiraldo, Ramón; Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Los consorcios y las bibliotecas universitarias en España". *Boletín de la ANABAD*, vol. 60, núm. 3 (2010), p. 11-24.

Balagué Mola, Núria; Gómez Escofet, Joan. "Les biblioteques universitàries a Catalunya (2012-2013)". *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura*, vol. 3 (2015) <<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/285718>>. [Consulta: 26 juliol 2017].

Farmer, Lesley S. J. "Library space: its role in research". *The Reference Librarian*, vol. 57, núm. 2 (2 abril 2016), p. 87-99. DOI:10.1080/02763877.2016.1120620.

García López, Genaro Luis; López Álvarez, Olga María. "La génesis de las bibliotecas universitarias en España". *Investigación bibliotecológica*, vol. 19, n.º 38 (2005), p. 61-76.

Sau Baiget, Eulàlia. "Les biblioteques especialitzades a Catalunya (2014-2015)". *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura*, vol. 4 (2016), p.101-122. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/313599>>. [Consulta: 21 maig 2017].

Taladriz Mas, Margarita; Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Pasado, presente y futuro de las bibliotecas universitarias españolas". *Arbor: ciencia, pensamiento y cultura*, núm 617-618 (1997), p. 65-88.

Text electrònic

Adams Becker, S., Cummins, M., Davis, A., Freeman, A., Giesinger Hall, C., Ananthanarayanan, V., Langley, K., and Wolfson, N. *NMC Horizon Report: 2017 Library Edition*. Austin, Texas: The New Media Consortium, 2017. 54 p. Disponible a: <<https://www.nmc.org/publication/nmc-horizon-report-2017-library-edition/>>. [Consulta 26 juliol 2017].

Lewis V., Spiro L., Wang X., Cawthorne J. E. *Building expertise to support digital scholarship: a global perspective*. Washington: Council on Library and Information Resources, 2015. Disponible a: <<http://www.clir.org/pubs/reports/pub168/pub168>>. [Consulta 26 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Catalogació i Indexació

Codi de l'assignatura: 360054

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jesus Gascon Garcia

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 12

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 300

Activitats presencials i/o no presencials

100

- Teoricopràctica	Presencial	50
(Teoria i resolució o explicació de casos pràctics.)		
- Pràctiques de problemes	Presencial	20
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	25
(Comentari de casos i pràctiques a l'aula.)		
- Pràctiques orals comunicatives	Presencial	5
(Exposicions a l'aula.)		

Treball tutelat/dirigit

100

(Temps per als treballs de curs i les tutories.)

Aprenentatge autònom

100

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Caracteritzar el tema i l'ús potencial d'un document i elaborar-ne la representació mitjançant llenguatge natural, vocabularis controlats o sistemes de classificació.

Crear i mantenir instruments d'accés a dades, referències o documents.

Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i representació.

Referits a habilitats, destreses

Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document i representar-los en un sistema de descripció estàndard.

Blocs temàtics

1. L'anàlisi documental relacionada amb el valor informatiu del document

- 1.1. Principis i aplicació de les tècniques i les eines de descripció i representació intel·lectual
- 1.2. El document com a font d'informació. Interpretació de les dades presents al document
- 1.3. Registres bibliogràfics i d'autoritats, catàlegs i bases de dades
- 1.4. Organització i evolució del treball de catalogació
- 1.5. Criteris de selecció i d'aplicació de les eines d'organització i recuperació de la informació

2. La representació i l'accés als continguts: anàlisi documental del contingut

- 2.1. Instruments útils en el treball de catalogació: catàlegs de biblioteques nacionals i catàlegs col·lectius, bibliografies nacionals, catàlegs i llistes d'autoritats, etc.
- 2.2. Traducció de l'anàlisi de contingut al llenguatge natural
- 2.3. Estructura, principis, funcions i àmbits d'aplicació dels llenguatges controlats. Tria del llenguatge controlat
- 2.4. Ús de llenguatges postcoordinats: tesaurus
- 2.5. Ús de llenguatges precoordinats: llistes d'encapçalaments i classificacions precoordinades

3. L'aplicació de normes i estàndards per a materials bibliogràfics i objectes documentals

- 3.1. Evolució i situació actual de les normatives, dels estàndards del control bibliogràfic i de les eines d'organització i recuperació
- 3.2. Models conceptuals del registre bibliogràfic: FRBR
- 3.3. Estàndards de descripció formal i de codificació: RDA i MARC21
- 3.4. Accés a la descripció. Tria i control dels punts d'accés
- 3.5. Recursos i eines d'actualització i formació continuada: publicacions, congressos, institucions, projectes, etc.

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar les classes magistrals (tant d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts com d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i la resolució d'exercicis i de problemes, en grup i individualment, a classe i a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats serveixen com a base per fer treballs dirigits, tutelats pels docents, que consisteixen en la resolució de problemes i l'estudi de casos, la pràctica dels quals és la part principal de l'assignatura. A més, es potencien la lectura i la consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (una bona part dels quals estan en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de diverses parts: un treball de curs que comprèn una prova de validació i tutories de seguiment avaluables (60 %), un treball d'ús d'eines d'indexació (20 %) i un treball de síntesi de continguts teòrics (20 %).

Treball de curs (60 %)

- El treball és únic i es fa al llarg de tot el curs. Se'n fan tres lliuraments: el primer, amb els resums, la segona setmana de novembre; el segon, sobre anàlisi de contingut, entre l'última setmana de gener i la primera de febrer, i el tercer, que correspon al conjunt del treball, entre l'última setmana de maig i la primera de juny, sempre abans de la data fixada per a la prova pràctica. A més, hi ha una prova pràctica de validació que té lloc durant el període d'exàmens del segon semestre. El treball pot fer-se individualment o en parella. La prova de validació és sempre individual.
- L'avaluació global del treball és del 60 % de la nota de l'assignatura. En aquesta avaluació, un 45 % correspon al resultat del treball (que inclou la valoració individual de les tutories fetes) i un 15 %, a la prova de validació. Per puntuar, tant el 45 % del treball com el 15 % de la prova han de tenir una nota igual o superior a 5. En cas contrari, se suspèn l'assignatura.
- El treball no pot reavaluar-se. La prova de validació, sempre que la nota sigui superior a 4, pot reavaluar-se. Els dos primers lliuraments del treball no tenen valor acreditatiu i es poden continuar reelaborant amb vista a incorporar-los al treball final amb tots els canvis i correccions necessaris. La nota global es calcula a partir del resultat del treball complet lliurat a final de curs, independentment de la valoració inicial de cada una de les parts lliurades prèviament.
- El treball no s'avalua si l'estudiant no ha fet el nombre mínim de tutories que el professorat estableix en començar el curs, segons el calendari i règim que indiqui. Les tutories formen

part de l'avaluació i s'avaluen individualment, encara que es facin en parella.

- Si el treball de curs no es lliura, les tutories acordades durant el curs no es fan o la prova de validació no es completa, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Treball d'ús d'eines d'indexació (20 %)

- Consisteix a exposar públicament l'eina treballada, a partir de les pautes donades. El lliurament té lloc la primera setmana de novembre, i els materials s'han d'haver treballat les dues setmanes prèvies. Pot fer-se individualment o en parella.
- L'avaluació global del treball és del 20 % de la nota de l'assignatura. Correspon al resultat del treball (el material escrit, la presentació i la valoració de les tutories fetes) i a les respostes fetes durant la sessió pública de presentació dels tesaurus que es fa posteriorment al lliurament (durant el període d'avaluació del primer semestre).
- El treball no es pot reavaluar i la pregunta de la prova de teoria que s'hi vincula tampoc.
- Si no es fa el treball o l'exposició, la nota d'aquest element en l'avaluació global és 0.

Treball de síntesi de continguts teòrics (20 %)

- Consisteix en un treball que es prepara al llarg del curs, sobre un tema donat, i que s'exposa públicament l'últim mes del curs. La presentació de la versió escrita del treball s'ha de fer el mes març, en les dates que s'especifiquen durant el curs.
- Si el treball obté una nota entre 4 i 4,9, pot reavaluar-se, en la part escrita, en el període d'avaluació del segon semestre.
- Si no es duu a terme alguna de les proves, es valora com a 0 en el càlcul de la nota final.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única es divideix en tres parts: un treball que es planteja al començament del curs (20 %), un examen teòric (15 %) i una prova pràctica (65 %). Per superar l'assignatura, cadascuna de les parts s'ha d'aprovar amb una nota igual o superior a 5.

Treball de curs (20 %)

- Consisteix en el lliurament d'un treball de curs (el dia de l'avaluació única de l'assignatura)

que s'ha de fer de manera individual. L'abast i les directrius del treball els dona el professorat a petició de l'estudiant. En el mateix moment, s'estableix un calendari de tutories per fer-ne el seguiment.

- El treball de curs no es pot reavaluar.
- Si no es fa el treball de curs, es valora com a 0 en el càlcul de la nota final.

Exàmens teòric i pràctic (15 % i 65 %, respectivament)

- Consisteixen en dues proves escrites (el dia d'avaluació única).
- Per poder fer mitjana, la nota de cadascuna de les proves escrites ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn.
- Només es poden reavaluar les proves amb qualificacions entre 4 i 4,9.
- Si no es fa l'examen pràctic la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 4th ed. London: Aslib, 2000. XIV, 218 p. ISBN 0-85142-446-5.

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0-9763547-0-5.

Chan, Lois Mai. *Cataloging and classification: an introduction*. 3rd ed. Lanham, Md.: Scarecrow Press, 2007. XIX, 580 p. ISBN 978-0-8108-6000-1.

Chan, Lois Mai. *Library of Congress subject headings: principles and application*. 4th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2005. XVI, 549 p. ISBN 978-1-59158-154-3.

The discipline of organizing. Edited by Robert J. Glushko. Cambridge, Mass.: The MIT Press, [2013]. XX, 539 p. ISBN 978-0-2625-1850-5.

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008, 429 p. ISBN 978-84-9704-367-0.

Jiménez Pelayo, Jesús; García Blanco, Rosa. *El catálogo de autoridades: creación y gestión en unidades documentales*. Gijón: Trea, cop. 2002. 630 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 56). ISBN 84-9704-027-9.

Joudrey, Daniel N.; Taylor, Arlene G.; Miller, David P. *Introduction to cataloging and classification*. 11th ed. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited, 2015. XVIII, 1048 p. (Library and information science text series). ISBN 978-1-59884-857-1.

Kincy, Chamy Pomey. *Making the move to RDA: a self-study primer for catalogers*. Lanham: Rowman & Littlefield, cop. 2014. 332 p. ISBN 978-0-8108-8769-5.

Lancaster, F. Wilfrid. *Indexing and abstracting in theory and practice*. 3rd ed. London: Facet, 2003. XIX, 451 p. ISBN 1-85604-482-3.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's guide to authority work*. Chicago: American Library Association, 2002. XII, 275 p. ISBN 0-8389-0822-5.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's handbook for RDA: explaining and illustrating RDA: resource description and access using MARC21*. London: Facet Publishing, 2014. 900 p. ISBN 978-18-5604832-3.

Resource description & access: RDA/developed in a collaborative process led by the Joint Steering Committee for Development of RDA (JSC). Chicago: American Library Association, 2010-. 3 vol. ISBN 978-0-8389-1093-1.

Taylor, Arlene G. *The organization of information*. 3rd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XXVI, 512 p. ISBN 978-1-59158-700-2.

Pàgina web

Cataloger's desktop [en línia]. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2007-. ISSN 1551-2185.

<http://crai.ub.edu/sites/default/files/intra/bbdd/cataloger/cataloger_login.htm>. [Consulta: 6 juny 2017].

MARC 21 format for bibliographic data [en línia]: *including guidelines for content designation*. Washington: Library of Congress, Cataloging Distribution Service; Ottawa: National Library of Canada, 1999-. <<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbhome.html>>. [Consulta: 1 juny 2017].

RDA [en línia]: *resource description & access toolkit*. Chicago, IL : American Library Association, [2010]-. <<http://www.rdatoolkit.org>>. [Consulta: 1 juny 2017].

Text electrònic

Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies [en línia]: *ANSI/NISO Z39.19-2005*. Bethesda (Md.): National Information Standards Organization, cop. 2005. ISBN 1-880124-65-3.

<http://www.niso.org/kst/reports/standards/kfile_download?id%3Astring%3Aiso-8859-

1=Z39-19-2005.pdf&pt=RkGKiXzW643YeUaYUqZ1BFwDhIG4-
24RJbcZBWg8uE4vWdpZsJDs4RjLz0t90_d5_ymGsj_IKVaGZww13HuDIYn5U74YdfA-
3TffjxYQ25QrtR8PONuJLqxvo-l0NIr5>. [Consulta: 6 juny 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Cerca i Ús d'Informació

Codi de l'assignatura: 360035

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Silvia Argudo Plans

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	25
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	25
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents)

amb les concepcions ètiques i deontològiques).

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Distingir entre dades, informació i coneixement.

Comprendre els diversos aspectes que constitueixen el procés de cerca d'informació.

Identificar les necessitats d'informació pròpies.

Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.

Referits a habilitats, destreses

Emprar eines informàtiques per organitzar la informació d'ús personal al llarg dels estudis.

Adoptar criteris d'organització de la informació d'ús personal.

Aplicar les nocions bàsiques de citació de documents.

Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat que presenten per resoldre un problema d'informació i segons uns criteris bàsics de qualitat de la informació.

Adquirir habilitats bàsiques de cerca d'informació personal en els entorns de cerca genèrics més habituals.

Referits a actituds, valors i normes

Aplicar els valors ètics en la integració d'informació per elaborar treballs acadèmics.

Blocs temàtics

1. Procés de cerca d'informació

- 1.1. Situació o problema d'informació
- 1.2. Identificació i delimitació de les necessitats
- 1.3. Expressió de les necessitats

2. Informació i fonts d'informació

- 2.1. Dades, informació, coneixement, documents i fonts d'informació
- 2.2. Tipus d'informació: factual i analítica, objectiva i subjectiva, primària i secundària
- 2.3. Fonts d'informació primàries i secundàries: tipologia i característiques bàsiques

3. Cerca d'informació

- 3.1. La cerca com a procés d'interacció. Coneixement del sistema d'informació
- 3.2. Cerca directa: simple i avançada
- 3.3. Cerca exploratòria: navegació per estructures

4. Adequació dels resultats de la cerca

- 4.1. Segons la correspondència amb el problema d'informació: anàlisi de resultats parcials i modificació de l'estratègia
- 4.2. Segons la qualitat i les característiques de la informació: contingut, organització i presentació

5. Ús de la informació

- 5.1. Integració de la informació: formats i morfologies, citació bibliogràfica i plagi
- 5.2. Gestió de la informació personal: organització i actualització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Totes les activitats de l'assignatura estan orientades a l'aplicació i la pràctica. La meitat de les

hores d'activitat presencial es dediquen a pràctiques amb ordinadors, i es fa una incidència especial en la cerca d'informació. En les sessions teoricopràctiques es comenten els exercicis i les pràctiques que s'han fet i es presenten situacions noves, a partir de les quals el professorat orienta els estudiants en la descoberta dels conceptes teòrics bàsics i proposa elements nous de reflexió per aprofundir en els conceptes i continuar avançant. Les activitats presencials es complementen amb lectures d'interès, exploració i descoberta de sistemes d'informació; reflexions; debats virtuals en grup; etc., sota l'orientació del professorat. L'alumnat ha de dedicar una part del seu temps d'aprenentatge de treball autònom a llegir, explorar, descobrir i experimentar pel seu compte tot allò que pugui tenir relació amb els continguts de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta dels elements següents:

- Implicació en el procés d'aprenentatge propi i participació en el grup classe (20 % de la nota final): el grau d'implicació i participació es valora basant-se en la participació a classe i la realització d'activitats no obligatòries que es van comentant, a classe o a través del fòrum.
- Exercicis en grup (50 % de la nota final): a mesura que s'avancen temes, es demanen exercicis obligatoris que es fan en grup a partir de la feina que es fa a classe. En cas de no lliurar algun d'aquests exercicis obligatoris la nota de l'assignatura és de no presentat. És imprescindible arribar a una mitjana de 5 sobre 10 en el conjunt d'aquests exercicis per poder superar l'assignatura. En cas de no arribar-hi, l'assignatura es considera suspena.
- Examen final (30 % de la nota final): l'examen és obligatori i és un requisit imprescindible obtenir com a mínim una qualificació de 5 sobre 10 per ponderar amb les altres dues qualificacions i superar l'assignatura. En cas que s'obtingui una qualificació inferior a 5, l'examen es pot reavaluar, sempre que la nota mitjana dels exercicis obligatoris no sigui inferior a 5. En cas de no presentar-se a l'examen, la nota final de l'assignatura és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

La tria del sistema d'avaluació única fa referència als elements d'avaluació que es qualifiquen i al moment en què es lliuren. Atès el caràcter pràctic de l'assignatura, aquest sistema d'avaluació no substitueix el seguiment correcte i complet de l'assignatura, les activitats pràctiques d'aprenentatge proposades, l'assistència a classe i les tutories acadèmiques.

L'avaluació única està formada per dos elements:

- Treball individual, no reavaluable: comprèn els diferents aspectes treballats en l'assignatura. Representa el 50 % de la nota final, però per superar l'assignatura i aplicar aquesta ponderació és obligatori presentar-lo i obtenir, com a mínim, una nota de 5 sobre 10. En cas de no presentar-lo, la nota final de l'assignatura és de no presentat. En cas d'obtenir una puntuació inferior a 5, l'assignatura es considera suspesa.
- Examen final: inclou tots els aspectes treballats al llarg de l'assignatura. Representa el 50 % de la nota final, però per superar l'assignatura i aplicar aquesta ponderació és obligatori presentar-s'hi i obtenir, com a mínim, una nota de 5 sobre 10. En cas de no presentar-s'hi, la nota final de l'assignatura és de no presentat. En cas d'obtenir una puntuació inferior a 5, l'examen es pot reavaluar, sempre que la nota del treball sigui com a mínim un 5.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Argudo, Sílvia; Pons Amadeu. *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. (El profesional de la información; 10). ISBN 987-84-9029-172-6.

Carbajo Cascón, F. *La propiedad intelectual en la sociedad de la información: leer para descansar tranquilo*. [e-Book] Peñaranda de Bracamonte, Salamanca, Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2017. (Gratuït en formats pdf i e-pub a: <<https://universoabierto.org/2017/06/16/la-propiedad-intelectual-en-la-sociedad-de-la-informacion-leer-para-descansar-tranquilo/>>). [Consulta: 9 març 2018].

Cid Leal, Pilar; Perpinyà Morera, Remei. *Cómo y dónde buscar fuentes de información*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2013. 127 p. (Materials; 227). ISBN 978-84-490-3896-9.

Cordón García, José Antonio; [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: la búsqueda informativa, documental y de investigación en el ámbito digital*. 2.ª ed. Madrid: Pirámide, cop. 2016. 526 p. ISBN 978-84-368-645-5.

Pacios Lozano, Ana R. (coord.). *Técnicas de búsqueda y uso de la información*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013. XXIV, 462 p. (Manuales. Ciencias sociales y jurídicas). ISBN 978-84-9961-126-6.

Somoza Fernández, Marta. *Búsqueda y recuperación de información en bases de datos de bibliografía científica*. Gijón: Trea, cop. 2015. 126 p. ISBN 978-84-9704-876-7.

Pàgina web

Com citar i elaborar referències bibliogràfiques [tutorial en línia]. REBIUN: CRUE, 2012. (CI2, competencies informàtiques e informacionales). Traducció adaptada d'un tutorial produït per la biblioteca de la Universitat de Sidney. Disponible a:

<http://www.crue.org/tutorial_referencias_cat/> . (Versió en castellà disponible a:
<http://www.crue.org/tutorial_referencias/>). [Consulta: 9 març 2018]

El plagi i l'honestat acadèmica [tutorial en línia]. REBIUN: CRUE, 2012. (CI2, competencies informàtiques e informacionales). Traducció d'un tutorial produït per la biblioteca de la Universitat de Sidney. <http://www.crue.org/tutorial_plagio_cat/>. (Versió en castellà disponible a:
<http://www.crue.org/tutorial_plagio/>). [Consulta: 9 març 2018].

UNESCO. *Media and Information Literacy*. <<https://en.unesco.org/themes/media-and-information-literacy>>. [Consulta: 9 març 2018].

iUsa tus recursos! [tutorial en línia]. Sevilla: Universidad de Sevilla, Biblioteca, 2012. Traducció adaptada d'un tutorial produït el 2010 per Acadia University (Canadà).
<http://fama2.us.es/bgu/ad/tutorial_acadia/index.html>. [Consulta: 9 març 2018].

Text electrònic

Martínez Rodríguez, Luis Javier. *Cómo buscar y usar información científica* [en línia]: guía para estudiantes universitarios 2016. [Santander]: Universidad de Cantabria, Biblioteca, 2016. 208 p. <<http://eprints.rclis.org/29934/>>. [Consulta: 9 març 2018].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu

Codi de l'assignatura: 360238

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jordi Andreu Dauí

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	38
- Pràctiques de problemes	Presencial	8
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	4
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Gestió Documental a les Organitzacions, i Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
(Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.)
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els tipus de sistemes de classificació i saber establir-ne la pertinença als tipus de fons als quals s'hagin d'aplicar.

Conèixer els llenguatges i les tècniques d'indexació per valorar-ne la inclusió en les representacions globals de les unitats de descripció.

Conèixer sistemes de classificació concrets, els entorns en què s'apliquen i la metodologia específica d'aplicació.

Conèixer exemples concrets de centres que custodien fons documentals i la manera de descriure'ls seguint pautes internacionals.

Conèixer les normes de descripció internacionals i la metodologia d'aplicació a diferents nivells.

Referits a habilitats, destreses

Saber elaborar els tipus de descripció que siguin pertinents a les unitats de descripció (documentals) a les quals s'han d'aplicar.

Elaborar eines que permetin conèixer els productors dels documents i els elements que han contribuït al seu origen i desenvolupament.

Poder elaborar els instruments de recuperació de la informació més idonis per als diferents tipus d'usuaris segons el cicle vital dels documents.

Conèixer les fases del tractament documental i poder sistematitzar-les en un context concret per aplicar-les.

Blocs temàtics**1. La classificació dels documents**

- 1.1. Bases de la classificació de documents d'arxiu
- 1.2. Sistemes de classificació de documents d'arxiu
- 1.3. Criteris per a l'elaboració i implementació d'un quadre de classificació

2. La descripció dels documents

- 2.1. Bases de la descripció de documents d'arxiu: objectius i escenaris
- 2.2. Normes de descripció arxivística
- 2.3. Criteris per a l'elaboració d'instruments i productes de descripció documental

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar el mètode de la classe inversa amb aprenentatge basat en problemes, l'aprenentatge cooperatiu i la instrucció entre iguals. Aquesta metodologia es complementa amb activitats a l'aula orientades al desenvolupament de la capacitat de comunicació oral i escrita de l'estudiant.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en les activitats següents:

• Prova pràctica corresponent al tema 1: PAC01

- Període aproximat: primera tercera setmana de març.
- Característiques: treball en grup.
- Ponderació: 30 %.
- En cas de no presentar-se la qualificació final és de no presentat.
- Reavaluació: Prova reavaluable (per a exercicis amb una qualificació inferior a 5 punts sobre 10)

• Prova pràctica corresponent al tema 2: PAC02

- Període aproximat: primera tercera setmana de maig.
- Característiques: treball en grup.
- Ponderació: 30 %.
- En cas de no presentar-se: la qualificació final és de no presentat.
- Reavaluació: Prova reavaluable (per a exercicis amb una qualificació inferior a 5 punts sobre 10)

• Prova teoricopràctica de validació del conjunt del programa: PV

- Període aproximat: juny (data establerta en el calendari oficial d'exàmens).
- Característiques: treball individual.
- Ponderació: 40 %.
- En cas de no presentar-se: la qualificació final és de no presentat.
- Prova no reavaluable.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits sobre classificació i descripció de documents d'una organització.

- Reavaluació: prova reavaluable (per a exercicis amb una qualificació inferior a 5 punts sobre 10).

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a CERCABIB

Llibre

Bonal Zazo, José Luis. *La descripción archivística normalizada: origen, fundamentos, principios y técnicas*. Gijón: Trea, 2001, 366 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 55). ISBN 978-84-9704-010-4.

Capel i Garriga, Emilia; Corominas i Noguera; Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Cruz Mundet, José Ramón. *Archivística: gestión de documentos y administración de archivos*. [Madrid]: Alianza, 2012. 359 p. ISBN 978-84-206-0952-2.

Cruz Mundet, José Ramón; Mikelarena Peña, Fernando. *Información y documentación administrativa*. 2.ª ed. Madrid: Tecnos, 2006. 385 p. ISBN 84-309-4441-9.

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. (en paginació múltiple). ISBN 2-921571-18-8.

Norma

International Council on Archives. *ISAD(G): Norma Internacional General de Descripción Archivística = General International Standard of Archival Description*. 2a ed. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2001. 112 p. ISBN 84-393-5415-0.

Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC) 2007. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, D.L. 2007. 287 p. (Arxivística i gestió documental. Eines; 1). ISBN 84-393-7445-9.

Article

Díaz Majada, Gorka. "ICA-AtoM, la iniciativa de software libre del CIA para difundir archivos". En: *Tabula*, núm. 18, 2015. p. 155-169.

Text electrònic

Bonal Zazo, José Luis; Generelo Lanaspá, Juan José; Travesí de Diego, Carlos. *Manual de descripción multinivel. Propuesta de adaptación de las normas internacionales de descripción archivística* [en línia]. 2.ª ed. rev. Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 2006. 175 p. <http://www.aefp.org.es/NS/Documentos/NormasDescriptivas/MDM2_2006.pdf>. [Consulta: 19 juliol 2018].

Cobo García, Adolfo ; Conde Portilla, Olga María Presentaciones Eficaces [en línia]. Santander: Universidad de Cantabria, 2012 Disponible: <<https://ocw.unican.es/course/view.php?>

id=188> [Consulta: 19 juliol 2018]

Dirección de Tecnologías de la Información y las Comunicaciones. Esquema de Metadatos para la Gestión del Documento Electrónico (e-EMGDE). Versión 2.0 Documentación complementaria a la Norma Técnica de Política de gestión de documentos Electrónicos [en línea]. Madrid: Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas, 2016. Disponible a: <https://administracionelectronica.gob.es/pae_Home/dam/jcr:de25e84e-0166-4cc2-a180-4f535930ea93/2013_Ejemplo_de_eEMGDE_NIPO_630-13-181-4.pdf> [Consulta: 10 juny 2018]

International Council on Archives. *ISDIAH* [en línea]: *Norma internacional para describir instituciones que custodian fondos de archivo*. Paris: International Council on Archives, 2008. 106 p. <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/recursos-profesionales/normas-archivisticas/ISDIAH_ESP.pdf>. [Consulta: 17 juny 2018].

International Council on Archives. *ISDF* [en línea]: *Norma internacional para la descripción de funciones*. Madrid: Ministerio de Cultura, 2007. 80 p. <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/recursos-profesionales/normas-archivisticas/ISDF_ESP_definitiva.pdf>. [Consulta: 17 juliol 2018].

International Council on Archives. *ISAAR (CPF): Norma internacional sobre los Registros de Autoridad relativos a Instituciones, Personas y Familias* [en línea]. 2.ª ed. Paris: International Council on Archives, 2004. 95 p. <<http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/recursos-profesionales/normas-archivisticas/isaar.pdf>>. [Consulta: 17 juliol 2018].

López Pérez, Rosario. *Normalización archivística* [en línea]. Madrid: SEDIC, 2011. 48 p. (Documento de trabajo; 1). <http://eprints.rclis.org/16515/1/NormalizacionArchivistica1_MAYO2011.pdf>. [Consulta: 19 juliol 2018].

Norma para la elaboración de puntos de acceso normalizados de instituciones, personas, familias, lugares y materias en el sistema de descripción archivística de los archivos estatales. [Madrid]: Ministerio de Cultura. Subdirección General de los Archivos Estatales, 2010. 150 p. <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/recursos-profesionales/normas-archivisticas/Norma_puntos_acceso2010.pdf> [Consulta: 17 juliol 2018].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Creació i Gestió d'Empreses Documentals

Codi de l'assignatura: 364363

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Aïda Bravo Almirall

Departament: Departament d'Empresa

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	40
- Altres pràctiques	Presencial	10
Treball tutelat/dirigit	40	
Aprenentatge autònom	60	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials

d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Fomentar l'esperit emprenedor i conèixer l'opció de crear una empresa com a sortida laboral, a partir de la introducció als elements clau de l'emprenedoria: la importància de la creació d'empreses, les competències emprenedores, el procés emprenedor, etc.

Analitzar sintèticament els aspectes empresarials que cal tenir en compte per posar en marxa una iniciativa emprenedora i poder mantenir la coherència i la viabilitat del projecte emprenedor: l'organització, el producte, el mercat, els recursos, la comptabilitat i la comunicació.

Referits a habilitats, destreses

Desenvolupar les competències i conèixer les eines multidisciplinàries que permeten treballar un preprojecte empresarial.

Referits a actituds, valors i normes

Adoptar una actitud positiva cap a la creació d'empreses i demostrar uns certs coneixements per poder gestionar un negoci en l'àmbit de la gestió de la informació.

Blocs temàtics

1. Introducció a la creació d'empreses

- 1.1. Conceptes introductoris
- 1.2. La importància de l'esperit emprenedor. Situació actual de l'emprenedoria
- 1.3. Bases del procés emprenedor. Factors de viabilitat del projecte emprenedor
- 1.4. Manifestacions de la iniciativa emprenedora

2. La figura de la persona emprenedora i empresària

- 2.1. Evolució històrica de la figura de l'empresari
- 2.2. L'emprenedor i l'empresari a dia d'avui. Característiques
- 2.3. Concepte i estils de lideratge
- 2.4. El concepte d'èxit
- 2.5. Competències professionals i emprenedores

3. La creativitat i la innovació

3.1. La creativitat: concepte, barreres i tècniques

3.2. La innovació: concepte, principis i fonts d'innovació

4. La idea i l'oportunitat de negoci. L'estratègia com a base del negoci

4.1. Idea i oportunitat de negoci. Concepte i diferències

4.2. Avaluació de l'oportunitat de negoci

4.3. Llenç de model de negoci i altres eines

4.4. Metodologia *lean startup*

4.5. L'estratègia empresarial. Missió, visió, valors

4.6. L'entorn empresarial i la matriu DAFO

5. Introducció a l'organització i gestió d'empreses

5.1. El sistema de direcció de l'empresa

5.2. La dimensió empresarial

5.3. L'àrea financera de l'empresa

5.4. Fonts de finançament i recursos estratègics de la persona emprenedora

5.5. L'activitat comercial de l'empresa

6. El pla d'empresa

6.1. Concepte i utilitats del pla d'empresa

6.2. Proposta d'índex per elaborar el pla d'empresa

6.3. Factors d'èxit i fracàs

Metodologia i activitats formatives

En aquesta assignatura, l'estudiant és el subjecte actiu del procés d'aprenentatge. Es combinen les classes magistrals amb el mètode del cas, els temes de discussió i les classes interactives entre professorat i alumnat. Així mateix, es preveuen col·loquis amb persones emprenedores del sector de la informació i la documentació.

Per a un seguiment correcte de l'assignatura, es disposa, també, del material publicat al Campus Virtual i de la bibliografia recomanada en el pla docent.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Qui opti per seguir l'avaluació continuada ha de fer:

- Tres activitats avaluable, obligatòries, en les dates i de la manera que estableixi el professorat, les quals representen el 60 % de la nota final. En cas que es presenti una activitat avaluable, s'entén que s'ha optat per seguir l'avaluació continuada. Les activitats no presentades compten com un 0. Totes tres activitats compten el mateix.
- Una prova final que representa l'altre 40 % de la nota. És obligatori obtenir un mínim de 4 en aquesta activitat perquè es tingui en compte la qualificació de les altres tres activitats avaluable.

Revaluació

Qui no superi la prova final pot reavaluar-la. La nota de la revaluació torna a ponderar amb la qualificació que s'hagi obtingut de les activitats avaluable.

Avaluació única

Qui no vulgui, o no pugui, acollir-se a l'avaluació continuada pot optar per l'avaluació única, que consisteix en una prova final que representa el 100 % de la nota.

Revaluació

Qui no superi la prova final pot reavaluar-la si en la qualificació final s'ha obtingut una nota igual o superior a 4.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

AGUER, M. et al.; *Administración y dirección de empresas. Teoría y ejercicios resueltos*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2004.

CASTRO, I. et al.; *Creación de empresas para emprendedores*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010.

HERRERO, S.; *Cómo crear una empresa*. Madrid: Editorial Boletín Oficial del Estado, 2003. Colección Conoce tus derechos.

OSTERWALDER, A. et PIGNEUR, Y. *Generación de modelos de negocio*. Traducción de Lara Vázquez. 13ª edición. Barcelona: Editorial Deusto, 2015.

PRIEDE, T. et al.; *Creación y desarrollo de empresas*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010.

RAJADELL, M.; *Creación de Empresas*. 3a edición. Barcelona: Edicions UPC, 2003.

URBANO, D et al.; *Invitación al emprendimiento: una aproximación a la creación de empresas*. Barcelona: Editorial UOC, 2008.

VALLS, J. et al.; *Causas de fracaso de los emprendedores*. La Corunya: Netbiblio, 2012.

ZARAGOZA, M. *Emprendre en clau de competències. El perfil emprendedor*. Barcelona: Editorial UOC, 2012.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Desenvolupament de Col·leccions

Codi de l'assignatura: 360056

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Lluís Agusti Ruiz

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	50
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Recursos i Serveis de Referència; Anàlisi de Necessitats d'Informació, i Aspectes Legals de la Informació.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Comprendre la missió de la unitat d'informació en relació amb la col·lecció.

Definir els requeriments dels usuaris per elaborar la política de desenvolupament de col·leccions.

Conèixer i avaluar polítiques i criteris de desenvolupament de col·leccions.

Entendre les formes de finançament de les col·leccions.

Conèixer els mecanismes, els recursos i els criteris aplicats a la tria de materials en diferents suports i seleccionar els sistemes d'adquisició adients a les característiques, la forma de finançament i l'ús de la col·lecció.

Saber avaluar les col·leccions en diferents suports.

Conèixer i saber aplicar els criteris de l'esporgada de col·leccions i el marc legal que afecta la retirada de materials.

Conèixer el marc legal que afecta la difusió de la col·lecció, especialment en l'entorn digital.

Blocs temàtics

1. Gestió i política de desenvolupament de col·leccions

1.1. Definició, abast i objectius de la política de desenvolupament de les col·leccions en unitats d'informació

- 1.2. Recursos interns implicats: estructures organitzatives, recursos humans i tecnologia
- 1.3. Recursos externs implicats: món editorial imprès i digital, llibreters, distribuïdors i agregadors
- 1.4. Cooperació bibliotecària i desenvolupament de col·leccions
- 1.5. Aspectes legals i gestió de drets en la gestió de la col·lecció

2. Política de desenvolupament de la col·lecció i coneixement de la comunitat d'usuaris

- 2.1. Definició de la comunitat d'usuaris: usuaris presencials i entorn digital
- 2.2. Estudis d'usuaris i necessitats en relació amb la col·lecció
- 2.3. L'arquitectura de la col·lecció: els documents de les polítiques de desenvolupament de la col·lecció (PDC): tipologia, normes i estàndards

3. Coneixement i anàlisi de la col·lecció

- 3.1. L'avaluació de les col·leccions: concepte, abast i tipologia
- 3.2. Les avaluacions quantitatives
- 3.3. Les avaluacions qualitatives o intel·lectuals
- 3.4. Les avaluacions logístiques i econòmiques relatives a la utilització

4. Criteris, metodologia i recursos d'informació per a la selecció

- 4.1. Criteris, mètodes i recursos de selecció generals
- 4.2. Criteris, mètodes i recursos segons les seccions de la col·lecció i la tipologia documental

5. Criteris i mètodes d'adquisició

- 5.1. Modalitats d'adquisició: compra, donació, intercanvi, dipòsit i recursos gratuïts
- 5.2. Sistemes de finançament, adquisició i contractació: concursos, compres úniques, compres consorciades, *approval plans*, adquisicions guiades pels usuaris (PDA: *patron-driven acquisitions*)
- 5.3. L'accés obert en el desenvolupament de les col·leccions
- 5.4. Tipologia i avaluació de proveïdors: editors, llibreters, distribuïdors, agències de subscripció i agregadors

6. Revisió i manteniment de la col·lecció

- 6.1. Criteris i mètodes de revisió de col·leccions
- 6.2. Revisió i esporgada
- 6.3. Marc legal i normatiu en la conservació i la retirada de materials

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de l'assignatura es basa en classes presencials participatives, amb un nombre determinat de treballs pràctics obligatoris que permeten l'explicació i assimilació dels models teòrics, i també en lectures complementàries no obligatòries.

El contingut teòric de cada bloc s'acompanya d'una aplicació pràctica en casos reals de l'entorn cultural més pròxim. Aquesta part pràctica es duu a terme per mitjà del contacte amb professionals tant de la cadena de producció i distribució documental (editors i llibreters) com de la inclusió en les col·leccions (responsables d'adquisicions en biblioteques i consorcis). Aquest contacte es concreta en una sèrie de xerrades a classe i en visites a esdeveniments relacionats (fires de llibres).

Les lectures de curs serveixen de base per al debat a classe, en el qual s'avaluen la comprensió i participació.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es basa en un examen final teoricopràctic (40 % de la nota) que es fa en la data fixada en el calendari d'exàmens de la Facultat, i sis exercicis pràctics obligatoris (60 %) que s'han de lliurar durant el curs els dies indicats pel professorat. És obligatori aprovar l'examen (5 sobre 10) per superar l'assignatura.

En cas que l'estudiant no entregui l'examen final, obté la qualificació de no presentat. Cada exercici pràctic no presentat obté una qualificació de 0 punts.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única es basa en un examen final teoricopràctic (70 % de la nota) i un treball de curs obligatori (30 %). És obligatori aprovar tant l'examen com el treball de curs.

El treball de curs s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que l'alumne no entregui l'examen final o el treball de curs, obté la qualificació de no presentat.

Revaluació (continuada i única)

Pot acollir-se a la revaluació qui hagi obtingut una nota entre 3,5 i 4,9 en l'examen final teoricopràctic, la mitjana dels exercicis pràctics obligatoris (en el cas de l'alumnat d'avaluació continuada) o el treball de curs obligatori (en el cas de l'alumnat d'avaluació única). En aquests casos es pot presentar a un examen de revaluació (que inclou tot el temari de l'assignatura) o poden presentar millores a un màxim de tres activitats (exercicis pràctics o activitats) on hagin obtingut una nota entre 3,5 i 4,9.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Alabaster, Carol. *Developing an outstanding core collection: a guide for libraries*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 2010. X, 191 p. ISBN 978-0-8389-1040-5.

Allison, Dee Ann. *The patron driven library: a practical guide for managing collections and services in the digital age*. Oxford: Chandos Publishing, 2013. 352 p. ISBN 978-1-84334-736-1.

American Library Association. Office for Intellectual Freedom. *Intellectual freedom manual*. 8th ed. Chicago: American Library Association, 2010. XXII, 439 p. ISBN 978-0-8389-3590-3.

Calenge, Bertrand. *Bibliothèques et politiques documentaires à l'heure d'Internet*. Paris: Éditions du Cercle de la Librairie, cop. 2008. 264 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0962-5.

Collection development in the digital age. Edited by Maggie Fieldhouse, Audrey Marshall. London: Facet, 2012. 235 p. ISBN 978-1-85604746-3.

Customer-based collection development: an overview. Edited by Karl Bridges. London: Facet, 2014. 205 p. ISBN 978-1-85604-931-3.

Evans, G. Edward. *Collection management basics*. 6th ed. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited, an imprint of ABC-CLIO, LLC, 2012. 329 p. ISBN 978-1-59884-864-9.

Fuentes Romero, Juan José. *La colección de materiales en las bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, cop. 2010. 310 p. (Instrumenta bibliològica). ISBN 978-84-7635-790-3.

Fuld, Werner. *Breve historia de los libros prohibidos*. Barcelona: RBA, 2013. 383 p. (RBA divulgación. Divulgación general). ISBN 978-84-9006-994-3.

Holden, Jesse. *Acquisitions in the new information universe: core competencies and ethical practices*. London: Facet Publishing, 2010. 135 p. ISBN 978-1-85604-739-5.

Johnson, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. London: Facet Publishing, cop. 2014. 3rd ed. 554 p. ISBN 978-0-8389-1191-4.

Singer, Carol A. *Fundamentals of managing reference collections*. London: Facet Publishing, 2012. 167 p. ISBN 978-1-85604831-6.

User studies for digital library development. Edited by Milena Dobрева, Andy O'Dwyer, Pierluigi Feliciati. London: Facet Publishing, 2012. 272 p. ISBN 978-1-85604765-4.

Vall Casas, Aurora; Rius Bou, Àngels. *Esporgar: manual d'avaluació crítica de la col·lecció*. Barcelona: Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, D.L. 2009. 118 p. (Eines i instruments; 2). ISBN 84-23321-23-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Elaboració de Productes Informatius

Codi de l'assignatura: 364358

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Maite Comalat Navarra

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	16	
- Teoricopràctica	Presencial	8
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	8
Treball tutelat/dirigit	84	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Recursos i Serveis de Referència; Suport i Formació d'Usuaris; Gestió Documental en les Organitzacions, i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer les estratègies per difondre i promoure serveis i unitats d'informació.

Conèixer les estratègies per gestionar i moderar entorns col·laboratius digitals.

Aplicar els fonaments d'arquitectura de la informació en l'elaboració de productes informatius.

Referits a habilitats, destreses

Consolidar les habilitats d'anàlisi de contingut, anàlisi crítica, síntesi i redacció.

Adequar els continguts a l'audiència per facilitar la comprensió, retenció i reutilització del coneixement.

Adquirir habilitats de representació visual de dades i informació.

Identificar els problemes legals que planteja la difusió de la informació i respectar la propietat intel·lectual en la creació i difusió de continguts.

Blocs temàtics

1. Comunicació per a productes de valor afegit

1.1. Comunicació d'informació i de dades. Atributs de la informació. Contingut i context

1.2. Efectivitat en la comunicació. Base de coneixements i factors culturals en la comprensió del missatge. Barreres i problemes habituals en la comunicació entre professionals de la informació i usuaris

1.3. Informació, codificació i visualització. Tipologia d'informació, tipologia de codificació i tipologia de visualització

1.4. Percepció i comunicació

2. Elaboració de productes

2.1. Fases del procés: definició d'objectius i estratègies segons l'audiència, definició de l'estructura, presentació del contingut, selecció del format i desenvolupament

2.2. Aspectes ètics i legals. Drets d'autor textuals i visuals

2.3. Operacions bàsiques a partir de la informació disponible: organització, síntesi, resum i interpretació

2.4. Tècniques de comunicació visual: taules, diagrames, gràfics i esquemes

2.5. Aplicació d'eines de comunicació i de gestió de continguts per a la difusió i la participació

3. Tipologia de productes

3.1. Productes centrats en unitats i serveis

3.2. Productes centrats en documents

3.3. Productes centrats en necessitats dels usuaris

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, així com d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus: elaboració i correcció de pràctiques, treball en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums del Campus Virtual (un de general i un per cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Implicació en el procés d'aprenentatge propi i participació en el grup classe (25 % de la nota final): el grau d'implicació i participació es valora a partir de les activitats no obligatòries diverses que s'indiquen, fan i comenten, a classe o a través del fòrum.
- Dossier individual d'exercicis (75 % de la nota final): a mesura que s'avancen temes, es demanen alguns exercicis obligatoris, individuals i/o en grup, que es fan a partir de les lectures, els debats i la feina que es comenti a classe i als fòrums. En cas de no lliurar algun d'aquests exercicis obligatoris la nota de l'assignatura és de no presentat.

Per aprovar l'assignatura:

- És imprescindible arribar a una mitjana de 5 sobre 10 en el conjunt d'exercicis.
- És imprescindible arribar a 4 en cadascun dels exercicis.

Reavaluació

Es pot reavaluar qualsevol dels exercicis amb una qualificació entre 3,5 i 4,9.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen escrit (50 %) i un dossier d'exercicis (50 %).

Per aprovar l'assignatura:

- És imprescindible arribar a una mitjana de 5 sobre 10 en el conjunt d'exercicis.
- És imprescindible arribar a 4 en cadascun dels exercicis.
- És imprescindible arribar al 5 en l'examen.

Reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal treure a la prova d'avaluació única una nota igual o superior a 4, però inferior a 5.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Cairo, Alberto. *El arte funcional: infografía y visualización de información*. Madrid: Alamut, 2011. 252 p. ISBN 978-84-9889-067-9.

Langley, Anne; Wallace, Jonathan. *A practical writing guide for academic librarians: keeping it short and sweet*. Oxford: Chandos, 2010. 162 p. ISBN 978-1-84334-532-9.

Moreiro González, José Antonio. *El contenido de los documentos textuales: su análisis y representación mediante el lenguaje natural*. Gijón: Trea, 2004. 291 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 97). ISBN 84-9704-126-7.

Pastor Sánchez, Juan Antonio (coord.). *Construcción de servicios de información digital*. Murcia: DM, 2010. 239 p. (Texto-guía (Universidad de Murcia. Instituto de Ciencias de la Educación); 11). ISBN 978-84-8425-784-4.

Polinario, Javi. *Cómo divulgar ciencia a través de las redes sociales*. [El Ejido]: Círculo Rojo, 2016. 494 p. ISBN 9788491404132.

Spence, Robert. *Information visualization*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley, cop. 2001. XVII, 206 p. ISBN 978-3-319-07340-8.

Stauber, Do Mi. *Facing the text: content and structure in book indexing*. Eugene, Or.: Cedar Row Press, cop. 2004. 374 p. ISBN 978-0-9748345-0-4.

Tufte, Edward R. *Visual explanations: images and quantities, evidence and narrative*. Cheshire, (Conn.): Graphics Press, 1997. 156 p. ISBN 0-9613921-2-6.

Ware, Colin. *Information visualization: perception for design*. San Francisco (Calif.): Morgan Kaufmann, 2000. 438 p. ISBN 1-55860-511-8.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Estadística Aplicada

Codi de l'assignatura: 360038

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jaume Turbany Oset

Departament: Departament de Psicologia Social i Psicologia Quantitativa

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	45.5
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	4.5
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en

català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Saber plantejar un problema estadístic.

Conèixer, des del punt de vista estadístic, les característiques de les variables pròpies de l'àmbit de la informació i la documentació.

Conèixer les diferents possibilitats d'organitzar, representar gràficament i descriure els tipus de variables estudiades.

Conèixer els fonaments i les tècniques bàsiques de l'anàlisi estadística inferencial.

Blocs temàtics

1. Introducció a l'estadística en l'àmbit de la informació i la documentació

- 1.1. Definició d'estadística
- 1.2. Àmbits d'aplicació en la informació i la documentació
- 1.3. Conceptes bàsics
- 1.4. Tipus de variables i escales de mesura
- 1.5. Tècniques de mostreig

2. Anàlisi descriptiva univariable

- 2.1. Descripció de variables qualitatives
- 2.2. Descripció de variables quantitatives

3. Anàlisi descriptiva bivariante

- 3.1. Descripció conjunta de dues variables qualitatives
- 3.2. Descripció conjunta d'una variable qualitativa i una de quantitativa
- 3.3. Descripció conjunta de dues variables quantitatives

3.4. Sèries temporals i nombres índexs

4. Fonaments d'inferència estadística

4.1. Introducció als models de probabilitat

4.2. Distribució mostral

4.3. Intervals de confiança i de probabilitat

4.4. Estimació de la grandària de la mostra

5. Aplicació d'una prova de decisió estadística

5.1. Conceptes bàsics

5.2. Errors de decisió

5.3. Proves de relació o d'independència

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura és teoricopràctica i se centra a aplicar les tècniques estadístiques en situacions pròpies de l'àrea de la informació i la documentació. Les sessions teòriques es completen amb classes pràctiques en les quals es treballen un seguit de problemes per aprofundir en la teoria. Per a cada un dels temes es proporciona el formulari corresponent i exemples d'aplicació pràctics. També es proposen una sèrie d'exercicis en què s'han d'aplicar els coneixements adquirits. Les solucions es presenten i comenten conjuntament, en les hores corresponents als crèdits pràctics de l'assignatura. Les classes pràctiques es complementen amb sessions a l'aula d'ordinadors per introduir l'alumnat en la utilització de paquets estadístics informatitzats (Excel, SPSS i R). Durant el curs es fa un treball en grup tutorat pels docents.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada de l'assignatura consisteix a:

- Fer tres proves d'avaluació teoricopràctiques al llarg del semestre (aproximadament durant les sessions 12, 20 i 28 del calendari de l'assignatura). Aquestes proves puntuen un màxim de 6 punts.

— Primera prova: puntuació màxima d'1,5 punts.

— Segona prova: puntuació màxima de 2 punts.

— Tercera prova: puntuació màxima de 2,5 punts.

- Lliurar tres activitats pràctiques de resolució de problemes que s'especifiquen al llarg del curs (aproximadament coincideixen amb les sessions 9, 18 i 25 del calendari de l'assignatura). Les tres activitats pràctiques puntuen un màxim de 2,25 punts (0,75 punts cada activitat).

- Participar en el glossari de l'assignatura (durant tot el semestre fins al dia indicat de tancament de l'avaluació continuada). Les entrades en el glossari es fan en anglès. La puntuació màxima d'aquesta activitat és de 0,5 punts.

- Elaborar un treball conjunt, en grups d'entre tres i cinc persones com a màxim (data màxima de lliurament: el dia indicat de tancament de l'avaluació continuada). La puntuació màxima del treball és d'1,25 punts.

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les puntuacions obtingudes en cada una de les proves anteriors. En cas de no presentar alguna de les proves, la qualificació és de 0 punts en la prova no presentada. Si no es presenta cap de les tres proves d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat. L'assignatura se supera amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes, participació en el glossari i treball en grup, s'ha d'obtenir un mínim de 2,25 punts en el total de les tres proves d'avaluació. Qui obtingui una qualificació inferior a 2,25 punts en la suma d'aquestes proves d'avaluació o no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova teòricopràctica que té lloc durant el període acadèmic que estableix el centre. L'assignatura se supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única de l'assignatura consisteix a:

- Fer una prova d'avaluació teòricopràctica al final del semestre. La prova puntua com a màxim 7,5 punts.

- Elaborar un treball individual, que ha de tenir un resum en anglès. La puntuació màxima del treball és de 2,5 punts.

La prova d'avaluació i el lliurament del treball es fan el dia de l'avaluació única.

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les puntuacions obtingudes en cadascun dels apartats anteriors. L'assignatura se supera amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar la nota del treball, s'ha d'obtenir un mínim de 3,5 punts en la prova d'avaluació. Qui obtingui una qualificació inferior a 3,5 punts en la prova d'avaluació o no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova teoricopràctica que té lloc durant el període acadèmic que estableix el centre. L'assignatura se supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Hafner, Arthur W. *Descriptive statistical techniques for librarians*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 1998. VII, 321 p. ISBN 0-8389-0692-3.

Hopkins, Kenneth D. *Estadística básica para las ciencias sociales y del comportamiento*. 3.ª ed. México: Prentice-Hall Hispanoamericana, cop. 1997. 406 p. ISBN 968-880-947-0.

Johnson, Robert; Kuby, Patricia. *Estadística elemental: lo esencial*. 3.ª ed. México: International Thomson, 2004. XXVIII, 509, [45] p. ISBN 970-686-287-0.

Marín Fernández, J. *Estadística aplicada a las ciencias de la documentación*. 3.ª ed. Murcia: DM, 2008. 484 p. ISBN 978-84-8425-617-5.

Moore, David S. *Estadística aplicada básica*. 2.ª ed. Barcelona: Antoni Bosch, 2005. XXXVI, 836 p. ISBN 84-95348-04-7.

Moya Anegón, Félix de; López Gijón, Javier; García Caro, Concepción. *Técnicas cuantitativas aplicadas a la bibliometría y documentación*. Madrid: Síntesis, 1996. 174 p. (Biblioteconomía y documentación; 13). ISBN 84-7738-365-0.

Peña, D.; Romo, J. *Introducción a la estadística para las ciencias sociales*. Madrid: McGrawHill, 2003. XII, 428 p. ISBN 84-481-1617-8.

Peró, Maribel [et al.]. (coord). *Estadística aplicada a las ciencias sociales mediante R y R-Commander*. [Madrid]: Garceta, 2012. XV, 620 p. ISBN 978-84-1545-214-0.

Sanz Casado, Elías. *Manual de estudios de usuarios*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1994. 279 p. (Biblioteca del libro; 62). ISBN 84-86168-93-7.

Spiegel, M.R. *Estadística*. 2.ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 1991. XII, 556 p. ISBN 84-7615-562-X.

Vaughan, L. *Statistical methods for the information professional: a practical, painless approach to understanding, using and interpreting statistics*. Medford, N.J.: American Society for Information Science and Technology by Information Today, 2001. XXI, 209 p. (ASIST monograph series). ISBN 1-57387-110-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonaments de Cognició Humana

Codi de l'assignatura: 360039

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Itxaso Barberia Fernandez

Departament: Departament de Cognició, Desenvolupament i Psicologia de l'Educació

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoria	Presencial	45
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	5
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents

amb les concepcions ètiques i deontològiques).

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer la vinculació de la informació i documentació amb la psicologia, la lingüística i la intel·ligència artificial.

Entendre els mecanismes bàsics de l'elaboració del coneixement a partir de la percepció, l'atenció, la memòria, la formació de conceptes, el raonament lògic i l'aprenentatge.

Comprendre la complexitat dels processos intel·lectuals i distingir-los dels processos automàtics.

Comprendre la influència de factors biològics, psicològics i socials en l'ús de la informació i el coneixement.

Conèixer els principis cognitius del disseny i l'avaluació de la interacció persona-ordinador.

Saber aplicar els coneixements sobre la cognició humana als diferents temes relacionats amb la informació i la documentació.

Referits a actituds, valors i normes

Valorar la importància dels principis de cognició humana per analitzar el comportament informacional.

Valorar la importància dels factors humans en els processos d'organització i representació de la informació.

Blocs temàtics

1. Informació i documentació, i psicologia cognitiva

1.1. La ciència de la psicologia: objecte d'estudi, evolució històrica i perspectives actuals

1.2. L'orientació a l'usuari de la disciplina d'informació i documentació. Àmbits de recerca i activitat professional relacionats amb la cognició

2. Sensació i percepció

2.1. Conceptes de *sensació* i *percepció*

2.2. La sensació: el funcionament dels sentits

2.3. La percepció

2.4. La percepció visual

2.5. La percepció auditiva

2.6. La integració multisensorial

3. Atenció

3.1. Concepte d'*atenció*

3.2. Models teòrics sobre atenció

3.3. Processos automàtics i processos controlats

4. Memòria

4.1. Concepte de *memòria*

4.2. Codificació

4.3. Emmagatzemament

4.4. Recuperació

4.5. Oblit

5. Pensament i llenguatge

5.1. Pensament

5.2. Llenguatge

6. Aprenentatge

6.1. Delimitació terminològica

6.2. Reflexos

6.3. Instints

6.4. Percepció de covariacions

6.5. Aprenentatge associatiu: el condicionament

6.6. Aprenentatge per observació

6.7. Aprenentatge constructiu

7. Intel·ligència i personalitat

7.1. Intel·ligència

7.2. Personalitat

8. Elements cognitius en informació i documentació

8.1. L'impacte cognitiu del canvi tecnològic

8.2. Context de representació de la informació. Visualització de dades i d'informació. Representació automàtica, intel·lectual i social

8.3. Bases cognitives del disseny d'interfícies

8.4. Avaluació de la interacció: conceptes d'*accessibilitat*, *usabilitat* i *experiència d'usuari*

Metodologia i activitats formatives

La metodologia aplicada, tant a les activitats presencials com a les de treball dirigit, s'orienta especialment a la competència de treball en equip. Els estudiants, organitzats en petits grups mixtos i heterogenis, treballen conjuntament de manera coordinada per resoldre tasques acadèmiques i aprofundir en el seu aprenentatge.

Es combinen classes teòriques i activitats pràctiques en grup, algunes de les quals es duen a terme a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats es complementen amb un treball individual basat en el resum i comentari d'un llibre relacionat amb els continguts de l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Un conjunt de pràctiques sobre els diversos temes (40 % de la nota final; els lliuraments es distribueixen al llarg del semestre).
- Treball individual de resum i comentari d'un llibre (20 % de la nota final, entrega a final de curs).

El lliurament d'aquests elements s'ha de fer els dies establerts pel professorat. No es poden reavaluar i, en cas de no presentar-ne algun, l'assignatura s'avalua amb un no presentat. Per

superar l'assignatura s'ha d'obtenir un 5 sobre 10 de mitjana en aquests elements.

- Dos exàmens escrits (20 % de la nota final cadascun). Un examen relatiu als blocs 1-4, a mitjan abril, i un altre de relatiu als continguts dels blocs 5-8, a final de curs.

Condicions específiques dels exàmens

La mitjana dels dos exàmens ha de ser igual o superior a 5 sobre 10. En cas que la nota mitjana dels exàmens sigui inferior a 5, es poden reavaluar els suspesos en una prova de reavaluació en el període corresponent. Si un alumne no es presenta a una de les proves parcials, pot presentar-se a la part de la prova de reavaluació corresponent. Si un alumne que ha suspès o no s'ha presentat als exàmens escrits parcials no es presenta a la prova de reavaluació, té com a nota final de curs un no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en dues pràctiques (una sobre temes cognitius que s'ha d'entregar a mitjan març i l'altra, un resum i comentari de lectures, que s'ha de presentar a final de curs) i un examen teoricopràctic (50 %). Cada pràctica compta el 25 % de la nota final de curs i en cas de no entregar-ne una o cap de les dues la nota de l'assignatura és de no presentat. Les pràctiques no són reavaluables. Per aprovar l'assignatura cal que la mitjana de les dues pràctiques sigui igual o superior a 5 sobre 10.

L'examen final es fa a mitjan juny i compta el 50 % de la nota. Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir com a mínim un 5 sobre 10. En cas de suspendre l'examen es pot reavaluar mitjançant un examen de recuperació en el període corresponent.

La competència de treball en equip que es treballa en l'assignatura fa especialment aconsellable optar per l'avaluació continuada.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Banyard, P. [et al.]. *Introducción a los procesos cognitivos*. Barcelona: Ariel, 1995. 398 p. ISBN 84-344-0863-5.

Boada Calbet, Humbert. *Processos psicològics bàsics*. Barcelona: Ensenyament Obert, 2001. ISBN 84-95411-37-7.

Davies, Claire. *Finding and knowing: psychology, information and computers*. London: Routledge, 2005. XI, 327 p. ISBN 0-85142-454-6.

Fernández Castro, Jordi; Pintanel Bassets, Mònica; Chamarro Lusa, Ander. *Manual de psicologia del pensament*. 2a. ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2008. 131 p. ISBN 84-490-2390-4.

Granollers i Saltiveri, Toni; Lorés Vidal, Jesús; Cañas Delgado, Juan José. *Interfícies multimèdia*. Barcelona: UOC, 2005. 268 p. en paginació múltiple. ISBN 84-9788-057-9.

Lilienfeld, Scott O. [et al.]. *Psicología: Una introducción*. Madrid: Pearson, cop. 2011. ISBN 9788483227275.

Myers, David G. *Psicologia*. 9a ed. Madrid: Médica Panamericana, 2011. ISBN 978-84-9835-316-7.

Puente Ferreras, Aníbal (coord.). *Psicología básica: introducción al estudio de la conducta humana*. Madrid: Pirámide, 1995. 585 p. ISBN 84-368-0875-4.

Santiago de Torres, Julio [et al.]. *Procesos psicológicos básicos*. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 2006. XIII, 237 p. ISBN 84-481-4633-6.

Pàgina web

Directrius per a l'accessibilitat del contingut web (WCAG), versió 2.0 [en línia]: *recomanació del W3C de 11 de desembre de 2008*. Trad. catalana autoritzada 23 de març de 2011. Disponible a: <<http://www.w3.org/Translations/WCAG20-ca/>>. [Consulta: 8 de juny de 2016].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonaments de Tecnologia

Codi de l'assignatura: 360042

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Juan Jose Bote Vericad

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	28
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	22
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer les característiques i funcionalitats dels elements que componen un ordinador.

Saber com s'emmagatzema i es representa la informació en un ordinador.

Seleccionar els dispositius i suports d'emmagatzematge adients per a un servei d'informació.

Comprendre el paper del sistema operatiu com a conjunt de programes essencials per al funcionament d'un ordinador.

Comprendre la documentació tècnica relativa a les aplicacions i equipaments informàtics.

Conèixer els elements que componen una xarxa d'ordinadors i comprendre'n el funcionament.

Conèixer els conceptes bàsics de seguretat d'un sistema informàtic.

Blocs temàtics**1. Introducció als ordinadors**

- 1.1. Concepte d'*ordinador*, components, tipus d'ordinadors, xarxes d'ordinadors
- 1.2. Informació digital: conceptes bàsics i sistemes de representació

2. Maquinari

- 2.1. Arquitectura i components de l'ordinador
- 2.2. Elements físics per a l'emmagatzematge de la informació: dispositius i suports

3. Xarxes d'ordinadors

- 3.1. Introducció
- 3.2. Internet
- 3.3. El web

4. Programari

- 4.1. Concepte

4.2. Tipus de programari

4.3. Llicències de programari

4.4. Models de pagament

5. Seguretat informàtica

5.1. Seguretat física i lògica, seguretat a Internet

5.2. Serveis bàsics: confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades

5.3. Amenaces i debilitats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en classes magistrals, tant per introduir conceptes com per plantejar i resoldre exercicis bàsics. Durant les classes magistrals es fomenta la participació. Els continguts teòrics es reforcen amb pràctiques a l'aula d'informàtica amb l'objectiu de resoldre problemes més complexos, com ara estudis de casos, o per treballar habilitats bàsiques de comprensió i anàlisi d'informació tècnica.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Tres pràctiques grupals, que es lliuren aproximadament la tercera setmana d'octubre, novembre i desembre. Cada pràctica compta un 12 % de la nota final. Es poden reavaluar dues de les pràctiques si igualen o superen la nota de 2,5 punts.
- Dos exàmens parcials individuals, un la primera setmana de novembre (30 % de la nota final) i l'altre al desembre o gener, segons el calendari d'exàmens (34 % de la nota final). Tots dos exàmens es poden reavaluar si la nota de cada un iguala o supera els 2,5 punts.

En tots els casos, no presentar-se a alguna de les activitats avaluable es puntua amb un 0. En cas de no presentar cap de les pràctiques o no presentar-se a l'examen, la nota final és de no presentat. Cal assolir una puntuació igual o superior a 3,5 en les proves d'avaluació curtes de cada classe i en cadascuna de les pràctiques per calcular la nota final.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 4 en cadascun dels dos exàmens parcials i en cadascuna de les pràctiques per calcular la nota final.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una entrega única de les dues pràctiques suspeses que s'han de reavaluar i un examen únic amb les restriccions següents:

- Per presentar-s'hi cal haver obtingut més de 2,5 punts en els diferents elements de qualificació que es reavaluen i haver-se presentat a totes les pràctiques i a les dues proves parcials.
- Només es poden reavaluar dues de les pràctiques.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consta d'un examen pràctic (30 % de la nota final) i un examen teòric (70 % de la nota final) al desembre o gener (segons el calendari d'exàmens), que es poden reavaluar si la nota supera els 2,5 punts. En els dos casos, no presentar-s'hi es puntua amb un 0.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 4,5 en cadascun dels exàmens (pràctic i teòric) per calcular la nota final.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic seguint les pautes de l'avaluació única.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Beekman, George. *Introducción a la informática*; traducción de José Manuel Díaz Martín. 6.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2005. XXXI, 627 p. ISBN 84-205-4345-4.

Beekman, George. *Introduction to Computing*. 6th ed. N.J.: Pearson Customs, 2012. ISBN: 978-1256727842.

Blanco, Jaime. *OpenOffice.org 2: guía rápida*. Barcelona: Inforbook's, 2006. 208 p. ISBN 978-84-96097-62-9.

Carretero, Jesús [et al.]. *Sistemas operativos: una visión aplicada*. 2.ª ed. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, 2007. XX, 817 p. ISBN 978-84-481-5643-5.

Comas Bach, Joan. *Instalación y mantenimiento de equipos y sistemas informáticos*. Barcelona: Altamar, 2005. 255 p. ISBN 84-96334-07-4.

Herrerías, Juan Enrique. *Manual fundamental de el PC: hardware y componentes*. Madrid: Anaya Multimedia, 2008. 669 p. ISBN 978-84-415-2374-6.

Kurose, James F.; Ross, Keith W. *Computer networking: a top-down approach*. 5 th ed. Upper Saddle River (N.J.); Harlow: Pearson Education, 2009. 888 p. ISBN 978-0-13-136548-3.

Miguel Pérez, Miquel A. de; Garcia Martínez, Joan. *Implantación y mantenimiento de aplicaciones ofimáticas y corporativas (en Open Office)*. Barcelona: Altamar, 2005. 199 p. ISBN 978-84-96334-05-8.

Prieto Espinosa, Alberto; Prieto Campos, Beatriz. *Conceptos de informática*. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, 2005. XV, 533 p. ISBN 978-84-481-9857-3.

Reed, David. *A balanced introduction to computer science*. 2nd ed. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall, 2008. XIX, 380 p. ISBN 978-0-13-601722-6.

Shelly, Gary B.; Vermaat, Misty E. *Discovering computers*. Publisher: Cengage learning; 1st edition (2012). 2 vol.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonts d'Informació en Contextos d'Especialitat

Codi de l'assignatura: 365644

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Amadeu Pons i Serra

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	16
- Teoricopràctica	Presencial 13
- Sortida de camp	Presencial 3
Treball tutelat/dirigit	84
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat

de cercar, usar i integrar la informació).

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els tipus de fonts d'informació pròpies d'àmbits especialitzats.

Conèixer els agents que intervenen en la producció i distribució de les fonts d'informació.

Referits a habilitats, destreses

Detectar i interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials, i el seu comportament d'informació.

Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb les necessitats d'informació especialitzades.

Perfeccionar les habilitats de cerca d'informació en entorns d'especialitat.

Referits a actituds, valors i normes

Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat per resoldre un problema d'informació.

Blocs temàtics

1. Introducció als contextos d'especialitat

1.1. Característiques i necessitats d'informació de les comunitats professionals i científiques

1.2. Especificitats en la recuperació d'informació especialitzada

2. Informació jurídica

2.1. Característiques de la informació i documentació jurídiques

2.2. Funcions del professional de la informació en l'entorn jurídic

2.3. Principals fonts d'informació especialitzades

3. Informació periodística

3.1. Característiques de les necessitats informatives als mitjans de comunicació

3.2. Productes i serveis elaborats pels professionals de la informació

3.3. Principals fonts d'informació especialitzades

4. Informació biomèdica, química i farmacèutica

4.1. Característiques de la informació i documentació de les ciències de la salut

4.2. Funcions del professional de la informació en les ciències de la salut

4.3. Principals fonts d'informació especialitzades

5. Informació empresarial

5.1. Característiques de la informació i la documentació en l'entorn empresarial

5.2. Funcions del professional de la informació en l'entorn empresarial

5.3. Principals fonts d'informació especialitzades

6. Normes i patents

6.1. Descripció i funcions d'aquests documents

6.2. Principals organismes i fonts d'informació especialitzades

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i també un cronograma de treball orientatiu.

S'ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació, etc. Aquestes sessions es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada es compon de quatre parts: cinc exercicis individuals (40 %), un treball de curs en grup (40 %), un examen (10 %) i un seguit d'activitats diverses (10 %).

Els exercicis es refereixen als temes 2, 3, 4, 5 i 6, consisteixen en la resolució de problemes d'informació i s'han de lliurar al final dels temes corresponents.

El treball se centra en una matèria especialitzada, d'acord amb les línies proposades pel professorat, i s'ha de lliurar com a màxim el mateix dia de l'examen (en la data que estableix el calendari d'exàmens).

Per superar l'assignatura cal assistir al 80 % de les classes presencials, aprovar el treball, l'examen i la mitjana dels exercicis.

Si no es lliura cap dels elements d'avaluació, la qualificació és de no presentat.

Reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis, el treball i l'examen, sempre que s'hagin qualificat, en el període d'avaluació ordinària, amb una nota entre 3,5 i 4,99.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen (50 %) i un treball individual (50 %), centrat en una matèria especialitzada, d'acord amb les línies proposades pel professorat a principi de curs, que es lliura el mateix dia de l'examen.

Per superar l'assignatura cal assistir al 80 % de les classes presencials i aprovar els dos elements de qualificació.

Es poden reavaluar el treball i l'examen, sempre que s'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 4,99.

Si no es lliura cap dels elements d'avaluació, la qualificació és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Abadal, Ernest; Guallar, Javier. *Prensa digital y bibliotecas*. Gijón: Trea, cop. 2010. 170 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 212). ISBN 978-84- 9704-446- 2.

Baykoucheva, Svetla. *Managing scientific information and research data*. Oxford: Chandos, 2015. 150 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-0- 08100-195- 0.

Cordón García, José A. [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: la búsqueda informativa, documental y de investigación en el ámbito digital*. Madrid: Pirámide, cop. 2016. 444 526 p. (Ozalid). ISBN 978-84-368-236457-95.

Danner, Richard A.; Winterton, Jules (eds.). *The IALL international handbook of legal information management*. Farnham: Ashgate, cop. 2011. XVIII, 392 p. ISBN 978-0- 7546-7477-1.

Dina, Yenisi. *Law librarianship in academic libraries: best practices*. Oxford: Chandos, 2015. 116 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-0- 081-00144- 8.

Muñoz Cañavate, Antonio. *Recursos de información para la inteligencia competitiva: una guía para la toma de decisiones*. Gijón: Trea, 2012. 415 p. ISBN 84-9704- 665-7.

Pedley, Paul. *Essential law for information professionals*. 3rd ed. London: Facet Publishing, 2011. XXXVI, 322 p. ISBN 978-1- 85604-769- 2.

Rogan, Joelle. *Information needs of lawyers: a case study evaluating the information needs of lawyers in a major city law firm*. Saarbrücken: VDM Verlag Dr. Müller, cop. 2009. 70 p. ISBN 978-3- 6391-9504- 0.

Soy i Aumatell, Cristina. *Auditoría de la información: identificar y explotar la información en las organizaciones*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 321 p. (Manuales. Comunicación; 238). ISBN 84-902- 9173-3.

Text electrònic

Blázquez Ochando, Manuel. *Fuentes de información especializadas [en línea]: aspectos prácticos y teóricos*. Madrid: mblazquez.es, 2015. 112 p. (Libros y manuales de la Documentación; 6). <<http://mblazquez.es/wp-content/uploads/ebook-mbo-arquitectura-de-la-informacion.pdf>>. [Consulta: 20 juliol 2018]. ISBN 978-84- 608-4433- 4.

Blázquez Ochando, Manuel. *Técnicas avanzadas de recuperación de información [en línea]: procesos, técnicas y métodos*. Madrid: mblazquez.es, 2013. 116 p. (Libros y manuales de la Documentación; 4). <<http://mblazquez.es/wp-content/uploads/ebook-mbo-tecnicas-avanzadas-recuperacion-informacion1.pdf>>. [Consulta: 29 juliol 2018]. ISBN 978-84- 695-8030-1.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Gestió del Coneixement

Codi de l'assignatura: 364541

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: M.cristina Soy Aumatell

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	8	
- Teoricopràctica	Presencial	8
Treball tutelat/dirigit	42	
Aprenentatge autònom	25	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en

català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Diferenciar entre gestió de dades, gestió de la informació i gestió del coneixement.

Adquirir els fonaments teòrics i pràctics per definir i implantar iniciatives relacionades amb la gestió del coneixement.

Adquirir els fonaments teòrics per determinar quin coneixement és crític per a una organització, funció o procés i gestionar-lo de manera òptima.

Referits a habilitats, destreses

Elaborar el dossier d'anàlisi (*business case*) per defensar iniciatives destinades a millorar la gestió del coneixement d'una organització o funció.

Promoure entorns de col·laboració a les organitzacions que facilitin la generació i transferència de coneixement partint de la gestió documental, de la informació i dels continguts.

Determinar el coneixement crític per a una organització i establir els fluxos d'informació per mantenir-lo actualitzat i generar-ne de nou.

Identificar les eines més adequades per gestionar les diferents fases del cicle del coneixement (captura, creació, accés i disseminació).

Referits a actituds, valors i normes

Identificar i valorar les diferents maneres d'identificar, aportar valor i explotar el coneixement que generen, adquireixen o emeten les organitzacions a partir de l'anàlisi funcional, els processos i la comprensió de l'activitat.

Blocs temàtics

1. Fonaments teòrics de gestió del coneixement

1.1. Gestió de dades, gestió de la informació, gestió del coneixement i gestió del capital intel·lectual: sinergies i elements diferencials

1.2. Fases del cicle del coneixement (captura, creació, accés i disseminació)

2. Tècniques i eines d'ajuda a la gestió del coneixement: comunitats de pràctica, entorns de col·laboració i xarxes socials

3. Anàlisi d'estudis de casos d'experiències pràctiques de gestió del coneixement, intel·ligència competitiva i innovació

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i també d'un cronograma de treball orientatiu.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en un exercici escrit individual (50 %) i un examen (50 %).

L'exercici consisteix en una proposta d'implantació d'una iniciativa de gestió del coneixement a partir de pautes i orientacions proporcionades pel professorat.

La qualificació final de l'assignatura és de no presentat si no es lliuren totes les activitats. Per presentar-se a l'examen cal haver superat l'exercici amb un mínim de 5.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen únic.

Reavaluació

En l'avaluació continuada, per optar a la reavaluació cal haver obtingut un mínim de 4 en la

prova escrita individual i/o examen. La reavaluació consisteix en la revisió millorada de la prova escrita i a respondre una pregunta de l'examen que es publicita a través del Campus Virtual de l'assignatura.

En l'avaluació única només pot reavaluar l'examen qui tingui una qualificació igual o superior a 4.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Davenport, Thomas; Prusak, Lauren. *Conocimiento en acción: cómo las organizaciones manejan lo que saben*. Buenos Aires: Pearson Educación, 2001. XX, 225 p. ISBN 987-9460294.

Davenport, Thomas; Prusak, Lauren. *Working knowledge: how organizations manage what they know*. Boston, MA: Harvard Business School Press, 1998. XV, 197 p. ISBN 0-87584-655-6.

Escorsa i Castells, Pere; Maspons, Ramon. *De la vigilancia tecnológica a la inteligencia competitiva*. Madrid [etc.]: Pearson educación, 2001. XIV, 165 p. (Financial times/Prentice Hall). ISBN 84-205- 3057-3.

Casas Domínguez, Isabel [et. al.]. *Gestión del conocimiento en despachos de abogados: implantación y práctica*. Cizur Menor: Thomson Aranzadi, 2009. 260 p. ISBN 978-84-8355-975-8.

Sanz Martos, Sandra. *Comunidades de práctica: cómo compartir conocimiento y experiencias*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 74 p. (Tic-cero; 50). ISBN 978-84-9029-980-7.

Soy i Aumatell, Cristina. *Auditoría de la información: identificar y explotar la información en las organizaciones*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 321 p. (Manuales (Universitat Oberta de Catalunya). Comunicació; 238). ISBN 84-902- 9173-3.

Vasconcelos Carvalho, Andréa. *Auditoría de inteligencia*. Gijón: Trea, 2012. 231 p. ISBN 978-84-9704-648-0.

Cegarra Navarro, Juan Gabriel ; Martínez Martínez, Aurora. *Gestión del conocimiento: una ventaja competitiva*. Madrid: ESIC, 2017. 198 p. ISBN 9788417129132

Norma

Gestión de la innovación Parte 2: Gestión de la inteligencia estratégica. UNE-CENTS/TS 16555-2 EX. Madrid : AENOR, Mayo 2015. DL M.15998-2015.

Gestión de la I+D+i. UNE 166001:2006, UNE 166002:2006, UNE 166005:2004 IN, UNE 166006:2011, UNE 166007:2010 IN. 4.ª ed. Madrid: AENOR, cop. 2011. 143 p. ISBN 978-84-

8143-725- 6.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Gestió Documental a les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360057

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jordi Andreu Dauí

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50		
- Teoricopràctica	Presencial	26	
- Pràctiques de problemes	Presencial	16	
- Seminari	Presencial	8	
Treball tutelat/dirigit	50		
Aprenentatge autònom	50		

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Entendre els conceptes fonamentals de la gestió documental aplicats als documents produïts i rebuts per l'organització.

Identificar els models de gestió de la informació i la documentació de les organitzacions.

Elaborar el mapa de processos del sistema de gestió documental de l'organització.

Establir polítiques de gestió de la documentació d'acord amb l'estratègia de negoci de l'organització.

Adquirir els criteris necessaris i proposar polítiques concretes d'avaluació i tria documental.

Conèixer i aplicar la metodologia de la gestió documental per explotar adequadament la informació i documentació en les organitzacions.

Conscienciar-se dels problemes associats a la direcció estratègica dels sistemes de gestió documental en l'organització.

Adoptar una actitud proactiva en l'acompliment efectiu de les activitats del negoci de l'organització.

Afavorir l'establiment i el manteniment de la identitat i la memòria corporativa de l'organització.

Blocs temàtics

1. La gestió documental: estructura, processos i estratègies del sistema de gestió documental en el negoci de l'organització

- 1.1. Anàlisi i definició de les necessitats i expectatives dels clients del sistema de gestió documental
- 1.2. Identificació i requisits dels documents
- 1.3. Parametrització del sistema de gestió documental: disseny estructural i funcional

2. L'avaluació i la tria de la documentació: gestió estratègica i establiment de polítiques corporatives d'informació

- 2.1. Avaluar per seleccionar i seleccionar per preservar: metodologia del procés d'avaluació
- 2.2. La selecció documental: una aliada per assegurar el capital intel·lectual de l'organització

3. La utilització dels documents: la problemàtica de la comunicació i l'accés als documents

- 3.1. El document com a recurs d'informació per gestionar el coneixement de l'organització
- 3.2. El document com a recurs intangible per a l'organització
- 3.3. El document com a bé patrimonial per a l'organització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El desenvolupament del programa teòric es basa en classes teòriques, de tipus magistral, seminaris i pràctiques de problemes. Aquestes activitats es fan en l'entorn presencial de l'aula. Les explicacions teòriques del docent —que aporten els coneixements bàsics i fonamentals de l'assignatura— s'il·lustren amb estudis de casos amb la finalitat que l'estudiant pugui formalitzar els conceptes teòrics en una situació i realitat concretes. Els seminaris són sessions de treball en grup que serveixen per treballar un concepte o tema proposat pel docent, mitjançant el diàleg, la discussió i l'exposició a l'aula dels resultats del grup. Amb els seminaris es treballen actituds i valors. La pràctica de problemes comporta que l'estudiant hagi de resoldre individualment una situació complexa proposada pel professor. La metodologia docent es fa en l'entorn presencial de l'aula. Tant l'exposició en l'entorn de seminari com la resolució de problemes es poden fer en grups de fins a tres estudiants.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en dues parts: dues proves d'avaluació continuada (60 % de la nota) i una prova de validació (40 % de la nota).

Proves d'avaluació continuada

- Prova teoricopràctica corresponent al tema 1: PAC01
 - Període aproximat: tercera setmana de març.
 - Característiques: prova realitzable en equip de treball.
 - Ponderació: 30 % (per superar la prova cal obtenir una qualificació igual o superior a 5 sobre 10).
 - Revaluació: no reavaluable.
 - En cas de no presentar-s'hi: la qualificació final és de no presentat.
- Prova teoricopràctica corresponent al tema 2: PAC02
 - Període aproximat: tercera setmana de maig.
 - Característiques: prova realitzable en equip de treball.
 - Ponderació: 30 % (per superar la prova cal obtenir una qualificació igual o superior a 5 sobre 10).
 - Revaluació: no reavaluable.
 - En cas de no presentar-s'hi: la qualificació final és de no presentat.

Prova de validació

- Prova teoricopràctica corresponent als temes 1-3: PV
 - Període aproximat: juny (data que s'estableix en el calendari oficial d'exàmens).
 - Característiques: la prova és individual.
 - Ponderació: 40 % (per superar la prova cal obtenir una qualificació igual o superior a 5 punts sobre 10).
 - Revaluació: prova de revaluació (per reavaluar la prova cal haver obtingut una qualificació igual o superior a 4 punts sobre 10).
 - En cas de no presentar-s'hi: la qualificació final és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits concrets del disseny estructural i funcional d'un sistema de gestió documental i de l'avaluació i tria de la documentació.

L'estudiant pot optar a la revaluació de la prova amb una qualificació igual o superior a 4 punts sobre 10.

Per superar la prova cal obtenir una qualificació final igual o superior a 5 sobre 10.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Cruz Mundet, José Ramón. *La gestión de documentos en las organizaciones*. Madrid: Pirámide, 2006. 311 p. ISBN 84-368-2062-2.

Drouhard, Myriam [et al.]. *Archives privées: un patrimoine méconnu: petit guide à l'usage des propriétaires*. Paris: Association des archivistes français. Section archives départementales, 2005. 46 p. ISBN 2-9513658-3-7.

García-Morales, Elisa. *Gestión de documentos en la e-administración*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 111 p. ISBN 978-84-9029-978-4.

Hernández Olivera, Luis, Moro Cabero, Manuela. *Procedimientos de valoración documental*. Salamanca: ACAL, Archiveros de Castilla y León, Asociación, 2002. 213 p. ISBN 84-607-5614-9.

Información y documentación: análisis de los procesos de trabajo para la gestión de documentos. Madrid: AENOR, 2008. 20 p.

Información y documentación: gestión de documentos: Parte 1: Generalidades. Madrid: AENOR, 2006. 25 p.

Información y documentación: gestión de documentos: Parte 2: Directrices. Madrid: AENOR, 2006. 25 p.

Llansó i Sanjuan, Joaquim. *Gestión de documentos: definición y análisis de modelos*. Bergara: Irargi, Centro de Patrimonio Documental de Euskadi, 1993. 250 p. (Ikerlanak; 7).

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. ISBN 2921571188.

Russo, Patricia. *Gestión documental en las organizaciones*. Barcelona: UOC, 2009. 100 p. ISBN 978-84-9788-863-9.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2008. 187 p. ISBN 978-84-9704-395-3.

Article

Abascal, Beatriz, Seguí, David. "La gestión documental en las empresas, una herramienta óptima para aprovechar la información". *Economistas*, núm. 313 (1.ª quincena julio 2006), p. 4. Disponible a: <<http://multimedia2.coev.com/Economistas/n313.pdf>>. [Consulta: 26 juliol 2018].

Andreu i Dauí, Jordi [et al.] "Com abordar la gestió dels documents administratius a les empreses: una reflexió des de l'experiència". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 26, 2000. p. 4-15. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22547/22381>>. [Consulta: 26 juliol 2018].

Andreu i Dauí, Jordi. "El sistema de gestió documental de la Universitat de Barcelona: una funció de suport a la creació de patrimoni intangible?". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 51 (2009), p. 45-60. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/172119>> [Consulta: 26 juliol 2018].

Zaratiegui, José Ramón. "La gestión por procesos: su papel e importancia en la empresa". *Economía industrial*, n. 330 (1999), p. 81-88. Disponible a: <<http://www.minetur.gob.es/Publicaciones/Publicacionesperiodicas/EconomiaIndustrial/RevistaEconomiaIndustrial/330/12jrza.pdf>>. [Consulta: 26 juliol 2018].

Comunicacions, ponències

Hardcastle, Shelley. "L'arxiu i els interessos de l'empresa privada". En: *Lligall*, núm. 9 (1995), p. 65-78.

Andreu i Dauí, Jordi. "El perfil profesional del archivero en la organización: propuesta metodológica para el tratamiento sistémico de los recursos de información de la institución". En: *Jornadas Españolas de Documentación. Los sistemas de información al servicio de la sociedad*. Valencia: FESABID, 1998. p. 91-108.

Text electrònic

DIRKS Manual [en línia]. New South Wales Government. Disponible a: <<https://www.records.nsw.gov.au/recordkeeping/advice/dirks-manual>> [Consulta: 10 juny 2018].

Hurley, Chris. *The Australian ('Series') System: An Exposition* [en línia]. [Vitoria]: Monash University. Faculty of Information Technology, 2016 <<http://infotech.monash.edu/research/groups/rcrg/publications/chtrc1.html>>. [Consulta: 10 juny 2018].

Managing information [en línia]: *A practical guide to help alleviate some of the pressures associated with managing information*. Newcastle: Northumbria University. JISC infoNet, 2012. Disponible a: <<https://www.jisc.ac.uk/guides/managing-information>>. [Consulta: 10 juny 2018].

McKemmish, Sue [et al]. *Describing Records in Context in the Continuum: the Australian Recordkeeping Metadata Schema* [en línia]. [Vitoria]: Monash University. Faculty of Information Technology, 2016. <<http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/archiv01.html>>. [Consulta: 8 juny 2017].

San Servando Hernández, Núria. *Gestión documental para pymes: herramientas y recomendaciones*. Disponible a: <http://www.fundacioninnovacionrioja.com/uploads/media/GD_WEB.pdf>. [Consulta: 10 juny 2018].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Hàbits Lectors i Promoció de la Lectura

Codi de l'assignatura: 364364

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Alejandro Cosials Apellaniz

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 75

Activitats presencials i/o no presencials

8

- Teoria

Presencial

8

Treball tutelat/dirigit

42

Aprenentatge autònom

25

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Fonaments de Cognició Humana; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Desenvolupament de Col·leccions.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en

català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer quins són els comportaments lectors de la població a través dels instruments que mesuren i analitzen aquest comportament.

Conèixer les polítiques institucionals de promoció lectora.

Analitzar les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques.

Definir instruments per avaluar les accions de promoció de la lectura.

Establir criteris d'accions sobre la promoció de la lectura.

Referits a habilitats, destreses

Saber dissenyar programes, productes i activitats de promoció lectora.

Blocs temàtics

1. Què s'entén per *lector*? (10 %)

- 1.1. Per què llegim? Motivacions i funcions de la lectura
- 1.2. Tipologies de lectors: lector feble vs. bon lector; adults que n'aprenen
- 1.3. El lector de ficció i el lector d'informació

2. Els hàbits lectors de la població (30 %)

- 2.1. Estudis i informes
- 2.2. La lectura a les biblioteques públiques: què llegeixen els lectors?
- 2.3. El futur de la lectura: els nous suports, els nous hàbits dels joves

3. Les polítiques de promoció lectora (30 %)

- 3.1. Plans institucionals aquí i a fora

3.2. El paper de les biblioteques: quins llibres per a quins lectors?

4. Les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques (30 %)

4.1. Activitats: formats i destinataris

4.2. Resultats: instruments i indicadors d'avaluació

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, exercicis, eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Exercicis: 60 % de la qualificació final.
 - Consisteix a presentar exercicis individuals per interpretar correctament els continguts docents.
 - Cal fer com a mínim el 80 % dels exercicis per accedir a aquesta qualificació.
 - No presentar un mínim del 80 % dels exercicis es qualifica amb un no presentat, que afecta amb una qualificació de 0 punts el 60 % de la qualificació final.
 - Es poden reavaluar únicament els exercicis amb qualificacions entre 40 i 49 punts de 100.
- Prova escrita: 40 % de la nota final.

- Consisteix en una prova escrita (el dia de l'avaluació única).
- La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 50 punts per poder superar l'assignatura. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts de 100.
- Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

- Prova escrita: 100 % de la nota final.
- Consisteix en una prova escrita (el dia de l'avaluació única).
- La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 50 punts.
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts de 100.
- Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Asta, Grazia; Federighi, Paolo (ed.). *El público y la biblioteca: metodologías para la difusión de la lectura*. Gijón: Trea, D.L. 2000. 207 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 39). ISBN 84-95178-84-2.

Catàleg d'experiències per al foment de la lectura a les biblioteques de la Xarxa. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura. Servei de biblioteques, D.L. 2001. 148 p.

De la tradición oral a la sociedad de la información: prácticas y tendencias actuales de la lectura. México: Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, 2008. 238 p. ISBN 978-607-455-093-1.

Gasol, Anna; Arànega, Mercè. *Descubrir el placer de la lectura: lectura y motivación lectora*. Barcelona: Edebé, cop. 2000. 172 p. (Innova. Castellà; 8). ISBN 84-236-4958-X.

Seminario de animación a la lectura: Madrid, 25 y 26 de marzo. Madrid: Ministerio de Cultura. Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas. Subdirección General de Coordinación Bibliotecaria, 2004. 189 p. ISBN 84-369-3812-7.

Tu també pots fer molt per la lectura: materials per al voluntariat. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2012. 1 carpeta d'anelles (118 p.). ISBN 978-848-555-796-7.

Text electrònic

Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura [en línia]. 2016 . Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura, 2016.
<<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/issue/view/23535>>. [Consulta: 28 juny 2017].

Anuario de estadísticas culturales [en línia]. 2016. Madrid: Ministerio de Cultura, 2016.
<<http://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/cultura/mc/naec/2016/capitulos.html>>. [Consulta: 28 juny 2017].

Baró, Mònica; Mañà, Teresa. *Estudi sobre les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques de Catalunya* [en línia]: *[informe encomanat per la Direcció General de Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya]*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori de biblioteques, llibres i lectura, 2009. 102 p.
<http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/27426/1/Estudi_foment_lectura.pdf>. [Consulta: 28 juny 2017].

Catalunya. Departament de Cultura. *Pla Nacional de Lectura 2012-2016* [en línia]: *impuls de la lectura: 100% lectors*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 19/12/2011. 33 p.<http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2011/12/19/15/09/ec0c9353-ae4a-49a3-81ab-c68af8792fc9.pdf>. [Consulta: 28 juny 2017].

Encuesta de hábitos y prácticas culturales en España 2014-2015 [en línia]. Madrid: Ministerio de Cultura, 2015. <https://www.mecd.gob.es/mecd/dms/mecd/servicios-al-ciudadano-mecd/estadisticas/cultura/mc/ehc/2014-2015/Encuesta_de_Habitos_y_Practicas_Culturales_2014-2015_Sintesis_de_resultados.pdf>. [Consulta: 28 juny 2017].

La gran transformació [en línia]: *panorama del sector del libro en España 2012-2015*. Madrid: Laboratorio de Ideas sobre el Libro, 2012. 101 p. <<http://laboratoriodellibro.com/skill/libro/>>. [Consulta: 28 juny 2017].

Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya [en línia]: *resultats 2011*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2012. 174 p.
<http://www.bib.ub.edu/fileadmin/bibs/biblioteconomia/guies_tematiques/HabitsLC_2011CAT.pdf>. [Consulta: 28 juny 2017].

El sector del libro en España [en línia]. 2010-2012. Madrid: Observatorio de la lectura y el libro. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2012. 45 p.
<http://www.mcu.es/principal/docs/MC/2012/Libro/Sector_del_Libro_Abril_2012.pdf>. [Consulta: 28 juny 2017].

La lectura en España [en línia]. *Informe 2017*. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España, 2017. <<http://www.fge.es/lalectura/2017/default.html>>. [Consulta: 28 juny 2017].

Pla de lectura 2020. Barcelona: Departament de Cultura, 2017. 89 p.
<http://cultura.gencat.cat/web/.content/sscc/pla-lectura-2020/documents/A4_PlaLectura-Vol_1.pdf>. [Consulta 26 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Història Social del Coneixement

Codi de l'assignatura: 360041

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Monica Baro Llambias

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	49	
- Teoricopràctica	Presencial	34
- Pràctiques amb documents	Presencial	4
- Sortida de camp	Presencial	7
- Seminari	Presencial	4
Treball tutelat/dirigit	51	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
 - Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
 - Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- (Compromís ètic per garantir el dret dels ciutadans a l'accés a la cultura i a la informació, evitant la discriminació per sexe, origen o ideologia i facilitant el servei a les persones amb discapacitats, sense perjudici del respecte dels drets de propietat intel·lectual.)

Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Analitzar els factors tecnològics, socials i econòmics que han determinat les formes de creació, materialització, transmissió, conservació i accés al coneixement al llarg de la història.

Conèixer l'evolució històrica dels sistemes de producció del coneixement i dels mecanismes per accedir-hi.

Referits a habilitats, destreses

Identificar les característiques materials i les funcions dels documents en relació amb la societat que els ha generat.

Identificar i interpretar les fonts per a la història social del coneixement.

Utilitzar amb correcció i pertinència la terminologia específica de la matèria.

Referits a actituds, valors i normes

Reconèixer el valor de la formació i la informació per construir el coneixement al llarg de la història.

Ser conscient dels resultats de l'aplicació de mecanismes de restricció d'accés al coneixement al llarg de la història.

Reconèixer l'accés a la informació com un dret fonamental.

Blocs temàtics

1. Coneixement i societat

1.1. Introducció a la història social del coneixement

2. El document com a registre del coneixement

2.1. El document: suport, forma i escriptura

2.2. Escriure i llegir: aprenentatge i pràctica

3. El document com a producte

- 3.1. La producció i la difusió de documents: sistemes i evolució
- 3.2. Pervivència dels documents

4. Institucions de creació del coneixement

- 4.1. Institucions d'ensenyament superior, acadèmies i instituts de recerca
- 4.2. Xarxes i espais no formals de creació i difusió del coneixement

5. L'organització, la conservació i la difusió del coneixement

- 5.1. Biblioteques, arxius i col·leccions d'objectes
- 5.2. Tècniques i professionals per organitzar el coneixement

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques combinen exposicions del professorat i projeccions que il·lustren els continguts. Es duen a terme sessions pràctiques per treballar els conceptes bàsics de l'assignatura, per conèixer i avaluar les fonts per a la història social del coneixement, i per exemplificar determinats procediments de producció de documents a les diverses societats. Alguns dels textos proposats com a lectura dirigida es treballen posteriorment a l'aula. A més, es recorre al Campus Virtual com a base per llegir i analitzar els textos i les imatges que es treballen a classe i per ampliar continguts, fer propostes de lectura d'articles i afavorir la participació en debats sobre aspectes relatius a la matèria. Al llarg del curs es visiten diverses biblioteques de caràcter patrimonial i s'analitzen els documents que conserven.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Un exercici individual a l'aula, amb què s'avaluen els coneixements adquirits. Té lloc la segona quinzena de novembre. És una prova individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3 i el 4,9 (20 % de la nota final).
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn. Lliurament: segona setmana de gener. És individual i no és reavaluable (15 % de la nota final).
- Exercicis individuals d'anàlisi i valoració de fonts escrites. Es fan durant tot el curs. No són reavaluables (15 % de la nota final).
- Diverses activitats proposades (anàlisi i valoració de llocs web, visites a centres, visionament de vídeos, lectures, comentaris, participació en debats per mitjà del fòrum, definicions, etc.). Poden ser grupals o individuals. Es fan durant tot el curs i no són reavaluables (10 % de la nota final).
- Un examen final escrit de tot el temari, en què s'avalua la competència d'organització, exposició i

argumentació de les idees. És individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3 i el 4,9. Té lloc la data d'avaluació única i de tancament de l'avaluació continuada (40 % de la nota final).

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5. Per aprovar per mitjana cal que la nota de l'examen final sigui superior a 4. En cas contrari, s'assigna una qualificació de no presentat, en espera que es faci la reavaluació de l'examen final. A les activitats d'avaluació no lliurades se'ls assigna un valor de 0. Si un estudiant ha presentat totes les activitats avaluable, però no es presenta a l'examen final obté una qualificació de no presentat, i pot presentar-se a la reavaluació.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- La lectura i el comentari de dos articles de la bibliografia específica (20 % de la nota final). Aquesta prova no és reavaluable.
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn (10 % de la nota final). Aquesta prova no és reavaluable.
- Un examen escrit (70 % de la nota final). És individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3,5 i el 4,9.

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5 i la mitjana de totes les notes només s'efectua en el cas que la nota de l'examen final sigui superior a 4. A les activitats d'avaluació no lliurades se'ls assigna un valor de 0. Si un estudiant ha presentat totes les activitats avaluable, però no es presenta a l'examen final obté una qualificació de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Barbier, Frédéric. *Historia del libro*. Madrid: Alianza, 2005. 397 p. ISBN 84-206-7755-8.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de Gutenberg a Diderot*. Barcelona: Paidós, 2002. 321 p. ISBN 84-493-1220-5.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de la Enciclopedia a la Wikipedia*. Barcelona: Paidós, 2012. 399 p. ISBN 978-84-493-2749-0.

Castillo Gómez, Antonio. *Historia de la cultura escrita: del próximo Oriente antiguo a la sociedad informatizada*. Gijón: Trea, 2002. 460 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 58). ISBN 84-9704-008-2.

Clayton, Ewan, *La historia de la escritura*. Siruela, 2015. 397 p. (El Ojo del tiempo; 81). ISBN 978-84-16208-395.

Eisenstein, Elizabeth L. *La revolución de la imprenta en la edad moderna europea*. Madrid: Akal, cop. 1994. 280 p. (Akal universitaria; 162). ISBN 84-460-0280-9.

Historia de la edición y la lectura en España: 1475-1914. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 860 p. ISBN 84-89384-40-1.

Lerner, Frederick Andrew. *The story of libraries: from the invention of writing to the computer age*. New York: Continuum, 2009. 2nd. ed. 245 p. ISBN 0-8264-1114-2.

Llanas, Manuel. *Sis segles d'edició a Catalunya: una síntesi històrica*. Lleida: Pagès; Vic: Eumo, 2007. 230 p. ISBN 978-84-9779-540-1.

Lyons, Martyn. *Historia de la lectura y de la escritura*. Buenos Aires: Editoras del Calderón, 2012. 432 p. ISBN 978-9-87246-022-8.

Lyons, Martyn. *Libros: dos mil años de historia ilustrada*. Barcelona: Lunwerg, 2011. 224 p. ISBN 978-84-9785-736-9.

Martínez de Sousa, José. *Pequeña historia del libro*. 4.ª ed. rev. y ampl. Gijón: Trea, 2010. 226 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 33). ISBN 978-84-9704-391-5.

Murray, Stuart A. P. *Bibliotecas: una historia ilustrada*. Madrid: La Esfera de los Libros, cop. 2014. 394 p. ISBN 978-84-9060-219-5.

Pedraza Gracia, Manuel José; Reyes Gómez, Fermín de los. *Atlas histórico del libro y las bibliotecas*. Madrid: Síntesis, 2016, 302 p. ISBN: 978-84-9077-356-7.

Polastron, Lucien Xavier. *Libros en llamas: historia de la interminable destrucción de bibliotecas*. México: FCE, 2007, 341 p. (Libros sobre Libros) ISBN 978-96-8168-398-6.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Indexació i Classificació Automatitzada

Codi de l'assignatura: 364365

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jose Angel Borrás Vela

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	25	
- Teoria	Presencial	10
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	15
Treball tutelat/dirigit	25	
Aprenentatge autònom	25	

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Catalogació i Indexació; Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu, i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els diferents models i tècniques d'indexació i classificació automàtiques.

Referits a habilitats, destreses

Comprendre les possibilitats i limitacions de la representació i interpretació semàntiques dels textos.

Comprendre les funcions de la indexació automàtica en diferents àmbits d'aplicació.

Aplicar eines informàtiques d'indexació i classificació automàtiques.

Adquirir coneixement i habilitats per implementar i avaluar sistemes d'indexació i classificació automàtiques en diferents contextos.

Blocs temàtics

1. Indexació automàtica: concepte, interdisciplinarietat i aplicacions

1.1. Conceptes d'*indexació*, *extracció*, *classificació* i *categorització*. Orientacions i mètodes de la deducció de significat i la representació del contingut de textos

1.2. El procés cognitiu de comprendre un text en llenguatge natural. Tematicitat i tipus de coneixements implicats en la comprensió de textos. Característiques bàsiques dels textos

1.3. Base estadística dels processos automàtics de comprensió i representació de textos. Aportacions a la lingüística i la intel·ligència artificial

1.4. Atributs de la indexació automàtica i de la intel·lectual. Beneficis de la indexació automàtica en la recuperació d'informació, la gestió documental, la gestió del coneixement i la interoperabilitat de sistemes

1.5. Aplicacions principals: selecció i assignació de termes, categorització de resultats de recuperació, filtratge de continguts, classificació de documents, descobriment de coneixement, sistemes de resposta a preguntes

2. Processos automàtics de comprensió i representació de textos

2.1. Identificació de les unitats i control negatiu del vocabulari

2.2. Ponderació i discriminació de termes

2.3. Processament del llenguatge natural. Variació i ambigüitat en el llenguatge natural. Nivells d'anàlisi lingüística. Microestructura i macroestructura del text

2.4. Eines principals de la lingüística computacional: desambiguadors, analitzadors morfològics i sintàctics, corpus lingüístics i textuais, i bases de dades lèxiques

2.5. Reconeixement i extracció d'entitats i relacions

3. Models d'indexació i classificació automàtiques

3.1. Concepte d'*aprenentatge automàtic*

3.2. Indexació i classificació no supervisades. Clusterització

3.3. Indexació i classificació supervisades

3.4. Sistemes basats en coneixement. Sistemes de regles

3.5. Sistemes basats en ontologies i vocabularis controlats

4. Mètodes d'avaluació del rendiment

4.1. Avaluació comparativa: entre indexació automàtica i intel·lectual, entre diferents tècniques i sistemes

4.2. Mesurament de l'efectivitat

4.3. Avaluació de la consistència i de la qualitat

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La major part de les classes es fan a l'aula d'informàtica perquè els estudiants puguin veure aplicacions diferents i contrastar-ne les característiques i els resultats. Aquesta dinàmica general es complementa amb seminaris basats en lectures i en la correcció dels exercicis.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada té en compte:

- Tres exercicis, amb un valor del 20 % cadascun sobre la qualificació final. La nota mitjana dels tres exercicis ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa. Els exercicis no es poden reavaluar. Els exercicis no fets es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és de no presentat si es lliuren menys de la meitat dels exercicis.
- Prova escrita final, amb un valor del 40 % sobre la qualificació final. La nota ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa. Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificació igual o superior a 3,5. Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

- Tres exercicis a lliurar a final de curs, amb un valor del 20 % cadascun sobre la qualificació final. La nota mitjana dels tres exercicis ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa. Els exercicis no es poden reavaluar. Els exercicis no fets es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és de no presentat si es lliuren menys de la meitat dels exercicis.
- Prova escrita final, amb un valor del 40 % sobre la qualificació final. La nota ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa. Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificació igual o superior a 3,5. Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Baeza-Yates, Ricardo; Ribeiro-Neto, Berthier. *Modern Information retrieval: the concepts and technology behind search*. 2nd ed. Harlow: Pearson Education Lim., 2011. 913 p. ISBN 978-0-3214-1691-9.

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008. 429 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 193). ISBN 978-84-9704-367-0.

Göker, Ayse; Davies, John (eds.). *Information retrieval: searching in the 21st century*. Chichester: Wiley, 2009. XXIII, 295 p. ISBN 978-0-470-02762-2.

Gómez Díaz, Raquel. *La lematización en español: una aplicación para la recuperación de información*. Gijón: Trea, cop. 2005. 239 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 125). ISBN 84-9704-186-0.

Jackson, Peter; Moulinier, Isabelle. *Natural language processing for online applications: text retrieval, extraction and categorization*. 2nd rev. ed. Amsterdam [etc.]: John Benjamins Pub., cop. 2007. X, 231 p. (Natural language processing (John Benjamins); 5). ISBN 978-90-272-4993-7.

Martí, M. Antònia; Llisterri, Joaquim (eds.). *Tratamiento del lenguaje natural: tecnología de la lengua oral y escrita*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, cop. 2002. 207 p. (UB (Universitat de Barcelona); 53). ISBN 84-8338-282-2.

Moens, Marie-Francine. *Information extraction: algorithms and prospects in a retrieval context*. Dordrecht: Springer, cop. 2006. ISBN 978-1-4020-4987-3.

Normier, Bernard. *L'apport des technologies linguistiques au traitement et à la valorisation de l'information textuelle*. Paris: ADBS éditions, 2007. 65 p. (L'Essentiel sur (ADBS éditions)). ISBN 978-2-84365-092-5.

Text electrònic

Moens, Marie-Francine. *Automatic indexing and abstracting of document texts* [en línia]. New York [etc.]: Kluwer Academic, 2000. ISBN 0-306-47017-9. <<http://www.springerlink.com/content/u55412/>>. [Consulta: 26 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Informació i Societat

Codi de l'assignatura: 360040

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Ana Villarroja Planas

Departament: Departament d'Economia

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	35
- Pràctiques de problemes	Presencial	6
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	9
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents)

amb les concepcions ètiques i deontològiques).

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer el context polític, econòmic, tecnològic i social en què se situen els elements que integren els serveis d'informació i de documentació: equipaments, objectes (documents de tot tipus) i usuaris.

Analitzar l'impacte que les tecnologies de la informació i la comunicació tenen en els sistemes de producció, distribució i consum de les indústries de continguts culturals.

Analitzar el paper del sector públic en el desenvolupament de la societat de la informació i de les indústries de continguts culturals.

Conèixer i familiaritzar-se amb l'estructura i els components dels plans estratègics, projectes i informes de situació relacionats amb l'impacte de les tecnologies de la informació i la comunicació a Catalunya, Espanya o la resta del món.

Comprendre textos senzills en anglès de temàtiques pròpies de l'assignatura.

Blocs temàtics

1. Marc polític, econòmic, tecnològic i social

- 1.1. Organització política
- 1.2. Sistema econòmic
- 1.3. Context tecnològic
- 1.4. Model de societat

2. Societat de la informació

- 2.1. Concepte i abast del terme
- 2.2. Indicadors de la societat de la informació
- 2.3. Context tecnològic
- 2.4. Aspectes culturals
- 2.5. Aspectes socials
- 2.6. Polítiques de suport

3. Indústries culturals

- 3.1. Caracterització general: concentració empresarial, globalització, interessos multimèdia, impacte de les noves tecnologies
- 3.2. La indústria editorial
- 3.3. El sector audiovisual
- 3.4. La indústria musical
- 3.5. Els mitjans de comunicació
- 3.6. El sector públic i les indústries culturals

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El professorat introdueix cada tema a partir d'una exposició teòrica i l'aportació de proves empíriques d'actualitat centrades en la realitat catalana, espanyola o europea.

Al seu torn, els estudiants han de preparar individualment unes lectures obligatòries (se'n proposen tres), que es debaten públicament a l'aula. A fi de facilitar el debat i l'argumentació, es formen grups reduïts a classe per discutir les preguntes que formuli el professorat. Posteriorment, cadascun d'aquests grups presenta a la resta de companys les conclusions del treball en equip.

La setmana següent al treball en grup i al debat públic de la lectura, cada estudiant prepara individualment un comentari escrit (d'un mínim de 800 paraules), amb les aportacions pròpies i la síntesi del debat. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura prèvia, la discussió col·lectiva dels textos, la presentació oral de les idees clau i la reflexió final individual amb l'objectiu d'enriquir la comprensió de cada tema.

Els estudiants han de preparar també un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques. El treball es pot fer en grup (entre tres i quatre persones) i ha de tenir una extensió aproximada de cinc pàgines.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

S'avalua la participació, la implicació, la qualitat del treball desenvolupat i l'assoliment dels objectius de l'assignatura. La qualificació final es fa a partir d'avaluar:

- La participació activa en les sessions presencials i en el fòrum de l'assignatura al campus virtual (10 % de la nota final).
- La presentació de dos comentaris de text corresponents a les lectures (5 % cadascun; 10 % de la nota final en total), que es programa coincidint aproximadament amb les sessions 6 i 24 del calendari de l'assignatura.
- Comentari de textos d'actualitat en un fòrum virtual (5 % de la nota final).
- Una prova escrita al final del segon bloc (25 % de la nota final).
- Una prova escrita al final del tercer bloc (25 % de la nota final).
- Un treball sobre algun aspecte de la societat de la informació (25 % de la nota final). Es pot fer en equip i es pot lliurar com a màxim el dia fixat per a la prova final de l'avaluació continuada.

Per poder fer mitjana amb la resta d'elements d'avaluació cal treure, com a mínim, un 4 en cadascuna de les dues proves escrites. En cas de no lliurar algun dels elements de l'avaluació, la puntuació per a aquest element és de 0.

Els estudiants que no obtinguin una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 poden optar a la reavaluació, que consisteix en una prova escrita de la totalitat de la matèria, així com en el lliurament de tots els elements d'avaluació que no s'hagin presentat amb anterioritat o en els quals no s'hagi tret una qualificació mínima de 5. La prova, així com el

Lliurament de la resta d'elements d'avaluació, es fa en el període acadèmic que estableixi el centre.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en una prova escrita que comprèn tota la matèria (60 % de la nota final), el lliurament dels comentaris de text corresponents a les tres lectures (15 % de la nota final) i l'elaboració d'un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques (25 % de la nota final).

Per poder fer mitjana amb la resta d'elements d'avaluació cal treure, com a mínim, un 4 en la prova escrita. En cas de no lliurar o fer algun dels elements d'avaluació, la puntuació per a aquest element és de 0.

Els estudiants que no obtinguin una qualificació final de l'assignatura igual o superior 5 poden optar a la reavaluació, que consisteix en una prova escrita de la totalitat de la matèria, així com en el lliurament de tots els elements d'avaluació que no s'hagin presentat amb anterioritat o en els quals no s'hagi tret una qualificació mínima de 5. La prova, així com el lliurament de la resta d'elements d'avaluació, es fa en el període acadèmic que estableixi el centre.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Abadal, Ernest. *Acceso abierto a la ciencia*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. ISBN 978-84-9788-548-5.

Bustamante, Enrique (ed.). *Las industrias creativas: amenazas sobre la cultura digital*. Barcelona: Gedisa, 2011. 190 p. ISBN 978-84-9784-611-0.

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol. (651, 560, 487 p.) ISBN 84-9788-005-6.

Dans, Enrique. *Todo va a cambiar: tecnología y evolución: adaptarse o desaparecer*. Barcelona: Deusto, 2010. 277 p. ISBN 978-84-234-2763-5.

Gil, Manuel; Jiménez, Francisco Javier. *El nuevo paradigma del sector del libro*. Madrid: Trama, 2008. 168 p. (Tipos móviles; 1). ISBN 978-84-89239-91-3.

Matttelart, Armand. *Historia de la sociedad de la información*. Nueva ed. ampliada. Barcelona: Paidós, 2007.

Otte, Max. *El crash de la información: los mecanismos de la desinformación cotidiana*. Barcelona: Ariel, 2010.

Rifkin, Jeremy. *La era del acceso: la revolución de la nueva economía*. Barcelona: Paidós Ibérica, 2000. 366 p. (Paidós estado y sociedad; 83). ISBN 84-493-0941-7.

Tubella, Imma; Vilaseca, Jordi (coord.) (2005) *Societat del coneixement*. Barcelona: Editorial UOC.

Mayer-Schönberger, Viktor; Cukier, Kenneth. *Big data: la revolución de los datos masivos*. Madrid: Turner, 2013. 276 p. ISBN: 978-84-15832-10-2.

Harari, Yuval Noah. *Homo Deus. Una breu història del demà*. Barcelona: Edicions 62.

Article

Alòs-Moner, Adela d'. Algunas sombras en la sociedad de la información. *Anuario ThinkEPI*, 2013, v. 7, p. 131-134.

Casani, Fernando; Rodríguez-Pomeda, Jesús; Sánchez, Flor (2012) "Los nuevos modelos de negocio en la economía creativa: Emociones y redes sociales", *Universia Business Review*, Primer semestre 2012, p. 48-69.

Text electrònic

Informe anual del sector TIC y de los contenidos en España 2017 [en línea]. [Madrid]: Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información, 2017.

Acción Cultural Española. *Anuario AC/E 2018 de Cultura Digital. Tendencias digitales para la cultura. Focus: el lector en la era digital [2018]*. Madrid: Acción Cultural Española (AC/E), 2018. 201 p. ISBN 978-84-15272-92-2

La sociedad de la información en España 2017 [en línea]. [Madrid]: Telefónica, 2018.

Fundación Alternativas. *Informe sobre el estado de la cultura en España 2018. España y el espacio cultural iberoamericano [2018]*. Madrid: Observatorio de Cultura y Comunicación, Fundación Alternativas, 2018. 166 p. ISBN 978-84-9097-466-7

Navegantes en la red: 20ª encuesta AIMC a usuarios de Internet [en línea]. [Madrid]: AIMC

Recerca. Tecnologia. [en línia]. [Barcelona]: Idescat, 2017.

Digital economy and society. [en línia]. *Eurostat*, 2018.

Dans, Enrique (2003-2017). [en línia]. *Blog*. <<https://www.enriquedans.com>>.

Ciencia y tecnología: Nuevas tecnologías de la información y la comunicación. [en línia]. [Madrid]: INE, 2018.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació

Codi de l'assignatura: 360044

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Amadeu Pons i Serra

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 12

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 300

Activitats presencials i/o no presencials	100	
- Teoricopràctica	Presencial	67
- Tutorització per grups	Presencial	4
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	4.5
- Sortida de camp	Presencial	15.5
- Seminari	Presencial	9
Treball tutelat/dirigit	100	
Aprenentatge autònom	100	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú

/ capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els sistemes d'informació i de documentació d'àmbit nacional i internacional.

Conèixer el marc legal i normatiu que regula els sistemes d'informació.

Conèixer les funcions i els serveis de les diverses unitats d'informació.

Conèixer l'abast i l'evolució de les ciències de la informació.

Comprendre les funcions dels professionals de la informació i la documentació.

Blocs temàtics

1. Les unitats d'informació

1.1. Missió i funcions

1.2. Usuaris i serveis: tipologia d'usuaris, serveis tècnics i serveis als usuaris

1.3. Fons i col·leccions: tipologia, organització i instruments de control i recuperació

1.4. Edificis i infraestructures: espais, mobiliari i equipament

1.5. Difusió i comunicació: accions i materials

2. Els sistemes d'informació i de documentació

- 2.1. Definició i tipologies: arxius, biblioteques, centres de documentació i altres sistemes d'informació
- 2.2. Marc legal i normatiu: directrius i legislació específica
- 2.3. Estructura dels sistemes d'informació i organització en el territori: el sistema d'arxius i el sistema bibliotecari

3. Les ciències de la informació

- 3.1. Evolució històrica
- 3.2. Marc conceptual i abast
- 3.3. Relació amb altres disciplines

4. La professió i els professionals

- 4.1. Perfils i funcions dels professionals: les competències professionals. Història de la professió. Formació inicial i formació continuada
- 4.2. Associacions, col·legis professionals i organismes de cooperació internacionals, estatals i autonòmics
- 4.3. Concepte i funcions de la deontologia professional en la gestió, l'ús i la difusió de la informació: els codis deontològics
- 4.4. Recursos bàsics d'informació especialitzada en informació i documentació

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es combinen amb sessions pràctiques dedicades a la resolució d'exercicis, a l'observació i anàlisi de diverses unitats d'informació i al debat sobre temes que es plantegin a les visites i a les sessions presencials a l'aula. Al llarg del curs es preveuen xerrades de professionals, que parlaran d'experiències i de realitats concretes, i visites a diverses unitats d'informació, amb el professor i en grups reduïts. Les xerrades i les visites es fan els dimecres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en diverses activitats obligatòries:

- Dues proves escrites, de caràcter presencial, una de les quals es fa al final del primer semestre i l'altra al final del segon (20 % i 25 %, respectivament).
- Un treball en equip de tres o quatre persones (20 %) per al qual és imprescindible fer una tutoria amb el professor. El lliurament del treball es fa durant el mes d'abril i se n'ha de fer una presentació pública (5 %).
- Quatre visites de les sis que es programin. Aquestes visites es fan sempre els dimecres i, aproximadament, a l'octubre, novembre, desembre, febrer, març i maig.
- Dues xerrades de les tres que es programin. Aquestes xerrades es fan sempre els dimecres i, aproximadament, al novembre, abril i maig.

A més, es proposen tres pràctiques individuals (30 % de la qualificació final), que no són obligatòries. No presentar aquestes pràctiques, que es duen a terme, aproximadament, a l'octubre, març i juny, representa una qualificació de 0 en el percentatge corresponent del recompte final.

Per superar l'assignatura, és imprescindible haver fet, com a mínim, el treball, les dues proves escrites, quatre visites i dues xerrades. Pel que fa al treball, cal obtenir una qualificació mínima de 4. Pel que fa a les proves escrites, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5. Si l'estudiant no arriba a aquesta qualificació en la prova que es fa a final del primer semestre, té la possibilitat de repetir-la juntament amb la que es fa a final del segon.

Només són objecte de reavaluació la prova escrita que es fa a final de curs i el treball en equip, sempre que se n'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 5 sobre 10. A més, per acollir-s'hi cal haver fet quatre visites i haver assistit a dues de les xerrades. La reavaluació consisteix en una prova escrita nova i la reelaboració del treball segons correspongui.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball individual o en equip de tres persones (25 %) —que requereix, com a mínim, una tutoria amb el professor— i una prova escrita final (75 %). El lliurament del treball es fa el mateix dia de la prova escrita (fixada al calendari d'exàmens). Per superar l'assignatura, s'han de fer aquestes activitats i, pel que fa a la prova escrita, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5. Durant el curs, i sempre en dimecres, es visiten sis unitats d'informació i tres professionals presenten a l'aula les seves experiències. És obligatori assistir, com a mínim, a quatre de les visites (que es duen a terme, aproximadament, a l'octubre, novembre, desembre, febrer, març i maig) i a dues de les

xerrades (que tenen lloc, aproximadament, al novembre, abril i maig).

Són objecte de reavaluació la prova escrita i el treball, sempre que se n'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 5 sobre 10. A més, per acollir-s'hi cal haver fet quatre visites i haver assistit a dues de les xerrades. La reavaluació consisteix en una nova prova escrita i la reelaboració del treball segons correspongui.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Alberch i Fugueras, Ramon. *Archivos: entender el pasado, construir el futuro*. Barcelona: UOC, 2013. 107 p. (Profesional de la informació; 20). ISBN 978-84-90297-77-3.

Alberch i Fugueras, Ramon. *Els arxius: entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Pòrtic, 2002. 199 p. ISBN 84-8429-876-0.

Capell, Emília; Corominas, Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Cruz Mundet, José Ramón. *Diccionario de archivística: (con equivalencias en inglés, francés, alemán, portugués, catalán, euskera y gallego)*. Madrid: Alianza Editorial, 2011. 363 p. ISBN 978-84-206-5285-6.

Fuentes, Juan José. *Las bibliotecas nacionales: un estado de la cuestión*. Gijón: Trea, 2003. 590 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 79). ISBN 84-9704-066-X.

García Guerrero, José. *Utilidad de la biblioteca escolar: un recurso al servicio del proyecto educativo*. Gijón: Trea, cop. 2010. 190 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 223). ISBN 978-84-9704-517-9.

García Martínez, Ana Teresa. *Sistemas bibliotecarios: análisis conceptual y estructural*. Gijón: Trea, 2006. 195 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 134). ISBN 84-9704-203-4.

González Pedraza, José Andrés. *Los archivos de empresas: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2009. 141 p. (Archivos siglo XXI). ISBN 978-84-9704-437-0.

Juárez Urquijo, Fernando. *Biblioteca pública: mientras llega el futuro*. Barcelona: UOC, 2015. 159 p. (El profesional de la información; 31). ISBN 978-84-9064-666-3.

Mañà Terré, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya (1915-1925)*. Lleida: Pagès Editors; Barcelona: Diputació de Barcelona, 2007. 316 p. ISBN 978-84-9779-519-7.

Martínez de Sousa, José. *Diccionario de bibliología y ciencias afines: terminología relativa a archivística, artes e industrias gráficas, bibliofilia, bibliografía, bibliología, bibliotecología, biblioteconomía, codicología, comunicación, diplomática, diseño, documentalología, ecdótica, edición, epigrafía, hermenéutica, incunabulística, informática, lexicografía, paleografía, papirología, periodismo, tipografía*. 3.ª ed. correg. y notabl. aum. Gijón: Trea, 2004. 1048 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 100). ISBN 84-9704-082-1.

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Orera Orera, Luisa (ed.). *Manual de biblioteconomía*. Madrid: Síntesis, D.L. 1996 (reimpr., 2008). 509 p. (Biblioteconomía y documentación; 12). ISBN 84-7738-363-4.

Pinto Molina, María. *Biblioteca universitaria, CRAI y alfabetización informacional*. Gijón: Trea, 2008. 245 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 179). ISBN 978-84-9704-343-4.

Rodríguez Bravo, Blanca. *El documento: entre la tradición y la renovación*. Gijón: Trea, 2002. 281 p. ISBN 84-9704-052-X.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Màrqueting

Codi de l'assignatura: 360052

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Carina Rey Martin

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	32
- Tutorització per grups	Presencial	12
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	6
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els principis teòrics i metodològics de la gestió del màrqueting.

Conèixer les línies generals de l'evolució i les formes més actuals del màrqueting de serveis d'informació.

Referits a habilitats, destreses

Dissenyar i/o redissenyar productes i serveis adequats a l'entorn analitzat.

Crear estratègies de promoció de productes, serveis i activitats mitjançant els instruments adequats de captació i fidelització del mercat.

Analitzar l'entorn i els possibles mercats d'un producte o servei.

Dur a terme una anàlisi estratègica de la unitat d'informació i del seu posicionament en relació amb la competència des del punt de vista del producte o servei, del cost i de les facilitats per obtenir-lo.

Blocs temàtics

1. El màrqueting a l'actualitat. Conceptes clau

1.1. Conceptes clau

1.1.1. Orientació al màrqueting en les organitzacions

1.1.2. El màrqueting com a procés

1.1.3. Cap a on va el màrqueting?

1.2. Tipus de públics. Coneixement i segmentació

1.2.1. Investigació de mercat. Escaneig de l'entorn

1.2.2. Segmentació

1.3. Anàlisi de la cartera de productes i serveis

2. Tècniques de màrqueting

2.1. El Pla de màrqueting en les unitats d'informació: elaboració i aplicació

2.1.1. El Pla de màrqueting com a document

2.1.2. El Pla de màrqueting com a estratègia global. Fases de l'elaboració

2.2. Màrqueting mix: elements bàsics i complementaris

2.2.1. Creació i desenvolupament d'un màrqueting mix

2.2.2. Les quatre P. Evolució posterior (quatre C, quatre E)

3. Estratègies de comunicació

3.1. Promoció, difusió i comunicació dins el context del màrqueting mix

3.2. Estratègies més usuals segons l'emissor, el destinatari i el contingut

4. Tipologies del màrqueting

4.1. Evolució del màrqueting

4.2. Màrqueting social. Màrqueting relacional

4.3. Nous camps de treball i noves modalitats de màrqueting en biblioteconomia i documentació. Tendències

4.3.1. Màrqueting de continguts

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis duts a terme a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, estudi de casos, xerrades de professionals de prestigi reconegut i visites a organitzacions que estan desenvolupant plans de màrqueting d'interès en el nostre sector professional. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès (alguns en anglès) i amb treballs dirigits i tutorats pel professor. Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es compon dels elements següents:

- Un treball individual d'anàlisi de l'entorn utilitzant eines digitals de recerca de mercats (20 %). Lliurament a finals de març. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Dos treballs pràctics (35 %). Redacció en grup d'un màxim de tres membres. És obligatòria una tutoria. Lliurament la primera quinzena de maig. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Un treball individual (30 %). Lliurament a principis de juny. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Un projecte individual amb defensa oral (15 %). Lliurament a principis de juny. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4. Si no es presenta, la nota final és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única es compon dels elements següents:

- Un treball escrit: estudi crític de cas (30 %). Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4. Si no es presenta, la nota final és de no presentat.
- Una prova escrita (70 %). No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

De Sáez, Eileen Elliott. *Marketing concepts for libraries and information services*. 2nd ed. London: Facet, 2002. XVI, 224 p. ISBN 1-85604-426-2.

Gupta, Dinesh K. (ed.) [et al.]. *Marketing library and information services: international perspectives*. München: K.G. Saur, 2006. XV, 419 p. ISBN 3-598-11753-1.

Kendrick, Terry. *Developing strategic marketing plans that really work: a toolkit for public libraries*. London: Facet, 2006. XII, 225 p. ISBN 1-85604-548-X.

Kerr, George D. *Fidelizar clientes en la biblioteca pública*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2000. 115 p. (Biblioteca y gestión; 5). ISBN 84-930934-5-9.

Klaassen, Ute; Wiersma, Chris; Giappiconi Thierry. *Gestión de la calidad y marketing en las bibliotecas públicas*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 1999. 187 p. (Biblioteca y gestión; 2). ISBN 84-930934-1-6.

Kotler, Neil; Kotler, Philip. *Estrategias y marketing de museos*. Barcelona: Ariel, 2001. 448 p. (Ariel patrimonio histórico). ISBN 84-344-6627-9.

Kotler, Philip; Trías de Bes, Fernando. *Marketing lateral: nuevas técnicas para encontrar las ideas más rompedoras*. Madrid: Pearson Educación, cop. 2004. XX, 208 p. ISBN 84-205-4280-6.

Reinares Lara, Pedro. *Marketing relacional: un nuevo enfoque para la seducción y fidelización del cliente*. 2.ª ed. Madrid: Financial Times Prentice Hall, cop. 2004. XIV, 303 p. ISBN 84-205-4315-2.

Siess, Judith A. *The visible librarian: asserting your value with marketing and advocacy*. Chicago, Ill: American Library Association, cop. 2003. XVI, 154 p. ISBN 0-8389-0848-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Metadades

Codi de l'assignatura: 365642

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Andres Sule Duesa

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	25
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	25
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat Bases de dades.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer el paper que juguen les metadades en la representació de la informació.

Conèixer els elements que componen les metadades.

Conèixer les principals metodologies de creació i emmagatzematge de metadades.

Conèixer i aplicar els esquemes de metadades més importants en diverses comunitats (biblioteques, arxius, museus, comerç electrònic, etc.).

Conèixer els principals elements implicats en la interoperabilitat de metadades.

Referits a habilitats, destreses

Identificar les metodologies de creació i emmagatzematge de metadades més adequades per a un projecte determinat.

Triar els esquemes de metadades més adients per a un projecte determinat.

Avaluar les implicacions que té la interoperabilitat en la tria i definició dels esquemes de metadades d'un projecte determinat.

Llegir articles o fragments de documents en anglès.

Blocs temàtics

1. Conceptes bàsics

1.1. Representació d'informació

1.2. Metadades i esquemes de metadades

1.3. Perfils d'aplicació

2. Metadades

2.1. Components de les metadades

2.2. Creació i emmagatzematge de metadades

3. Esquemes de metadades

3.1. Dublin Core

3.2. EBUCore

3.3. Schema.org

3.4. CDWA (Categories for the Description of Works of Art)

3.5. ISAD(G) (General International Standard Archival Description)

3.6. UNE/ISO 23081-1

4. Interoperabilitat

4.1. Taules d'equivalències

4.2. Web semàntic i dades enllaçades

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge combina classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treballs a l'aula d'informàtica, resolució de problemes i estudi de casos. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles i altres documents d'interès.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en dues parts: dos exàmens teoricopràctics (60 %) i una sèrie d'activitats curtes (40 %).

Exàmens teoricopràctics (60 %)

- Consisteixen en dues proves escrites (a meitat i final de curs).
- Les dues proves tenen un valor d'un 30 % cadascuna. La nota de cada prova ha de ser igual o superior a 3, i la mitjana de les dues proves ha de ser igual o superior a 5. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- Els dos exàmens es poden reavaluar sigui quina sigui la nota obtinguda. La nota final és sempre la nota de la prova de reavaluació.
- Les proves no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es fa només un examen.

Activitats curtes (40 % = 4 punts)

- Consisteix en 10 activitats curtes qualificades com a apte o no apte.
- Cal lliurar un mínim de 8 activitats. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- Cada activitat apta val 0,4 punts. Les activitats no aptes o no presentades valen 0 punts.
- Cap de les activitats es pot reavaluar.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic.

Examen teoricopràctic

- L'examen es pot reavaluar sigui quina sigui la nota obtinguda. La nota final és sempre la nota de la prova de reavaluació.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Bacca, Murtha (ed.) *Introduction to metadata*. Los Angeles (Calif.): Getty Research Institute, 2008. 2nd ed. 80 p. ISBN 978-0-89236-896-9.

Chu, Hetting. *Information representation and retrieval in the digital age*. 2nd ed. Medford (New Jersey): Published for the American Society for Information Science and Technology by Information Today, 2010. 306 p. (ASIST monograph series). ISBN 1-57387-393-4.

Glushko, Robert J. (ed.). *The discipline of organizing*. Cambridge, Mass.: The MIT Press, [2013]. 539 p. ISBN 978-0-262-51850-5.

Hider, Philip. *Information resource description: creating and managing metadata*. London: Facet, 2012. 220 p. ISBN 978-1-85604-667-2.

Hooland, Seth van; Verborgh, Ruben. *Linked data for libraries, archives and museums: how to clean, link and publish your metadata*. London: Facet Publishing, 2014, 254 p. ISBN: 978-1-85604-964-1.

Lubas, Rebecca L. *The metadata manual: a practical workbook*. Oxford: Chandos Publishing, 2013. 216 p. ISBN 978-1-84334-729-3.

Riley, Jenn. *Understanding metadata* [en línia]: *what is metadata, and what is it for?* Baltimore: National Information Standards Organization, 2017. III, 45 p. (NISO primer).
<http://www.niso.org/apps/group_public/download.php/17446/understanding%20metadata>.
[Consulta: 4 maig 2017]. ISBN 978-1-937522-72-8.

Taylor, Arlene G.; Joudrey, Daniel N. *The Organization of information*. 3rd ed. Libraries Unlimited, 2009. XXVI, 512 p. ISBN 9781591585862.

Zeng, Marcia Lei; Qin, Jian. *Metadata*. London: Facet Publishing, [2016]. 2nd ed. 555 p. ISBN 978-1-78330-052-5.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Mètodes i Tècniques de Planificació

Codi de l'assignatura: 360050

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Concepcion Rodriguez Parada

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	42
- Tutorització per grups	Presencial	2
- Seminari	Presencial	6
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació; Anàlisi de Necessitats d'Informació; Estadística Aplicada, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els principis teòrics i metodològics de la planificació i l'organització de les unitats i els serveis d'informació i de documentació.

Seleccionar estratègies de planificació i ajustar l'actuació als recursos disponibles.

Organitzar les tasques del treball diari en una unitat d'informació o una unitat de gestió de projectes.

Comprendre la cultura organitzativa de la institució i adaptar-s'hi, i afavorir la integració i la col·laboració entre els membres d'un equip, d'una unitat o d'un servei mitjançant bones pràctiques de comunicació.

Saber planificar la gestió del canvi intern i extern, reconèixer les reaccions personals i aprendre a manejar l'estrès que origina.

Blocs temàtics

1. Fonaments de planificació en les unitats d'informació

1.1. Conceptes bàsics

1.2. Organització i identitat corporativa: cultura, valors, ètica

2. Models de gestió

2.1. Gestió per objectius, per projectes, de negoci

2.2. Planificació estratègica, tàctica, operativa

3. Planificació estratègica en les unitats d'informació

3.1. Metodologia de treball

3.2. Fase analítica o elaboració del pla

3.3. Fase d'execució

3.4. Fase de seguiment i avaluació

4. Gestió del canvi

4.1. La cultura del canvi

4.2. La planificació del canvi

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Els continguts conceptuals o procedimentals s'exposen per mitjà de recursos i metodologies diverses d'aprenentatge, com ara l'aprenentatge basat en problemes. En acabar, els estudiants han de posar en pràctica, individualment o en grup, allò que han après (resolució de problemes o exercicis i estudi de casos, entre d'altres).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada és el resultat de la mitjana dels tres ítems següents:

- Exercicis pràctics sobre el temari. Compten un 20 % de la nota i són reavaluables.
- Treball de curs referit als temes de l'1 al 3 per lliurar la segona setmana de maig, que es fa en grups d'un màxim de tres membres. Cal fer una tutoria d'assistència obligatòria. Compta el 60 % de la nota final i no es pot reavaluar. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és de no presentat.

- Seminari que s'ha de fer durant el mes de maig. Compta el 20 % de la nota final i no es pot reavaluar. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única està formada per dos elements:

- Examen teòric i pràctic referit a tots els temes de l'assignatura, que té lloc al juny, segons el calendari d'exàmens. És individual i compta el 50 % de la nota final. Si obté una qualificació entre 3,5 i 4,9 punts es pot reavaluar en la data oficial fixada per a l'examen de reavaluació. Si l'estudiant no s'hi presenta, la nota final de l'assignatura és de no presentat.
- Treball de curs obligatori que s'ha de lliurar el mateix dia de l'examen. Compta el 50 % de la nota final i no es pot reavaluar.

Per calcular la nota mitjana de l'assignatura, s'ha d'obtenir una qualificació mínima de 4 en l'examen individual.

Les persones que no s'hagin pogut presentar a l'examen de l'avaluació única per motius de força major poden optar a la reavaluació sempre que presentin un justificant dels motius de l'absència.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Bryson, Jo. *Managing information services: a sustainable approach*. 3rd ed. Farnham: Ashgate, 2011. XVI, 421 p. ISBN 978-1-4094-0694-5.

Curzon, Susan Carol. *Managing change: a how-to-do-it manual for librarians*. London: Facet, 2006. XIV, 129 p. ISBN 978-1-85604-601-5.

Guillén Parra, Manuel. *Ética en las organizaciones: construyendo confianza*. Madrid [etc.]: Pearson Educación, cop. 2006. XXIV, 357 p.: quadres. ISBN 84-205-4622-4.

Library management in disruptive times: skills and knowledge for an uncertain future. London: Facet Publishing, 2015. 158 p. ISBN 978-1-78330-021-1.

Library management tips that work. Chicago: American Library Association, 2011. XV, 190 p. ISBN 978-0-8389-1121-1.

Lozano i Díaz, Roser. *La biblioteca pública del siglo XXI: atendiendo clientes, movilizandopersonas*. Gijón: Trea, cop. 2006. 476 p.; 22 cm. ISBN 84-9704-251-4.

Matthews, Joseph R. *Strategic planning and management for library managers*. Westport: (Conn.) [etc.] : Libraries Unlimited, 2005. XIV, 150 p. ISBN 1-59158-231-8.

Nelke, Margareta. *Strategic business development for information centres and libraries*. Witney: Chandos Publishing, 2010. 152 p. ISBN 978-1-84334-661-6.

Nelson, Sandra S. *Strategic planning for results*. Chicago: American Library Association, 2008. XVII, 291 p. ISBN 978-0-8389-3573-6.

Rowley, J. E. *Being an information innovator*. London: Facet, 2011. 189 p. ISBN 978-1-85604-671-8.

Solimine, Giovanni; Di Domenico, Giovanni; Pérez Pulido, Margarita. *Gestión y planificación en bibliotecas*. Buenos Aires: Alfagrama, 2009. 318 p. ISBN 978-987-1305-53-7.

Stueart, Robert D., Moran, Barbara B. *Library and information center management*. 7th ed. Westport (Conn.): Libraries Unlimited, 2007. 492 p. ISBN 978-1-59158-406-3.

Vernis, Alfred [et al]. *La gestió de les organitzacions no lucratives: treballant per la millora de les associacions*. Barcelona: Proa: Columna, 1997. 185 p. ISBN 84-8256-458-7 (Proa).

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Metodologia de la Recerca

Codi de l'assignatura: 360049

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Angel Borrego Huerta

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	30
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	20
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents

amb les concepcions ètiques i deontològiques).

- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer el procés de producció, difusió i consum de la informació científica.

Conèixer la cobertura, l'estructura i les eines de recuperació de les principals fonts d'informació científica per especialitats.

Comprendre els fonaments del mètode científic d'investigació.

Comprendre els entorns de recerca en els quals pot prestar serveis el graduat en Informació i Documentació.

Referits a habilitats, destreses

Adquirir els coneixements necessaris per avaluar i seleccionar bases de dades d'informació científica.

Ser capaç de revisar sistemàticament i críticament la bibliografia publicada sobre un tema.

Ser capaç de dissenyar, planificar i dur a terme un projecte o una recerca en informació i documentació.

Ser capaç de difondre els resultats d'una recerca i de justificar la presa de decisions derivades d'aquests resultats.

Ser capaç d'assessorar el personal investigador en processos de publicació i d'avaluació de la recerca.

Demostrar capacitat de comunicació en llengua anglesa.

Blocs temàtics

1. Recerca científica

- 1.1. Definicions, característiques i motivacions de la recerca. Mètode científic
- 1.2. Informació i documentació científica. La cadena de la comunicació científica. Revistes i articles científics. Patents
- 1.3. Fonts d'informació per a la recerca. Bases de dades d'índexs i resums. Índexs de citacions. Cercadors d'informació científica a Internet. Revisió bibliogràfica

2. Disseny de la recerca i recollida de dades

- 2.1. Definició d'objectius. Plantejament de preguntes de recerca. Justificació de la recerca. Hipòtesis i variables. Nivell de la recerca
- 2.2. Dissenys de recerca. Dissenys experimentals i no experimentals. Recerca qualitativa
- 2.3. Tècniques de recollida de dades. Dades primàries i secundàries
- 2.4. Planificació de la recerca. Determinació de tasques, recursos i calendaris

3. Publicació i avaluació dels resultats de la recerca

- 3.1. Redacció i presentació de resultats empírics. Presentació gràfica de resultats
- 3.2. Edició científica i acadèmica. Avaluació d'experts (*peer review*). Gestió i conservació de dades de recerca. Les xarxes socials i la ciència
- 3.3. Aspectes ètics de la recerca i de la publicació dels resultats que se'n deriven
- 3.4. Polítiques i avaluació de la recerca. Dimensions bibliomètriques i informètriques de l'avaluació
- 3.5. Recursos i serveis de suport a la recerca

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura té una part teòrica i una part pràctica, que es complementen. Els continguts teòrics es treballen a partir de classes magistrals en les quals s'expliquen els conceptes clau de l'assignatura. Les sessions a l'aula d'informàtica tenen per objectiu familiaritzar-se amb les principals fonts d'informació científica i tècnica (repertoris de publicacions periòdiques, bases de dades bibliogràfiques, índexs de citacions, repositoris de dades i de publicacions, cercadors d'informació científica, etc.). A l'assignatura també es resolen exercicis (identificació d'hipòtesis i de variables en diversos exemples, determinació de les característiques de

disseny de recerca, obtenció d'indicadors d'avaluació, etc.). Aquestes activitats es treballen a partir de supòsits que plantegi el professorat i de casos reals d'estudis publicats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta dels elements següents:

- Un treball d'avaluació comparativa de bases de dades bibliogràfiques de contingut científic (30 %). Lliurament a mitjan octubre. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 3,5. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Una revisió bibliogràfica que consisteix a cercar, triar i comentar recursos documentals relacionats amb l'assignatura (30 %). Lliurament a mitjan novembre. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 3,5. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Un examen escrit, corresponent a tot el temari de l'assignatura (40 %). S'ha de fer en la data indicada en el calendari d'exàmens. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 3,5. En cas de no presentar-s'hi, la qualificació de l'assignatura és de no presentat.

Per aprovar l'assignatura és indispensable superar l'examen (5 sobre 10).

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única té dues parts:

- Una memòria d'activitats pràctiques (60 %). Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 3,5. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Un examen escrit, corresponent a tot el temari de l'assignatura (40 %). S'ha de fer en la data indicada en el calendari d'exàmens. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 3,5. En cas de no presentar-s'hi, la qualificació de l'assignatura és de no presentat.

Per aprovar l'assignatura és indispensable superar l'examen (5 sobre 10).

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530, [68] p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Bell, Suzanne S. *Librarian's guide to online searching*. 2nd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XVIII, 287 p. ISBN 978-1-59158-763-7.

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Frías, José Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (eds.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN 978-1-85604-545-2.

Quivy, Raymond; Campenboudt, Luc Van. *Manual de recerca en ciències socials*. 2a ed. Barcelona: Herder, 2001. 277 p. ISBN 84-254-1941-7.

Salvador Olivan, José Antonio; Angós Ullate, José María. *Técnicas de recuperación de información: aplicación con Dialog*. Gijón: Trea, 2000. 246 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 37). ISBN 84-95178-62-1.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Patrimoni Documental: Institucions de la Memòria, Serveis i Usuaris

Codi de l'assignatura: 364360

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Nuria Jornet Benito

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Relació amb altres assignatures

Història Social del Coneixement

Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació

Desenvolupament de Col·leccions

Gestió Documental a les Organitzacions

Aspectes Legals de la Informació

Suport i Formació d'Usuaris

Informació i Societat

Catalogació i Indexació

Hores estimades de dedicació**Hores totals 150**

Activitats presencials i/o no presencials	16	
- Teoricopràctica	Presencial	11.5
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	1.5
- Seminari	Presencial	3
Treball tutelat/dirigit	84	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer les institucions principals de la memòria del nostre país.

Conèixer les polítiques de patrimoni documental principals a escala internacional, estatal i local.

Conèixer la diversitat de tipologies principals de fons patrimonials i identificar les institucions públiques i privades, civils i eclesiàstiques que els han produït.

Conèixer les tècniques per explotar i difondre aquests fons patrimonials i els productes i serveis que se'n deriven.

Conèixer els materials de referència i els recursos d'informació patrimonial.

Conèixer exemples i bones pràctiques, a través d'estudi de casos, en la gestió i l'explotació dels fons patrimonials.

Referits a actituds, valors i normes

Comprendre la importància dels fons patrimonials en la preservació i la defensa dels drets i deures dels ciutadans.

Comprendre la importància del patrimoni documental amb vista a preservar la memòria de les organitzacions i concebre'l com un capital actiu que l'organització ha d'explotar.

Comprendre la importància del patrimoni documental amb vista a la preservació de la memòria col·lectiva.

Valorar els beneficis del treball cooperatiu institucional en informació, documentació i gestió del patrimoni cultural.

Blocs temàtics

1. Marc teòric i conceptual

- 1.1. Definició i evolució del concepte de *patrimoni* i altres termes relacionats
- 1.2. El patrimoni documental en el marc de les polítiques culturals: de les lleis de patrimoni historicocultural als programes cooperatius de difusió del patrimoni documental
- 1.3. Els usos socials del patrimoni documental: polítiques de recuperació de la memòria i drets humans; didàctica del patrimoni; recerca especialitzada; identitat corporativa

2. Els fons patrimonials, les institucions productores i les institucions de la memòria

- 2.1. Concepte de *fons* i *col·leccions patrimonials*
- 2.2. La diversitat dels fons i les col·leccions patrimonials. Estudi selectiu de tipologies del patrimoni arxivístic
- 2.3. Les institucions de la memòria en el present: arxius, biblioteques, museus i altres centres de gestió i custòdia de fons patrimonials

3. Els usuaris i els serveis especialitzats dels fons i les col·leccions patrimonials

- 3.1. Conèixer el públic i les seves necessitats
- 3.2. Conèixer i establir serveis especialitzats

4. Comunicar i posar en valor els fons patrimonials i les institucions de la memòria

4.1. Bones pràctiques en la gestió i difusió del patrimoni documental. Estudi de casos

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura, activitats pensades per treballar amb el material, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació, amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, com també d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials poden consistir en elaboracions i correccions de pràctiques, treballs en grup, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en el seu horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Assistència obligatòria a les classes presencials (10 %).
- Treball de cerca i selecció bibliogràfica adaptada a tipologies de fons o centres patrimonials (20 %). Individual. Lliurament: final d'octubre. Reavaluable.
- Treball d'anàlisi dels productes, serveis o pràctiques concretes d'un centre patrimonial (30 %). Individual. Lliurament: principi de gener. Reavaluable. Inclou una presentació a classe, no avaluable (desembre).
- Dues pràctiques individuals al llarg del curs que impliquen unes intervencions al fòrum (20 %) (octubre i novembre).
- Prova escrita presencial (20 %).

Per avaluar l'assignatura cal que l'estudiant faci com a mínim el treball de cerca i selecció bibliogràfica. En cas contrari, la qualificació final és de no presentat.

Reavaluació

El treball de cerca i selecció bibliogràfica, el treball d'anàlisi de productes i la prova escrita són reavaluables.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

- Examen teòric (40 %). Reavaluable. La data va en funció del calendari de la Facultat.
- Treball d'anàlisi dels productes, serveis o pràctiques concretes d'un centre patrimonial (40 %). Lliurament: la data de l'examen d'avaluació continuada.
- Assistència i participació en els dos seminaris de classe (20 %).

L'examen es pot reavaluar.

Cal presentar el treball d'anàlisi de productes, serveis o pràctiques per superar l'assignatura. En cas contrari, la qualificació final és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Alberch, Ramon [et al.]. *Archivos y cultura: manual de dinamización*. Gijón: Trea, cop. 2001. 173 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 48). ISBN 84-9704-015-5.

Archivi del femminismo: conservare, progettare, comunicare. Milano: Fondazione Badaracco, 2003. 215 p. (Quaderni; 1). ISBN 88-901191-0-1.

Babiano Mora, José; (ed.). *Represión, derechos humanos, memoria y archivos: una perspectiva latinoamericana*. Madrid: Fundación 1º de Mayo, 2010. 227 p. ISBN 978-84-9721-397-4.

Bastian, Jeannete A. (ed.). *Community archives: the shaping of memory*. London: Facet Publishing, 2009. 320 p. ISBN 978-1-85604-639-8.

Blouin, Francis X.; Rosenberg, William G. *Archives, documentation, and institutions of social memory: essays from the Sawyer Seminar*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2006. IX,

502 p. ISBN 0-472-11493-X.

Cornu, Marie; Fromageau, Jérôme (dir.). *Archives et Patrimoine*. Tom I i II. París: L'Harmattan, 2004. (Droit du Patrimoine culturel et naturel).

Craven, Louise. (ed.). *What are archives? cultural and theoretical perspectives: a reader*. Hampshire: Ashgate Publishing Limited, 2008. XI, 196 p. ISBN 978-0-7546-7310-1.

Dávila, Alfonso. *Los archivos del estado: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2010. 119. ISBN 978-84-9704-489-9.

Hernández Hernández, Francisca. *El patrimonio cultural: la memoria recuperada*. Gijón: Trea, cop. 2002. 462 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 60). ISBN 84-9704-036-8.

Mouren, Raphaële (dir.). *Manuel du patrimoine en bibliothèque*. Paris: Cercle de la librairie, cop. 2007. 416 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0949-6.

Oddos, Jean-Paul (dir.). *Le Patrimoine: histoire, pratiques et perspectives*. Paris: Cercle de la Librairie, 1997. (Collection bibliothèques). ISBN 2-7654-0680-4.

Theimer, Kate (ed.). *Innovative practices for archives and special collections*. Lanham, Boulder, New York, Toronto, Plymouth: Rowman & Littlefield, 2014-2015. 6 vols.

Tugores i Truyol, Francesca; Planas Ferrer, Rosa. *Introducción al patrimonio cultural*. Gijón: Trea, D.L. 2006. 179 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 147). ISBN 84-9704-242-5.

Revista

El archivo del mañana: el futuro de centros y usuarios. Monogràfic de *Tabula: Revista de archivos de Castilla-León*, núm. 16 (2013).

Combates por la memoria. Archivística de la posmodernidad. Monogràfic de *Tabula. Revista de archivos de Castilla-León*, núm. 10 (2007).

Article

Lambert, James. "Les archives: une composante à part entière du patrimoine culturel". *Archives: revue de l'Association des Archivistes du Québec*, vol. 32-1 (2000-2001), p. 71-83. ISSN 0044-9423.

Comunicacions, ponències

Archivos y derechos humanos. III Seminario Internacional de Archivos de Andalucía (Málaga, 15-16 noviembre, 2011), Arch-e. Revista Andaluza de Archivos, núm. 5 (2012) Disponible a <<http://www.juntadeandalucia.es/cultura/archivos/ListadoRevistaSinArchivo>>. [Consulta: 10 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Pràcticum

Codi de l'assignatura: 360237

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Aurora Vall Casas

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 12

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 300
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	250	
- Seminari	Presencial	10
- Pràctiques externes	Presencial	240
Treball tutelat/dirigit	15	
Aprenentatge autònom	35	

Recomanacions

Altres recomanacions

Cal haver superat un total de 150 crèdits.

Requisits

360051 - Avaluació i Qualitat (Obligatòria)

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.
- Capacitat d'identificar els punts forts i febles d'una organització, d'un producte o d'un

servei, com també d'establir i utilitzar indicadors, i elaborar solucions per millorar la qualitat.

- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

(Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.)

- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Els objectius referits a coneixements i habilitats estan condicionats tant per la tipologia del centre de pràctiques com pel projecte formatiu específic de l'estada de l'estudiant.

Referits a actituds, valors i normes

Disposar d'una visió directa i global dels recursos, serveis i funcionament d'una unitat o d'un servei d'informació.

Comprendre la cultura organitzativa de la institució, adaptar-s'hi i integrar-se en un equip, una unitat o un servei.

Aplicar els coneixements teòrics de la formació rebuda a les situacions específiques del context d'una unitat d'informació, i ser capaç de generalitzar l'aprenentatge a partir de l'experiència específica en altres entorns d'informació.

Elaborar un informe d'avaluació i formular propostes de millora que tinguin en compte els objectius i els recursos disponibles a l'organització.

Aplicar els principis ètics de la professió en l'atenció als usuaris i en la col·laboració amb altres professionals.

Adquirir coneixements per triar l'orientació professional.

Reconèixer les capacitats, les actituds i els valors propis per exercir la professió.

Blocs temàtics

1. El programa de pràctiques preveu treballar els elements següents en un entorn real:

- **La comunitat d'usuaris de la unitat o del servei d'informació**
- **La finalitat i els objectius de la unitat o del servei d'informació**
- **Els serveis que s'ofereixen i els mètodes que s'apliquen per a l'avaluació**
- **Les funcions del personal i l'organització dels processos**
- **La gestió i l'assignació de recursos**
- **Els punts forts i febles de la unitat o del servei d'informació**

Metodologia i activitats formatives

L'activitat primordial de l'assignatura és l'estada de 240 hores en una institució o empresa amb un programa de tasques que ha de permetre a l'estudiant integrar-se en un equip de professionals, i comprendre l'organització i el funcionament dels processos i serveis que es porten a terme i els usos i les necessitats dels seus usuaris reals i potencials.

Aquesta estada individual es complementa amb:

- Cinc seminaris en grup, dirigits pel tutor acadèmic de pràctiques, en els quals els estudiants presenten els diferents aspectes observats a partir de les tasques dutes a terme al llarg de l'estada i en contrasten les diferències. El darrer seminari, que es programa un cop finalitzada l'estada al centre i abans del període d'avaluació, està centrat en l'orientació professional i hi participen professionals i tutors de centre.
- Un treball de pràctiques individual, que consisteix a analitzar el context de la unitat d'informació; avaluar-ne els punts forts i febles, i les oportunitats i amenaces, i elaborar una proposta de millora a partir d'un dels punts febles identificats en l'anàlisi del context. Aquest treball requereix la cerca i identificació de la bibliografia especialitzada rellevant i la integració dels materials utilitzats en l'argumentació del discurs.
- Un informe de valoració de l'experiència individual, que consisteix en una exposició breu de les tasques dutes a terme durant l'estada i una reflexió autocrítica sobre les aportacions del Pràcticum al desenvolupament de competències transversals i professionals, i sobre la contribució de l'estada a l'orientació professional de l'estudiant.

El Pràcticum és una assignatura molt centrada en l'aprenentatge individual de l'estudiant fora de l'entorn acadèmic, i amb unes exigències d'organització i de calendari d'actuació de l'estudiant diferents de la resta d'assignatures. La informació detallada sobre el procediment a seguir es troba a la *Guia del Pràcticum* i a l'apartat de «Pràctiques» de l'ensenyament Informació i Documentació del web de la Facultat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Informe d'avaluació del centre de pràctiques (30 %).
- Treball de pràctiques (35 %) (element reavaluable).
- Participació en els seminaris de grup (20 %).
- Informe de valoració de l'experiència (15 %).

Per superar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5 de l'informe d'avaluació del centre de pràctiques, del treball de pràctiques i de la participació en els seminaris de grup, a més de presentar l'informe de valoració de l'experiència.

Reavaluació

En el cas que el treball de pràctiques s'hagi qualificat amb una nota inferior a 5, l'estudiant es pot acollir a la reavaluació, sempre que hagi presentat al tutor almenys un esborrany del treball.

La reavaluació consisteix a refer el treball escrit i l'informe de valoració de l'experiència, i la nota final s'obté de la mitjana ponderada dels dos elements reavaluats, de l'informe del centre i de la participació als seminaris.

La reavaluació de l'assignatura té un calendari específic i permet elaborar de nou el treball de pràctiques: els treballs suspesos al gener s'han de presentar dins del període del 30 de juny al 4 de juliol, i els treballs suspesos al juny, corresponents al segon semestre, de l'1 al 5 de setembre. Les dates concretes es publiquen en el calendari de reavaluació del Pràcticum.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Preservació i Conservació

Codi de l'assignatura: 360058

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Miquel Termens Graells

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	30
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	16
- Seminari	Presencial	4
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Gestió Documental a les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer les problemàtiques principals de la conservació i preservació de documents i dades.

Analitzar la problemàtica de la conservació i preservació en una unitat d'informació determinada.

Conèixer els aspectes tècnics de la conservació i preservació.

Aprendre les pautes bàsiques per elaborar plans de conservació i preservació.

Blocs temàtics

1. Conceptes bàsics i marc legal i normatiu

1.1. Conceptes bàsics

1.2. Marc legal de la preservació

1.3. Barreres legals a la preservació digital: propietat intel·lectual, patents i llicències

2. Suports d'informació tradicionals i digitals

2.1. Deficiències dels suports tradicionals

2.2. Deficiències dels suports digitals i obsolescència tecnològica

3. Agents nocius i perills naturals

- 3.1. Medi ambient inadequat
- 3.2. Atacs de microorganismes, insectes i rosegadors
- 3.3. Accidents i desastres naturals
- 3.4. Acció humana negligent, destructiva o delictiva

4. Aspectes tècnics de la preservació i conservació

- 4.1. Edificis i equipaments de seguretat (prevenció i protecció)
- 4.2. Mobiliari, unitats d'instal·lació i muntatges de protecció
- 4.3. Formats digitals de consulta i preservació
- 4.4. Esquemes de metadades de preservació digital: METS i PREMIS

5. Gestió de la preservació i conservació digitals

- 5.1. Canvis de suport
- 5.2. Còpia de seguretat i transferència de fitxers
- 5.3. Migració de formats
- 5.4. Emulació de programari i sistemes informàtics

6. Planificació estratègica de la preservació

- 6.1. Planificació de la preservació tradicional
- 6.2. Plans de preservació digital
- 6.3. Sostenibilitat tècnica i econòmica dels sistemes digitals. Auditoria

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es complementen amb exercicis pràctics i exposicions de casos reals que ajuden a contextualitzar els conceptes treballats. Una part important de la metodologia docent consisteix a analitzar la problemàtica de la conservació i preservació en un entorn determinat o per a un tipus de materials concrets. Aquest treball es fa tant col·lectivament a l'aula (treball en equip, estudi de casos, debats, etc.) com individualment, de manera dirigida.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada està formada per:

- Pla de prevenció de desastre i d'actuació en cas de catàstrofe (20 %), el novembre.
- Exercici teoricopràctic sobre preservació digital (10 %), durant el curs.
- Pla de preservació digital (40 %), a final de curs.
- Examen teoricopràctic (30 %), a final de curs.

En el cas que no es presentin dos o més elements d'avaluació, la qualificació final és de no presentat.

Reavaluació

L'alumne d'avaluació continuada que tingui suspès l'exercici teoricopràctic o l'examen teoricopràctic es pot tornar a avaluar, fent una prova del mateix tipus, sempre que tingui aprovats els dos plans de prevenció i preservació.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per:

- Pla de prevenció de desastre i d'actuació en cas de catàstrofe (20 %), el novembre.
- Pla de preservació digital (40 %), a final de curs.
- Examen teoricopràctic (40 %), a final de curs.

En el cas que no es presentin dos o més elements d'avaluació, la qualificació final és de no presentat. Per aprovar l'assignatura s'han d'aprovar per separat els dos blocs: preservació física i preservació digital.

Reavaluació

L'alumne d'avaluació única que tingui suspès l'exercici teoricopràctic o l'examen teoricopràctic es pot tornar a avaluar, fent una prova del mateix tipus, sempre que tingui aprovats els dos plans de preservació.

Termini per sol·licitar l'avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a CERCABIB

Llibre

Cloonan, Michele Valerie. *Preserving our heritage: perspectives from antiquity to the digital age*. London: Facet Publishing, 2015. 693 p. ISBN 978-1-85604-946-7.

Corrado, Edward M.; Sandy, Moulaison Sandy, Heather. *Digital preservation for libraries, archives, and museums*. Lanham: Rowman & Littlefield, [2017]. XXVII, 373 p. ISBN 978-1-4422-7871-4.

Giovannini, Andrea. *De tutela librorum: la conservation des livres et des documents d'archives = Die Erhaltung von Büchern und Archivalien*. 3è éd. rev. et adaptée à l'état des connaissances. Genève: IES éditions, cop. 2004. 607 p. ISBN 2-88224-065-1.

Ritzenthaler, Mary Lynn. *Preserving archives & manuscripts*. 2nd ed. Chicago: Society of American Archivists, cop. 2010. XX, 521 p. (Archival fundamentals series. II). ISBN 978-1-931666-32-9.

Robertson, Guy. *Disaster Planning for libraries: process and guidelines*. Amsterdam: Chandos Publishing, 2014. 207 p. ISBN 978-1- 84334-930-9.

Rotaeche González de Ubieta, Mikel. *Conservación y restauración de materiales contemporáneos y nuevas tecnologías*. Madrid: Síntesis, 2011. 299 p. ISBN 978-84-97567-29-9.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Térmens, Miquel. *Preservación digital*. Barcelona: UOC, 2013. 109 p. ISBN 978-84-9029-819-0.

Vergara Peris, José. *Conservación y restauración de material cultural en archivos y bibliotecas*. 2.ª ed. rev. y ampl. [València]: Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura. Educació i Esport: Biblioteca Valenciana, D.L. 2006. 240 p. (Colección profesional (Biblioteca Valenciana)). ISBN 84-482-4252-1.

Wellheiser, Johanna; Scott, Jude. *An ounce of prevention: integrated disaster planning for archives, libraries and records centres*. 2nd ed. Lanham, Md. [etc.]: Scarecrow; [Toronto]: Canadian Archives Foundation, 2002. XVI, 283 p. ISBN 0-8108-4176-2.

Norma

Directrices para la preservación del patrimonio digital [en línia]. Preparado por la Biblioteca Nacional de Australia. [S.l.]: Unesco, 2003. 186 p. (CI-2003/WS/3).
<<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001300/130071s.pdf>>. [Consulta: 9 juny 2017].

Space data and information transfer systems - Audit and certification of trustworthy digital repositories: ISO 16363. Geneva: ISO, 2012. III, 84 p.

Pàgina web

Preservation leaflets [en línia]. Northeast Document Conservation Center.
<<https://www.nedcc.org/free-resources/preservation-leaflets/overview>>. [Consulta: 9 juny 2017].

Text electrònic

Adcock, Edward P. (ed.). *Principios para el cuidado y manejo de material de bibliotecas* [en línia]. Santiago de Chile: Centro Nacional de Conservación y Restauración; DIBAM, 2000. 98 p.
<<http://www.ifla.org/files/assets/pac/ipi/ipi1-es.pdf>>. [Consulta: 9 juny 2017].

Archives Damage Atlas [en línia]: *a tool for assessing damage*. Metamorfoze, The Hague, 2010. 73 p. ISBN 978-90-811592-3-4.
<http://en.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/nieuws/archives_damage_atlas.pdf>. [Consulta: 9 juny 2017].

Digital Preservation Handbook. 2nd Edition. Digital Preservation Coalition, 2015
<<http://handbook.dpconline.org/>>. [Consulta: 9 juny 2017].

First, do no harm [en línia]: *a register of standards, codes of practice, guidelines recommendations and similar works relating to preservation and conservation in libraries and archives*. Compiled by John McIlwaine. [S.l.]: IFLA, 2005.
<<http://archive.ifla.org/VII/s19/pubs/first-do-no-harm.pdf>>. [Consulta: 9 juny 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Propietat Intel·lectual

Codi de l'assignatura: 364368

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Maria Asuncion Esteve Pardo

Departament: Departament de Dret Privat

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	30	
- Teoricopràctica	Presencial	25
- Pràctiques de problemes	Presencial	5
Treball tutelat/dirigit	20	
Aprenentatge autònom	25	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Aspectes Legals de la Informació.

Competències que es desenvolupen

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Distingir els drets de propietat intel·lectual dels drets de patents, marques i noms de domini.

Aplicar la Llei de propietat intel·lectual a supòsits de difusió en les xarxes de materials protegits per part de biblioteques, arxius, professionals de l'educació o mitjans de comunicació.

Dominar criteris legals amb relació a la digitalització dels fons de biblioteques i arxius.

Conèixer i aplicar la legislació vigent sobre l'extracció i la reutilització de bases de dades.

Blocs temàtics

1. Propietat intel·lectual

- 1.1. Distinció entre la propietat intel·lectual i la propietat industrial
- 1.2. Els drets de patents, marques i noms de domini
- 1.3. El contingut de la propietat intel·lectual

2. Nova explotació d'obres a través d'Internet

- 2.1. Negocis en línia de continguts digitals
- 2.2. Explotació d'obres per a cercadors
- 2.3. El préstec digital de llibres i revistes electròniques

3. Normes aplicables a la digitalització de materials de biblioteques, arxius i museus

- 3.1. Aspectes jurídics a tenir en compte en la digitalització i difusió en les xarxes dels materials de biblioteques, arxius i museus
- 3.2. La digitalització d'obres òrfenes
- 3.3. Les condicions d'accés i ús dels materials digitalitzats

4. Protecció jurídica de bases de dades

4.1. Els drets sobre les dades: drets d'autor i dret *sui generis* del fabricant

4.2. Condicions per extreure i reutilitzar dades

4.3. Reutilització de dades de l'Administració pública

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura s'imparteix en anglès. Per tant, les explicacions del professorat i els materials docents estan en anglès, però l'estudiant pot expressar-se, lliurar les activitats que formen part de l'avaluació i respondre l'examen en la llengua que prefereixi.

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica té un cronograma orientatiu i una guia de treball que n'explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar-ne els conceptes i competències.

Les sessions presencials són de diversos tipus: elaboració i correcció de pràctiques, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc. Aquestes sessions es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en una prova presencial i tres pràctiques individuals i obligatòries:

- Les pràctiques obligatòries tenen un valor del 50 % de la nota final. S'han de lliurar en la data anunciada a classe amb una setmana d'antelació.
- La prova presencial és teoricopràctica i té un valor del 50 % de la nota final. Té lloc la data assignada per als exàmens de gener. Comprèn tota la matèria de l'assignatura i l'estudiant pot resoldre la part pràctica consultant la legislació. És imprescindible aprovar la part teòrica d'aquesta prova per superar l'assignatura.

En cas que l'estudiant no es presenti a la prova presencial d'avaluació, obté una qualificació de 0 en aquesta prova.

Reavaluació

Els estudiants d'avaluació continuada que hagin suspès la prova presencial poden fer una prova teoricopràctica nova de tota la matèria. És imprescindible aprovar la part teòrica de la prova de reavaluació per superar l'assignatura. La nota que s'obtingui substitueix l'obtinguda en la prova presencial per al càlcul de la nota final de l'assignatura.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. L'estudiant pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica. És imprescindible aprovar la part teòrica d'aquest examen per superar l'assignatura.

Reavaluació

Els estudiants d'avaluació única que hagin suspès la prova poden tornar-la a fer. La nota que s'obtingui en la reavaluació substitueix l'obtinguda en la prova única. És imprescindible aprovar la part teòrica de la prova per superar l'assignatura.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información: perspectivas de derecho civil, procesal, penal e internacional privado*. Granada: Comares, 1998. 269 p. ISBN 84-8151-599-X.

Plaza Penadés, Javier. *Propiedad intelectual y sociedad de la información: tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y responsabilidad civil en la red*. Cizur Menor: Aranzadi, 2002. 333 p. ISBN 84-8410-897-X.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo [et al.]. *Manual de propiedad intelectual*. 5.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2012. 343 p. ISBN 978-84-9033-304-4.

Bouza López, Miguel Ángel. *El derecho sui generis del fabricante de bases de datos*. Madrid: Reus, 2001. 319 p. ISBN 84-290-1370-9.

Esteve Pardo, Asunción (coord.). *Propiedad intelectual: doctrina, jurisprudencia, esquemas y formularios*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2009. 967 p. ISBN 978-84-9876-450-5.

Garrote Fernández-Díez, Ignacio. *El derecho de autor en Internet: los tratados de la OMPI de 1996 y la incorporación al derecho español de la directiva 2001/29/CE*. 2.ª ed. Granada: Comares, 2003. XXVI, 669 p. ISBN 84-8444-659-X.

Bercovitz, Rodrigo (coord.), *Manual de Propiedad Intelectual*, Valencia, Tirant Lo Blanch, 6ª edición, 2015, 381 pp. ISBN13:9788490049068.

Capítol

Alonso Arévalo, J., Carbajo Gascón, F., Cordon García, J.A., "La propiedad intelectual y los derechos de autor en las bibliotecas y centros de información: revistas digitales y acceso abierto". En: Torres Ripa J., Gómez Hernández, J.A.. (coord.). *El copyright en cuestión: diálogos sobre propiedad intelectual*. Bilbao: Publicaciones de la Universidad de Deusto, 2011. p. 135-160.

Article

Carbajo Gascón, F., "Reproducción y préstamo público en bibliotecas y otras instituciones de promoción cultural: su adaptación al entorno digital". *Actas de Derecho Industrial y Derecho de Autor*, Tomo 24 (2003), p. 157-194.

Casas Vallés, R. "Biblioteques i propietat intel·lectual en la societat de la informació: problemes vells i nous". *Item: revista de Biblioteconomia i Documentació*, núm. 38 (setembre-desembre 2004), p. 7-30. ISSN 0214-0349.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Recuperació d'Informació

Codi de l'assignatura: 360045

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Andres Sule Duesa

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	24.5
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	25.5
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Cerca i Ús d'Informació.

Competències que es desenvolupen

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer els principis de l'organització de la informació, el funcionament bàsic dels sistemes de recuperació i les mesures d'avaluació de la recuperació.

Conèixer les característiques dels diferents models de sistemes de recuperació de la informació.

Conèixer les principals fonts d'informació secundàries i identificar-ne els elements clau per seleccionar-les.

Distingir els diferents tipus d'adequació i valorar la rellevància dels resultats obtinguts en una cerca.

Conèixer els paràmetres aplicats en l'avaluació dels sistemes de recuperació de la informació.

Referits a habilitats, destreses

Cercar informació per a usuaris externs o dins un equip de gestió de projectes.

Elaborar informes per comunicar els resultats rellevants d'acord amb les característiques d'una demanda.

Orientar els usuaris per obtenir el rendiment òptim en l'ús i l'explotació de recursos d'informació.

Seleccionar els entorns de cerca més adients per a un problema d'informació.

Preparar una estratègia de cerca adient al problema d'informació i a les característiques de l'entorn de cerca seleccionat.

Modificar l'estratègia de cerca a partir de l'avaluació dels resultats obtinguts.

Utilitzar amb eficàcia les tècniques d'exploració i de cerca en llenguatge lliure i vocabularis controlats.

Blocs temàtics

1. Recuperació d'informació i comportament de cerca

- 1.1. Recuperació d'informació com a àmbit científic
- 1.2. Comportament informacional dels usuaris
- 1.3. Paper dels intermediaris
- 1.4. Procés de cerca. Etapes, mètodes i estratègies de cerca

2. Representació de la informació i organització dels coneixements

- 2.1. Representació de la informació
- 2.2. Llenguatge natural, metadades i control del vocabulari
- 2.3. Sistemes d'organització del coneixement

3. Entorns de cerca

- 3.1. Estructura de les bases de dades
- 3.2. Motors de cerca
- 3.3. Bases de dades bibliogràfiques
- 3.4. Catàlegs (biblioteques, arxius, museus, etc.)
- 3.5. Sistemes de recuperació basats en el contingut
- 3.6. Noves eines de descobriment global
- 3.7. Web social: alertes, RSS i sistemes de monitoratge

4. Mesurament de l'avaluació de la recuperació d'informació

4.1. Mesures principals d'avaluació de la recuperació

4.2. Relació entre les mesures i la qualitat de la indexació

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El professorat introdueix cada bloc temàtic a partir d'una exposició teòrica i de l'aportació de problemes i supòsits teoricopràctics, centrats en la recuperació de la informació des de les dimensions del sistema —organització, indexació, tecnologies—, dels usuaris i les cerques.

El gruix de les estratègies didàctiques en aquesta assignatura es basa en les pràctiques a l'aula d'informàtica. Per a cada mòdul docent el professorat proposa exercicis pràctics que cada estudiant, individualment o en grup, desenvolupa a partir dels continguts teòrics presentats a classe o exposats en la bibliografia bàsica. Amb aquesta metodologia es pretén garantir la comprensió dels fonaments de la recuperació de la informació i la millora de les habilitats de cerca en diferents sistemes, així com de la valoració de la rellevància dels resultats de cerca.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Avaluació continuada

L'avaluació consta de tres elements:

- Dos exercicis individuals de resolució de casos pràctics i de lectures, amb un valor d'un 10 % cadascun; en total compten un 20 % de la nota final (es fan durant la segona quinzena de febrer i maig).
- Dos exercicis en grup de resolució de casos pràctics de cerca i recuperació, elaboració d'informes de resultats i avaluació de la recuperació, amb un valor del 20 % cadascun; en total compten un 40 % de la nota final (es fan durant la segona quinzena de març i abril).
- Una prova escrita final, amb un valor del 40 % sobre la qualificació final.

Per superar l'assignatura, cal haver presentat tots els exercicis (individuals i de grup) i haver

aprovat l'examen i la mitjana dels exercicis en grup amb una nota igual o superior a 5.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es pot reavaluar la prova escrita, si la nota obtinguda és igual o superior a 3,5. Per optar a la reavaluació cal haver presentat els quatre exercicis i haver aprovat els dos exercicis en grup. Els exercicis no es poden reavaluar.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consta de dos elements: dos exercicis individuals (25 % cadascun; 50 % en total) i un examen teoricopràctic (50 %).

Per superar l'assignatura tant la mitjana dels dos exercicis com la nota de l'examen ha de ser igual o superior a 5. Per poder-se avaluar s'han de presentar totes les activitats indicades.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es pot reavaluar la prova escrita si la nota obtinguda és igual o superior a 3,5. Per optar a la reavaluació cal haver aprovat els dos exercicis. Els exercicis no es poden reavaluar.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Baeza-Yates, R.; Ribeiro-Neto, B. *Modern information retrieval*. 2nd ed. Harlow [etc.]: Addison-Wesley / Pearson, 2011. XX, 913 p. ISBN 978-032-141691-9.

Bradley, Phil. *Expert Internet searching*. London: Facet, 2013. 4th ed. 272 p. ISBN 978-1-85604-605-3.

Case, Donald O. (ed.). *Looking for Information: a survey of research on information seeking, needs and behavior*. Bingley: Emerald; 2012. 3rd ed. 491 p. (Library and information science (Academic Press)). ISBN 978-1-78052-654-6.

Chowdhury, Gobinda.G. *Introduction to modern information retrieval*. 3rd ed. London: Facet, 2010. XII, 508 p. ISBN 978-18560-4694-7.

Chu, Heting. *Information representation and retrieval in the digital age*. 2nd ed. Medford: American Society for Information Science and Technology, 2010. ISBN 978-1-57387-393-2.

Guallar, Javier; Leiva-Aguilera, Javier. *El content curator: guía básica para el nuevo profesional de Internet*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 164 p. ISBN: 978-84-9064-018-0.

Keyser, Pierre de. *Indexing: from thesauri to the semantic web*. Oxford: Chandos, 2012. ISBN 978-1-84334-292-8.[Capítols 11 i 12].

López Yepes, José; Osuna Alarcón, María Rosario (coord.). *Manual de ciencias de la información y documentación*. Madrid: Pirámide, 2011. 637 p. (Ozalid). ISBN 978-84-368-2527-5.

Manning, Christopher D., Raghavan, Prabhakar; Schütze, Hinrich. *Introduction to information retrieval* [en línia]. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. Disponible a: <<http://nlp.stanford.edu/IR-book/html/htmledition/irbook.html>>. [Consulta 6 juny 2017].

Pacios Lozano, Ana R. (coord.). *Técnicas de búsqueda y uso de la información*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013. XXIV, 462 p. ISBN 978-84-9961-126-6.

Somoza Fernández, Marta. *Búsqueda y recuperación de información en bases de datos de bibliografía científica*. Gijón: Trea, cop. 2015. 126 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 276). ISBN 978-84-9704-876-7.

Zhang, Jin. *Visualization for information retrieval*. New York: Springer, cop. 2008. XVII, 292 p. (Information retrieval series). ISBN 978-3-540-75147-2.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Recursos i Serveis de Referència

Codi de l'assignatura: 360046

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Cristobal Urbano Salido

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	50
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat prèviament les assignatures Cerca i Ús d'Informació, i Recuperació d'Informació.

Altres recomanacions

Un cop superada l'assignatura, és aconsellable completar els coneixements amb l'assignatura Fonts d'Informació en Contextos d'Especialitat.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cycle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Identificar, categoritzar i avaluar recursos d'informació.

Analitzar i seleccionar diferents recursos d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.

Aprendre a fer cerques d'informació per a usuaris externs o dins d'un equip de gestió de projectes.

Blocs temàtics

1. Fonaments en recursos i serveis d'informació i de referència

1.1. Concepte i abast dels serveis d'informació i de referència

1.2. Concepte, característiques i avaluació dels recursos d'informació per al treball de referència

- 1.3. Control dels recursos d'informació en l'entorn digital: cercadors, directoris, portals i guies temàtiques
- 1.4. Sistemes d'interacció i control en el web col·laboratiu: alertes, xarxes socials i recursos d'alimentació participativa (*crowdsourcing*)
- 1.5. Recursos orientats a funcions en el món de les aplicacions per a dispositius mòbils

2. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació primàries

- 2.1. Diccionaris i altres fonts lexicogràfiques
- 2.2. Enciclopèdies
- 2.3. Fonts sobre informació jurídica i de govern
- 2.4. Fonts estadístiques, geogràfiques, històriques i biogràfiques
- 2.5. Bancs d'imatges, so i corpus textuais
- 2.6. Repertoris de dades i productes

3. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions unitàries

- 3.1. Identificació i control de monografies
- 3.2. Identificació i control retrospectiu de monografies
- 3.3. Localització de monografies
- 3.4. Fonts per seleccionar i adquirir monografies
- 3.5. Identificació i control de la literatura grisa

4. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions seriades

- 4.1. Característiques, identificació i control de publicacions seriades i de les parts que les componen.
- 4.2. Localització i accés a publicacions seriades i articles de revistes
- 4.3. Control, verificació i explotació de la premsa

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de treball combina la teoria i la pràctica. Tret del primer bloc de l'assignatura, que és exclusivament teòric i que es basa en les explicacions del professorat, en la resta dels

apartats s'exposen les característiques principals d'una selecció de recursos d'informació segons l'accés directe a la informació o el control d'aquesta informació. Es complementa el treball directe amb els recursos i la proposta de lectures relacionades.

Finalment, s'ha de fer un treball de curs en què es presenti un recull de recursos d'informació sobre un tema determinat amb l'objectiu de respondre a una necessitat informativa i documental d'una unitat d'informació. Aquest treball consisteix a descriure un mapa de recursos pertinents i comentats basat en supòsits pràctics hipotètics que el professorat planteja a principi de curs.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en un examen final teoricopràctic (55 % de la nota) i un conjunt d'exercicis pràctics obligatoris (45 % de la nota). Per aprovar l'assignatura és indispensable obtenir com a mínim un 5 tant en l'examen final com en la mitjana dels exercicis pràctics obligatoris.

En cas que no es lliuri l'examen final, s'obté la qualificació de no presentat. Cada exercici no presentat es qualifica amb 0 punts.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen final teoricopràctic (65 % de la nota) i un treball individual obligatori (35 %). Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat (5 sobre 10) tant el treball com l'examen. El treball s'ha de lliurar, aproximadament, una setmana després de la data de l'examen final. En cas que no es lliuri l'examen final o el treball, s'obté la qualificació de no presentat.

Reavaluació (continuada i única)

Qui hagi suspès l'examen final teoricopràctic amb una nota entre 3,5 i 4,9 pot presentar-se novament a un examen de reavaluació que inclou tot el temari de l'assignatura. Qui hagi suspès el conjunt d'exercicis pràctics (o bé el treball en el cas d'avaluació única) amb una nota mitjana entre 3,5 i 4,9 pot presentar millores en els exercicis o el treball prèviament presentats. Si algun dels dos elements d'avaluació (examen i exercicis o treball) està per sota de 3,5 l'alumne no es pot acollir a la reavaluació.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Argudo Plans, Sílvia; Pons, Amadeu. *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. ISBN 978-84-9029172-6.

Cassell, Kay Ann; Hiremath, Uma. *Reference and information services: an introduction*. 3rd ed. rev. London: Facet, 2013. xvi, 510 p. ISBN 978-1-856048-39-2.

Cordón García, José Antonio; [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: la búsqueda informativa, documental y de investigación en el ámbito digital*. Madrid: Pirámide, 2016. 526 p. ISBN 978-84-368-3645-5.

Devine, Jane; Egger-Sider, Francine. *Going beyond Google again: strategies for using and teaching the invisible web*. London: Facet, 2014. XII, 180 p. ISBN 978-1-856048-38-5.

Guallar, Javier; Leiva-Aguilera, Javier. *El content curator: guía básica para el nuevo profesional de Internet*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 168 p. ISBN: 978-84-9064-018-0.

Informer et rechercher: le bibliothécaire au service du lecteur: manuel. Paris: Association des bibliothécaires de France, 2010. 160 p. ISBN 978-2-90017733-4.

Merlo Vega, José Antonio. *Información y referencia en entornos digitales: desarrollo de servicios bibliotecarios de consulta*. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia, 2009. 401 p. ISBN 978-84-8371-918-3.

Mulac, Carolyn M. *Fundamentals of reference*. Chicago: American Library Association, 2012. 131 p. ISBN 978-0-8389-1087-0.

Puckett, Jason. *Modern pathfinders: creating better research guides*. Chicago: Association of College and Research Libraries, 2015. X, 143 p. ISBN 978-0-8389-8817-6.

Shumaker, David. *The embedded librarian: innovative strategies for taking knowledge where it's needed*. Medford, New Jersey: Information Today, Inc., [2012]. 212 p. ISBN 978-1-57387452-6.

Smith, Linda C.; Wrong, Melissa A. (eds.). *Reference and information services: an introduction*. 5th ed. Santa Barbara: Libraries Unlimited, 2016. vii, 880 p. ISBN 978-1-4408-3696-1.

Using LibGuides to enhance library services: a LITA guide. Edited by Aaron W. Dobbs, Ryan L. Sittler, and Douglas Cook. Chicago: ALA TechSource, An imprint of the American Library Association, 2013. 307 p. ISBN 978-1-55570-880-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Seguretat Informàtica

Codi de l'assignatura: 364538

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Domingo Jorge Iglesias Sesma

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 3

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials i/o no presencials

8

- **Teoricopràctica**

Presencial

8

Treball tutelat/dirigit

42

Aprenentatge autònom

25

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Fonaments de Tecnologia; Informació i Formats Digitals, i Sistemes de Gestió Automatitzada I i II.

Competències que es desenvolupen

-

Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a habilitats, destreses

Prendre consciència del paper de la seguretat dins els sistemes d'informació.

Conèixer els punts febles que hi pot haver dins d'un sistema d'informació.

Conèixer les mesures i les eines per mantenir un sistema raonablement segur.

Disposar d'un mapa conceptual de la infraestructura de clau pública i conèixer-ne les aplicacions.

Blocs temàtics

1. Introducció a la seguretat informàtica

- 1.1. Actius que cal protegir
- 1.2. Amenaces i tipus d'atacs
- 1.3. Actuacions preventives, reactives i de recuperació
- 1.4. Marc normatiu

2. Identitat, autenticació i autorització

- 2.1. Usuaris i contrasenya, elements biomètrics, certificats digitals
- 2.2. Bases de dades, directoris i sistemes d'autenticació única (*single sign on*)

3. Seguretat del sistema

- 3.1. Actualitzacions i configuració de programari
- 3.2. Antivirus, programari antiespia, detectors d'intrusió (*rootkits*) i tallafocs
- 3.3. Aplicacions segures i insegures

4. Seguretat dels continguts

- 4.1. Confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades

4.2. Sistemes redundants, còpies de seguretat i informàtica en núvol (*cloud*)

4.3. Encriptació i privacitat

5. Seguretat de les comunicacions

5.1. Protecció de la xarxa (local i wifi). Tallafocs i sistemes de detecció d'intrusos (IDS)

5.2. Perills: correu, web i frauds electrònics

5.3. Criptografia: certificats, signatura i encriptació

5.4. Aplicacions: HTTPS, SSH, SFTP, correu electrònic, servidor intermediari (proxy), VPN

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que n'explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar-ne els conceptes i competències, i també d'un cronograma de treball orientatiu.

Cal assistir a vuit hores de sessions presencials, que inclouen un mínim d'una hora de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris o proves d'avaluació.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums del Campus Virtual i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en el seu horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en:

- Dos exercicis (70 %). Els exercicis poden tenir parts individuals i parts que es poden fer en grup. Cadascun representa un 35 % de la nota final i es poden reavaluar si tenen una nota igual o superior a 2,5. Els exercicis no presentats es puntuen amb una qualificació de 0.

- Una prova individual de tot el temari a final del semestre (30 %), que es fa segons el calendari d'exàmens. Es pot reavaluar si la nota és igual o superior a 3,5. En cas de no presentar-s'hi, s'obté una qualificació de 0.

Per superar l'assignatura és necessari aprovar tots dos exercicis i la prova amb una nota igual o superior a 5.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una única entrega dels exercicis suspesos, una única prova seguint les pautes de les activitats de l'avaluació continuada o totes dues coses. Per presentar-s'hi cal haver obtingut la nota mínima requerida en cada activitat d'avaluació (2,5 en el cas dels exercicis o 3,5 a l'examen) o haver superat com a mínim un dels dos exercicis.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en:

- El lliurament dels exercicis indicats en l'avaluació continuada (70 %).
- La prova individual de caràcter teoricopràctic (30 %).

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una única entrega dels exercicis suspesos, una única prova o totes dues coses. Per presentar-s'hi cal haver obtingut almenys una nota de 3,5 a l'examen i haver aprovat, com a mínim, un dels dos exercicis.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Colobran Huguet, Miquel; Morón Lerma, Esther. *Introducció a la seguretat informàtica*. Barcelona: UOC, 2008. 234 p. DL B. 36122-2008.

Article

Engwall, Keith. "Exploring information security and shared encrypted spaces in libraries". *The Code4lib Journal*, vol. 29 (2015). <<http://journal.code4lib.org/articles/10685>>. [Consulta: 12 juliol 2017].

Caro, Alex; Markman, Chris. "Measuring library vendor cyber security: seven easy questions every librarian can ask". *The Code4lib Journal*, vol. 32 (2016). <<http://journal.code4lib.org/articles/11413>>. [Consulta: 12 juliol 2017].

Pàgina web

Lladonosa Capell, Josep (coord.). *Seguretat informàtica*. Institut Obert de Catalunya. Departament d'Ensenyament, 2010. <http://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/2201_SMX/SMX_2201_M06/web/html/index.html>. [Consulta 27 juliol 2017].

Guía/Norma de Seguridad de las TIC (CCN-STIC-400): manual STIC. Centro Criptológico Nacional, 2013. <<https://www.ccn-cert.cni.es/series-ccn-stic/guias-de-acceso-publico-ccn-stic/4-ccn-stic-400-manual-stic/file.html>> [Consulta 19 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Serveis per a Usuaris amb Necessitats Especials

Codi de l'assignatura: 364369

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: M.rosa Seguí Palou

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials

16

- Teoricopràctica

Presencial

12

- Taller experimental

Presencial

4

Treball tutelat/dirigit

84

Aprenentatge autònom

50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

-

Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer les característiques pròpies dels col·lectius d'usuaris amb necessitats especials.

Conèixer el marc normatiu i legislatiu bàsic amb relació als usuaris amb necessitats especials, tant pel que fa a les unitats d'informació com a l'accés als serveis públics.

Detectar les particularitats i necessitats específiques dels usuaris amb necessitats especials en relació amb els serveis de les unitats d'informació.

Identificar possibles adaptacions en les unitats d'informació.

Adquirir criteris per dissenyar, planificar i gestionar els serveis per a usuaris amb necessitats especials.

Adquirir criteris per prioritzar les actuacions adreçades als col·lectius amb necessitats especials.

Referits a habilitats, destreses

Ser capaç d'interactuar amb els diferents col·lectius d'usuaris amb necessitats especials.

Tenir la capacitat de potenciar la implementació de serveis i activitats que beneficiïn simultàniament diversos col·lectius.

Blocs temàtics

1. Marc normatiu

1.1. Legislació

1.2. Directrius

2. Definició i característiques dels usuaris amb necessitats especials: aspectes comuns i aspectes diferenciadors

- 2.1. Col·lectius de gent gran
- 2.2. Persones amb discapacitats sensorials, motrius o cognitives
- 2.3. Minories etnolingüístiques
- 2.4. Persones neolectores i grups en procés d'alfabetització
- 2.5. Persones recloses en institucions (hospitals, geriàtrics, presons, etc.)

3. Particularitats i necessitats específiques dels usuaris amb necessitats especials pel que fa als serveis bibliotecaris

4. Aspectes a tenir en compte en oferir els serveis

- 4.1. Espais i accessibilitat
- 4.2. Equipament: tecnologies, mobiliari
- 4.3. Personal: formació, voluntariat
- 4.4. Fons: temàtica, suport, tipologia, localització dins la biblioteca
- 4.5. Serveis transversals i serveis adreçats a usuaris específics
- 4.6. Cooperació amb altres institucions
- 4.7. Difusió
- 4.8. Projectes d'abast autonòmic, estatal i europeu

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats, exercicis i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que n'explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar-ne els conceptes i competències, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a dotze hores de sessions presencials, a dues hores de tutoria de seguiment i a un mínim de dues hores d'avaluació final. Les dates concretes d'aquestes activitats s'estableixen en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris o proves d'avaluació, entre d'altres. Aquestes sessions es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en tres parts: un treball de curs individual o en parelles (60 %), una prova escrita de validació (10 %) i dos exercicis obligatoris individuals (30 %).

- Treball de curs (60 %). El treball té dues parts, que es lliuren en dates diferents (primer lliurament és la tercera setmana de novembre; el segon, segons el calendari d'exàmens). Cada part té un valor d'un 30 %. Les parts del treball no lliurades es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és de no presentat si no es lliura cap de les parts del treball.
- Prova escrita de validació (10 %). Es fa en la data proposada en el calendari oficial d'exàmens. En cas de no presentar-s'hi, es qualifica amb un 0.
- Exercicis obligatoris (30 %). Consisteixen en dos exercicis individuals (el primer exercici es lliura la quarta setmana d'octubre; el segon, la primera setmana de desembre). Cadascun té un valor d'un 15 %. Els exercicis no presentats es qualifiquen amb un 0.

Procediment i criteris de la reavaluació

Únicament es pot reavaluar el treball que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagi qualificat amb una nota entre 3,5 i 4,99.

Per poder-se avaluar, l'estudiant ha de presentar totes les activitats indicades. Per superar l'assignatura cal assistir al 80 % de les classes presencials i aprovar el treball de curs i el segon exercici.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs i en un examen teoricopràctic.

- Treball de curs (60 %). Consisteix en un treball final individual (segons el calendari d'exàmens) amb un pes del 50 % i en una prova escrita de validació (segons el calendari d'exàmens) amb un pes del 10 %. Si no es fa el treball de curs o la prova de validació, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.
- Examen teoricopràctic (40 %). Consisteix en una prova escrita (segons el calendari d'exàmens).

Si l'examen teoricopràctic se suspèn, l'assignatura se suspèn amb una qualificació final equivalent a l'obtinguda a la prova escrita. Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Per superar l'assignatura cal assistir al 80 % de les classes presencials i aprovar el treball de curs i l'examen teoricopràctic.

Procediment i criteris de la reavaluació

Únicament es pot reavaluar l'examen teoricopràctic que, en el període d'avaluació continuada, s'hagi qualificat amb una nota entre 3,5 i 4,9.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Deines-Jones, Courtney (ed.). *Improving library services to people with disabilities*. Oxford: Chandos, cop. 2007. XVIII, 175 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-18-433-4286-1.

Guidelines for libraries serving hospital patients and the elderly and disabled in long-term care facilities. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2000. VIII, 47 p. (IFLA professional reports; 61). ISBN 90-70916-73-8.

Larsen, Jens Ingemann. *Multiculturalidad en la biblioteca: cómo pueden servir las bibliotecas públicas a las poblaciones multiculturales*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2004. 107 p. (Biblioteca y gestión; 13). ISBN 84-932155-8-9.

Lehmann, Vibeke. *Guidelines for library services to prisoners*. 3rd ed. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2005. 24 p. (IFLA professional reports; 92). ISBN 90-77897-07-0.

Michael Day, John (ed.). *Guidelines for library services to deaf people*. 2nd ed. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2000. 25 p. (IFLA professional reports; 62). ISBN 90-70916-74-6.

Piñeros de Guzmán, Isabel. *El acceso a la información de las personas con discapacidad visual: modelo de servicio para bibliotecas públicas*. Buenos Aires: Alfagrama, 2008. 206 p. (Biblioteca Alfagrama). ISBN: 978-987-1305-39-1.

Pàgina web

Directrius per a l'accessibilitat del contingut de pàgines Web (WCAG) [en línia]. Versió 2.0. Recomanació del W3C d'11 de desembre de 2008. Organització que ha liderat la traducció: Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Barcelona, sota la coordinació de Mireia Ribera i Mercè Porras i amb col·laboració de Bruno Splendiani [et al.]. Traducció catalana autoritzada, 23 de març de 2011. <<http://www.w3.org/Translations/WCAG20-ca/>>. [Consulta: 13 maig 2017].

Quinn, Gerard; Degener, Theresia. *Derechos humanos y discapacidad: uso actual y posibilidades futuras de los instrumentos de derechos humanos de las Naciones Unidas en el contexto de la discapacidad*. Ginebra: Naciones Unidas, 2002. <<http://repositoriocdpd.net:8080/handle/123456789/614>>. [Consulta: 14 maig 2017].

Text electrònic

Centro Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas (CEAPAT) (coord.), [et al.]. *Bibliotecas accesibles para todos: pautas para acercar las bibliotecas a las personas con discapacidad y a las personas mayores*. Madrid: Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO), 2008. 113 p. <<http://www.imserso.es/InterPresent1/groups/imserso/documents/binario/33010bibiotacc2011.pdf>>. [Consulta: 14 maig 2017].

Directrius per a materials de lectura fàcil. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2012. <http://www.cobdc.org/publica/directrius/directrius_lf.pdf>. [Consulta: 14 maig 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada I

Codi de l'assignatura: 360059

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Ernest Abadal Falgueras

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	22.5
- Tutorització per grups	Presencial	5
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	22.5
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Comprendre els conceptes i els processos relacionats amb els sistemes de gestió automatitzada.

Identificar els requisits principals de la gestió automatitzada d'un servei d'informació.

Distingir les funcionalitats dels diferents sistemes de gestió automatitzada (SIGB, SGDA, CMS, gestors de repositoris digitals, eines de descobriment) i conèixer els programes principals que hi ha al mercat.

Referits a actituds, valors i normes

Intervenir en la formulació dels requisits per seleccionar i adquirir un sistema de gestió automatitzada.

Blocs temàtics

1. Introducció: aspectes generals

1.1. Tipologia i característiques dels sistemes de gestió automatitzada en informació i documentació

1.2. Fases de la informatització d'un sistema d'informació: anàlisi, disseny, selecció, implantació i revisió

1.3. Principis per seleccionar i avaluar sistemes automatitzats

2. Sistemes de gestió de continguts (CMS)

2.1. Tipologia, estructura i característiques bàsiques

2.2. Anàlisi del mercat

2.3. Creació de portals web per a unitats d'informació

2.4. Perspectives

3. Sistemes d'automatització de biblioteques (SIGB)

- 3.1. Els SIGB i la biblioteca automatitzada
- 3.2. Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (selecció i adquisició, catalogació, circulació, difusió, etc.)
- 3.3. Gestió de la biblioteca digital
- 3.4. Anàlisi del mercat
- 3.5. Situació a Catalunya i a Espanya
- 3.6. Perspectives

4. Sistemes de gestió documental i d'arxiu

- 4.1. Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (descripció, transferències, eliminació, consulta, gestió del dipòsit, etc.)
- 4.2. Anàlisi del mercat
- 4.3. Gestió de documents digitals
- 4.4. Situació a Catalunya i a Espanya
- 4.5. Perspectives

5. Sistemes de gestió de repositoris i altres col·leccions digitals

- 5.1. Relació entre col·lecció digital i repositori
- 5.2. Estructura i característiques bàsiques
- 5.3. Anàlisi del mercat
- 5.4. Situació a Catalunya i a Espanya
- 5.5. Perspectives

6. Sistemes d'indexació (motors de cerca) i eines de descobriment (*discovery tools*)

- 6.1. Estructura i característiques bàsiques
- 6.2. Anàlisi del mercat
- 6.3. Aplicacions en informació i documentació
- 6.4. Perspectives

Metodologia i activitats formatives
--

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les pràctiques a l'aula d'informàtica són un dels elements essencials de l'assignatura i

consisteixen a utilitzar, a nivell d'usuari avançat, quatre programes informàtics, un per a cada tipologia de programes analitzats. A banda, es duen a terme una sèrie de xerrades professionals de distribuïdors de programari, per ampliar el ventall de programes, aprofundir en el seu ús i donar eines per afrontar amb èxit un procés de selecció de programari.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix a fer treballs pràctics sobre quatre tipus de programes informàtics (40 %), els comentaris de text (10 %) i un examen final (50 %). És necessari aprovar la part pràctica i l'examen per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics i comentaris de text (50 %)

- Consisteix en pràctiques individuals amb els programes Drupal (octubre, 15 %), DSpace (novembre, 5 %), Koha (novembre, 10 %) i ICA/AtoM (desembre, 10 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un. També cal presentar diversos comentaris de text que es proposen durant el curs.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de dues pràctiques.

Examen teoricopràctic (50 %)

- Consisteix en una prova escrita individual durant el període d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.
- Es pot reavaluar si la nota inicial és superior a 3,5.
- Si no es fa l'examen la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen final (70 %) i en una memòria de les pràctiques amb els quatre tipus de programes informàtics analitzats (30 %). És necessari aprovar les dues parts (examen i memòria de pràctiques) per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics (30 %)

- Consisteix en pràctiques individuals amb els programes Drupal (15 %), DSpace (5 %), Koha (5 %) i ICA/AtoM (5 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de dues pràctiques.

Examen teoricopràctic (70 %)

- Consisteix en una prova escrita individual durant el període d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.
- Es pot reavaluar si la nota inicial és superior a 3,5.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Abadal, Ernest; Codina, Lluís. *Bases de datos documentales: características, funciones y método*. Madrid: Síntesis, D.L. 2005. 220 p. (Ciencias de la información (Síntesis). Biblioteconomía y Documentación; 25). ISBN 84-9756-263-1.

Bolan, Kimberly; Cullin, Robert. *Technology made simple: an improvement guide for small and medium libraries*. Chicago: American Library Association, 2007. IX, 213 p. ISBN 978-0-8389-0920-1.

Cohn, John M.; Kelsey, Ann L.; Fiels, Keith Michael. *Planning for integrated systems and technologies: a how-to-do-it manual for librarians*. 2nd ed., rev. London: Facet, 2002. XXI, 201 p. ISBN 1-85604-431-9.

Consell Internacional d'Arxius. Comité sur les technologies de l'information. *Planification des technologies de l'information dans les archives: deuxième édition*. 2e. éd. Paris: International

Council on Archives, 2000. 20 p.

Kochtanek, Thomas R; Matthews, Joseph R. *Library information systems: from library automation to distributed information access solutions*. Westport: Libraries Unlimited, 2002. 287 p. (Library and information science text series). ISBN 1-56308-966-1.

Maisonneuve, Marc; Touitou, Céline. *Logiciels portails pour bibliothèques et centres de documentation: l'offre d'outils de recherche fédérée et de gestion de contenu*. Paris: ADBS, cop. 2007. 215 p. (Sciences et techniques de l'information). ISBN 978-2-84365-091-8.

Matthews, Joseph R. *Technology planning: preparing and updating a library technology plan*. Westport, Conn: Libraries Unlimited, cop. 2004. XVI, 141 p. ISBN 1-59158-190-7.

White, Martin S. *The content management handbook*. London: Facet, 2005. XIX, 149 p. ISBN 1-85604-533-1.

Article

Breeding, Marshall. "Library Systems Report 2017". Disponible a:
<<https://americanlibrariesmagazine.org/2017/05/01/library-systems-report-2017/>>.
[Consulta: 6 juny 2017].

Text electrònic

Ávila García, Lorena; Ortiz Repiso, Virginia; Rodríguez Mateos, David. "Herramientas de descubrimiento: ¿una ventanilla única?". *Revista Española de Documentación Científica*, 38 (1), 2015: e077. doi: <<http://dx.doi.org/10.3989/redc.2015.1.1178>>. [Consulta: 6 juny 2017].

Tramullas, Jesús (coord). *Drupal para bibliotecas y archivos* [en línia]. Zaragoza: Fundación Zaragoza Ciudad del Conocimiento, 2010. <<http://hdl.handle.net/10760/14400>>. [Consulta: 6 juny 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada II

Codi de l'assignatura: 360060

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jose Angel Borrás Vela

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	18
- Pràctiques de problemes	Presencial	4
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	24
- Sortida de camp	Presencial	2
- Seminari	Presencial	2
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Sistemes de Gestió Automatitzada I; Bases de Dades, i Metadades.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a habilitats, destreses

Intervenir en la implementació, el desenvolupament, l'explotació i l'avaluació d'un sistema de gestió automatitzada.

Establir els criteris de configuració de sistemes de gestió automatitzada.

Elaborar interfícies de consulta web.

Blocs temàtics

1. El web com a canal preferent d'interacció

- 1.1. El web dins l'estratègia de comunicació corporativa. El web com a eina de treball intern. El web com a porta d'entrada als serveis
- 1.2. Fonaments tecnològics d'una aplicació web
- 1.3. Interfície
- 1.4. Manteniment i seguiment de l'ús

2. Configuració dels sistemes automatitzats

- 2.1. Inclusió de mòduls i desenvolupaments propis
- 2.2. Passarel·les a sistemes propietaris i a aplicacions web 2.0

3. Parametrització dels sistemes automatitzats

- 3.1. Gestió d'usuaris: rols i permisos
- 3.2. Fluxos de treball

4. Importació i exportació de dades

- 4.1. Tipus de dades i estandardització (metadades, continguts, notícies)

4.2. Migracions o actualitzacions

4.3. Dades consorciades o compartides

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La primera part de l'assignatura té una orientació més teòrica i presenta els fonaments per a la resta de contingut. En les tres darreres parts de l'assignatura (configuració, parametrització i importació o exportació de dades), es combinen de manera equitativa sessions teòriques i sessions pràctiques. Es preveu programar una xerrada d'un professional i una visita a un centre especialitzat per mostrar casos d'aplicació real de les qüestions estudiades a classe.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Dues lectures individuals (10 %). La primera, corresponent als temes 1 i 2, s'ha de lliurar la quarta setmana de febrer, i l'altra, corresponent als temes 3 i 4, la quarta setmana de maig. Representen cadascuna un 5 % de la nota final. Es poden reavaluar si la nota obtinguda ha estat igual o superior a 2,5. En cas de no presentar-les, s'obté una qualificació de 0.

- Cinc pràctiques grupals (50 %). Les dues primeres, corresponents al tema 1, s'han de lliurar cap a la segona i quarta setmanes de març, respectivament; la tercera, corresponent al tema 2, cap a la segona setmana d'abril; la quarta, corresponent al tema 3, cap a la quarta setmana d'abril, i la cinquena, corresponent al tema 4, cap a la segona setmana de maig.

Cada pràctica compta un 10 % de la nota final. Dues de les pràctiques es poden reavaluar sempre que la nota obtinguda hagi estat igual o superior a 2,5. La pràctica que no es presenti obté una qualificació de 0.

- Un examen individual teoricopràctic de tot el temari al mes de juny o juliol, segons el calendari d'exàmens (30 %). Es pot reavaluar si la nota ha estat igual o superior a 3,5. En cas de no presentar-s'hi, s'obté una qualificació de 0.

- La participació en els debats de l'assignatura durant tot el curs (10 %).

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una entrega única de totes les pràctiques i un examen seguint les pautes de les activitats de l'avaluació continuada. Per presentar-s'hi cal haver obtingut la nota mínima requerida (2,5 o 3,5 segons s'indica) i haver presentat quatre pràctiques, una lectura i l'examen.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen únic individual de caràcter teoricopràctic que s'ha fer al juny o juliol (segons el calendari d'exàmens). Es pot reavaluar si s'obté una nota igual o superior a 3,5. No poden accedir a la reavaluació les persones que no s'hagin presentat a l'examen d'avaluació única.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Celaya, Javier. *La empresa en la web 2.0: el impacto de las redes sociales y las nuevas formas de comunicación online en la estrategia empresarial*. [Nueva ed. amp. y act.]. Barcelona: Gestión 2000, 2011. 317 p. ISBN 978-84-9875-173-4.

Collins, Maria D.D.; Carr, Patrick L. (eds.). *Managing the transition from print to electronic journals and resources: a guide for library and information professionals*. New York: Routledge, 2008. XXVII, 356 p. (Routledge studies in library and information science; 3). ISBN 978-0-7890-3336-9.

Conesa Fernández, David [et al.]. *Comunicació i imatge corporativa*. 2a ed. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya, 2009. 207 p. ISBN 978-84-69247-07-5.

George, Carole A. *User-centered library websites: usability evaluation methods*. Oxford: Chandos, 2008. XII, 231 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-1-84334-359-2.

Morville, Peter; Rosenfeld, Louis. *Arquitectura de la informació per al World Wide Web*. Barcelona: UOC, 2010. 478 p.

Nielsen, Jakob. *Usabilidad, diseño de sitios web*. Madrid [etc.]: Prentice Hall, cop. 2000. XII, 416 p. ISBN 84-205-3008-5.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. *How to build a digital library*. 2nd ed. Amsterdam: Morgan Kaufmann/Elsevier, 2010. XXIII, 629 p. ISBN 978-0-12-374857-7.

Article

Rodríguez-Burrel; Jorge. "Google Analytics [en línia]: bueno, bonito y gratis". *El profesional de la información*, vol. 18, n.º 1 (2009), p. 67-71. DOI: 10.3145/epi.2009.ene.09. <<http://www.elprofesionaldelainformacion.com/contenidos/2009/enero/16.pdf> [Consulta: 10 juliol 2017].

Travieso Rodríguez, Crispulo; Alonso Arévalo, Julio; Vivancos Secilla, José María. "Usabilidad de los catálogos en bibliotecas universitarias: propuesta metodológica de evaluación". *Acidem*, vol. 16, n.º 2 (2007), 21 p. <<http://scielo.sld.cu/pdf/aci/v16n2/aci04807.pdf>>. [Consulta: 10 juliol 2017].

Pàgina web

Leiva-Aguilera, Javier. "Redes sociales: situación y tendencias en relación a la información y la documentación" [en línia], 2009. <<http://hdl.handle.net/10760/14429>>. [Consulta: 10 juliol 2017].

Lewis, Stuart; Yates, Chris. "The DSpace course - An introduction to users and groups" [en línia]. Prifysgol Aberystwyth University. <<http://cadair.aber.ac.uk/dspace/handle/2160/619>>. [Consulta: 10 juliol 2017].

OAI for beginners [en línia]: *the open archives forum online tutorial*. Open archives forum. <<http://www.oaforum.org/tutorial>>. [Consulta: 10 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Suport i Formació d'Usuaris

Codi de l'assignatura: 360047

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Marta Somoza Fernandez

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	25
- Pràctiques d'ordinadors	Presencial	25
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Anàlisi de Necessitats d'Informació, d'una banda, i Recursos i Serveis de Referència, de l'altra.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Entendre el suport a l'usuari com un element clau de l'atenció a l'usuari en el context de la societat de la informació.

Comprendre la necessitat d'oferir informació als usuaris a través d'accions, activitats i materials diversos que responguin a les seves necessitats.

Comprendre la importància de l'autoaprenentatge i la formació en l'ús de la informació com a habilitats imprescindibles per als usuaris.

Dissenyar i elaborar materials i activitats de suport adequats a les necessitats de diferents usuaris i col·lectius.

Conèixer els aspectes bàsics que cal tenir en compte en l'avaluació dels serveis de suport i formació d'usuaris.

Actuar d'acord amb els principis ètics de la professió pel que fa al suport i la formació d'usuaris, fent una incidència especial en el respecte a la persona i el dret a la intimitat i a la confidencialitat de les dades.

Blocs temàtics

1. El suport i la formació d'usuaris als sistemes i a les unitats d'informació

1.1. Conceptes bàsics relacionats amb l'atenció, l'orientació, el suport i la formació d'usuaris

1.2. El servei d'informació i el servei de referència

1.3. La formació d'usuaris i la societat de la informació. Autoformació i aprenentatge al llarg de la vida. El concepte de *competències en informació*

(CI)

1.4. El contacte de l'usuari amb el sistema d'informació: acollida i detecció de necessitats. L'entrevista de referència

2. Disseny del servei de suport i formació d'usuaris

2.1. Context i destinataris

2.2. Tipus i nivells de suport i formació

2.3. Personal: perfil i competències

2.4. Altres condicionants: espais i equipaments, calendari, etc.

3. Instruments de suport i formació

3.1. Accions i activitats de suport

3.2. Materials de suport

4. Avaluació del suport i de la formació d'usuaris

4.1. Objectius de l'avaluació

4.2. Aspectes avaluable

4.3. Comunicació de resultats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de l'assignatura es basa en exposicions teòriques, estudis de casos, i resolució i comentari d'exercicis diversos. Aquestes activitats es complementen mitjançant l'experimentació amb programari de suport a l'usuari, xerrades de diversos professionals i pràctiques a l'aula d'ordinadors.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada està formada pels elements següents:

- Exercici, per parelles, d'anàlisi de la simulació d'un servei de suport personalitzat (20 %) — lliurament cap a la 2a setmana de març.

- Exercici, per parelles o grups de 3 persones, d'anàlisi dels components d'un servei de suport i la presentació d'una proposta de millora (20 %) —lliurament cap a la 2a setmana d'abril.
- Exercici, per parelles o grups de 3 persones, de disseny d'una activitat de suport / formació (20 %) —lliurament cap a la 3a setmana de maig.
- Exercici, per parelles, d'elaboració d'un material de formació (20 %) —lliurament cap a la 3a setmana de maig.
- Prova escrita (20 %) —juny (data establerta al calendari d'exàmens).

Per fer la mitjana i optar a la superació de l'assignatura és imprescindible lliurar tots els exercicis i obtenir una puntuació mínima de 4 en els elements 2, 3 i 5. En cas que no s'arribi al 4 en algun d'aquests tres elements es poden reavaluar.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única està formada pels elements següents:

- Exercici d'anàlisi dels components d'un servei de suport amb una proposta de millora (30 %).
- Exercici de disseny d'una activitat de suport / formació (25 %).
- Exercici d'elaboració d'un material de formació (15 %).
- Prova escrita (30 %) —juny (data establerta al calendari d'exàmens).

Per fer la mitjana ponderada i optar a la superació de l'assignatura és imprescindible lliurar tots els exercicis i obtenir una puntuació mínima de 4 en els elements 1, 2 i 4. En cas que no s'arribi al 4 en algun d'aquests tres elements es podran reavaluar.

En avaluació única, tots els exercicis són individuals i cal lliurar-los el dia abans de l'examen.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Gómez Hernández, José A. (coord.). *Estrategias y modelos para enseñar a usar la información: guía para docentes, bibliotecarios y archiveros*. Murcia: KR, 2000. 290 p. (Educación (KR); 3). ISBN 84-88551-63-0.

Hecquard, Françoise; Miribel, Marielle de. *Devenir bibliothécaire-formateur: organiser, animer, évaluer*. Paris: Cercle de la Librairie, 2003. 380 p. ISBN 2-7654-0873-4.

Hirko, Buff; Ross, Mary Bucher. *Virtual reference training: the complete guide to providing anytime, anywhere answers*. Chicago: American Library Association, 2004. 160 p. ISBN 0-8389-0876-4.

Mestre, Lori S. *Designing effective library tutorials: a guide for accommodating multiple learning styles*. Oxford: Chandos, 2012. 338 p. ISBN 978-1-84334-688-3.

Poyner, Ann. *Enabling end-users: information skills training*. Oxford [etc.]: Chandos, 2005. XI, 147 p. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-108-5.

Rodríguez Briz, Fernanda. *Los servicios de referencia virtual: surgimiento, desarrollo y perspectivas a futuro*. Buenos Aires: Alfagrama, 2005. 156 p. ISBN 987-22074-2-9.

Webb, Jo; Powis, Chris. *Teaching information skills: theory and practice*. London: Facet, 2004. 223 p. ISBN 1-85604-513-7.

Article

Merlo Vega, José Antonio. "Servicios públicos de referencia en línea" [en línia]. *BiD: textos universitaris de Biblioteconomia i Documentació*, núm. 14 (juny 2005). Disponible a: <http://www2.ub.edu/bid/consulta_articulos.php?fichero=14merlo2.htm>. [Consulta: 29 juny 2018].

Shachaf, Pnina; Horowitz, Sarah M. "Virtual reference service evaluation [en línia]: adherence to RUSA behavioral guidelines and IFLA digital reference guidelines". *Library & information science research*, vol. 30, no. 2 (2008), p. 122-137. Disponible a: <<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0740818808000340>>. [Consulta: 29 juny 2018].

Text electrònic

IFLA. *Directrius de l'IFLA sobre els serveis d'informació digital* [en línia]. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2011. 22 p. Disponible a: <http://www.cobdc.org/publica/directrius/info_digital.pdf>. [Consulta: 29 juny 2018].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Tècniques de Comunicació

Codi de l'assignatura: 360034

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Anna Maria Rubio Rodon

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	50	
- Teoricopràctica	Presencial	30
- Pràctiques orals comunicatives	Presencial	15
- Seminari	Presencial	5
Treball tutelat/dirigit	50	
Aprenentatge autònom	50	

Competències que es desenvolupen

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat

de cercar, usar i integrar la informació).

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Conèixer les tipologies textuais més habituals en la comunicació acadèmica i professional.

Adquirir habilitats de comunicació oral en diversos àmbits.

Adquirir habilitats de comunicació escrita en diversos contextos.

Adquirir habilitats de síntesi.

Blocs temàtics

1. Les situacions comunicatives

- 1.1. Els elements que intervenen en la comunicació
- 1.2. De què parlem quan parlem de comunicació?

2. La planificació d'un text oral o escrit

- 2.1. Anàlisi de la situació: context i adequació
- 2.2. Característiques generals del text
- 2.3. Els registres lingüístics (l'adequació)
- 2.4. La planificació o l'organització de les idees (la coherència)
- 2.5. La referència i la connexió (la cohesió)
- 2.6. Recursos per elaborar textos

3. El text i la comunicació escrita: producció i pràctica

- 3.1. La construcció del paràgraf
- 3.2. Aspectes gràfics i formals
- 3.3. Els textos acadèmics i científics: tipologies i característiques
- 3.4. Els textos en l'àmbit laboral: tipologies i característiques

3.5. El text escrit com a suport de l'expressió oral: les presentacions amb diapositives

4. El text i la comunicació oral: producció i pràctica

4.1. La comunicació verbal

4.2. La comunicació efectiva i afectiva

4.3. La producció oral dels diferents tipus de textos

4.4. La comunicació no verbal

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura combina la informació teòrica que proporciona el professorat amb el treball a l'aula i el treball en grups reduïts. Per treballar el text escrit, es resolen exercicis. Per produir un text oral, a part de les exposicions individuals, es potencia la capacitat d'argumentar.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix a:

- Elaborar tres pràctiques escrites individuals, que globalment equivalen al 60 % de la nota final de l'assignatura i són reavaluables:
 - Pràctica 1. Exercici d'estructuració de continguts. 15 % de la nota final. Període aproximat de lliurament: octubre.
 - Pràctica 2. Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual corresponent. 15 % de la nota final. Període aproximat de lliurament: novembre.
 - Pràctica 3. Exercici de producció de diverses tipologies de textos escrits. 30 % de la nota final. Període aproximat de lliurament: desembre.

A l'hora de calcular la mitjana, qualsevol pràctica escrita no presentada (pràctiques 1, 2 i 3) equival a 0.

- Fer una pràctica oral individual obligatòria i no reavaluable:

— Pràctica 4. Exposició oral. 25 % de la nota final. Període aproximat de realització: gener.

Només poden fer aquesta pràctica els estudiants que hagin obtingut una mitjana igual o superior a 4 de les tres pràctiques escrites. No fer aquesta pràctica equival a un no presentat de l'assignatura.

- Preparar, assistir i participar a les sessions de pràctiques orals que es programen al llarg del curs, que equival al 10 % de la nota final.
- Dur a terme al llarg del curs altres pràctiques escrites, que s'han de lliurar a través del Campus Virtual i que equivalen al 5 % de la nota final.

Per superar l'assignatura, cal obtenir una nota final igual o superior a 5.

Revaluació

Si la mitjana de les tres pràctiques escrites és inferior a 5, però igual o superior a 4, es pot optar a la revaluació, que consisteix en una prova escrita teoricopràctica. Per superar-la, s'ha d'obtenir una nota igual o superior a 5, que es tradueix en el 75 % de la qualificació final i fa mitjana amb la qualificació obtinguda en la pràctica oral (25 %).

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en quatre activitats individuals i obligatòries:

- Pràctica 1. Exercici escrit. 15 % de la nota final.
- Pràctica 2. Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual corresponent. 15 % de la nota final.
- Prova escrita teoricopràctica. 30 % de la nota final.
- Pràctica 3. Exposició oral. 40 % de la nota final.

Tant la prova escrita teoricopràctica com el lliurament de les activitats pràctiques 1 i 2 es fa el dia assignat a les proves d'avaluació única del calendari de la Facultat. La pràctica 3 té lloc el mateix dia que l'exercici oral d'avaluació continuada.

Només es pot reavaluar la prova escrita si la qualificació obtinguda és inferior a 5, però superior a 4, sempre que l'exposició oral (pràctica 3) estigui aprovada com a mínim amb un 5.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Álvarez Marañón, Gonzalo. *El arte de presentar : cómo planificar, estructurar, diseñar y exponer presentaciones*. Barcelona: Gestión, 2015. 325 p. ISBN 978-84-9875-220-5.

Baró, Teresa. *Parlar i convèncer: receptes per a fer bones presentacions en públic*. Barcelona: Serbal, 2011. ISBN 978-84-7628-673-9.

Baró, Teresa. *Tens un e-mail: la guia imprescindible per redactar correus electrònics eficaços*. Barcelona: Columna, 2010. 158 p. ISBN 978-84-664-1294-0.

Castelló, Montserrat (coord.) *Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos: conocimientos y estrategias*. Barcelona: Graó, 2007. 224 p. ISBN 978-84-7827-477-2.

Guix, Xavier. *Ni m'explico, ni m'entens: els laberints de la comunicació*. Barcelona: Granica, 2006. 173 p. ISBN 978-84-7577-947-8.

Laborda, Xavier. *Inteligencia comunicacional: el orador sexy*. Barcelona: Plataforma, 2014. 174 p. ISBN 978-84-1625-604-4.

Lluch, Gemma; Nicolás, Miquel. *Esriptura acadèmica: planificació. Documentació, redacció, citació i models*. Barcelona: Editorial UOC, 2015. 274 p. ISBN 978-64-9064-443-0.

Mestres, Josep M. [et al.]. *Manual d'estil: la redacció i l'edició de textos*. 3a ed. [Vic]: Eumo; Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, 2007. 1.085 p. ISBN 978-84-9766-146-1.

Montolío Durán, Estrella (dir.) *Manual de escritura académico y profesional*. Barcelona: Ariel, 2014. 2 v. (579 ; 461 p.). (Ariel letras). ISBN 978-84-344-1866-0.

Nicolau, Francesca; Cuenca, M. Josep. *Pensar, organitzar, escriure: competència comunicativa per a professionals de les TIC*. Barcelona: UOC, 2008. 303 p. ISBN 978-84-9788-723-6.

Pujol, Josep M.; Solà, Joan. *Ortotipografia: manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. 3a ed. rev. Barcelona: Columna, 2000. 430 p. ISBN 84-7809-632-9.

Rubio, Joana; Puigpelat, Francesc. *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Mina, 2010. 228 p. ISBN 978-84-9930-140-2.

Serafini, M. Teresa. *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós, 1994. 367 p. ISBN 84-7509-998-X.

Tascón, Mario (dir.) *Escribir en internet : guía para los nuevos medios y las redes sociales*. Barcelona: Galaxia Gutemberg: Círculo de Lectores, 2012. 510 p. ISBN 978-84-15472-08-7.

Pàgina web

Argumenta [en línia]: *recursos per millorar les competències comunicatives en l'àmbit acadèmic i professional*. Disponible a: <http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/>. [Consulta: 5 juliol 2017].

CUB [en línia]: criteris / Universitat de Barcelona. Disponible a: <<http://www.ub.edu/cub/index.php>>. [Consulta: 5 de juliol de 2017].

Optimot [en línia]: *consultes lingüístiques*. Disponible a: <<http://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>>. [Consulta: 5 de juliol de 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Tractament del Material Audiovisual

Codi de l'assignatura: 364362

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Sara Guastevi Olives

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials	16	
- Teoricopràctica	Presencial	10.5
- Pràctiques amb documents	Presencial	4
- Seminari	Presencial	1.5
Treball tutelat/dirigit	84	
Aprenentatge autònom	50	

Recomanacions

Es recomana haver cursat Bases de Dades, Metadades, i Catalogació i Indexació.

Competències que es desenvolupen

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Aprofundir en l'anàlisi documental formal i de contingut, aplicant-ne els criteris i normatives a materials audiovisuals.

Conèixer a fons les característiques i el valor informatiu dels diferents tipus de material que hi pot haver en una col·lecció bibliogràfica.

Treballar tècniques d'anàlisi i representació de contingut d'imatges, tant fixes com en moviment.

Treballar amb tècniques d'extracció automàtica de metadades en materials audiovisuals.

Referits a habilitats, destreses

Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document audiovisual i representar-los en un sistema de descripció estàndard.

Aplicar les tècniques d'anàlisi i representació de contingut, amb diferents tipus d'eines i llenguatges.

Blocs temàtics

1. Els documents audiovisuals

- 1.1. El valor del patrimoni audiovisual
- 1.2. Tipologies de documents i evolució dels suports
- 1.3. Contextos d'ús de la imatge i el so
- 1.4. Preservació i digitalització del patrimoni audiovisual

2. Gestió de la documentació audiovisual

- 2.1. Ingesta i registre, visionament, nivells d'arxiu
- 2.2. Criteris de selecció
- 2.3. Anàlisi documental
- 2.4. Cerca i recuperació d'informació
- 2.5. Drets, ús i explotació del material audiovisual

3. Fonts per a la producció audiovisual

- 3.1. Banc d'imatges i de sons
- 3.2. Fonts audiovisuals en televisió: producció pròpia i producció aliena
- 3.3. Fonts d'informació per a produccions audiovisuals

4. Descripció formal i accés

- 4.1. Esquemes de metadades
- 4.2. Descripció formal de materials
- 4.3. Punts d'accés

5. Anàlisi de contingut

- 5.1. Elements de descripció i recuperació en productes audiovisuals: matèria, gènere i forma
- 5.2. Descripció del contingut de la imatge fixa i en moviment
- 5.3. Imatge documental i imatge artística: iconografia i nivells de descripció
- 5.4. Tècniques d'extracció automàtica de metadades

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i exercicis, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que n'explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar-ne els conceptes

i competències, i també d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del Campus Virtual (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en el seu horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada es compon de diverses activitats: un treball de curs (50 %), una prova de validació (10 %) i un examen teòric (40 %).

Treball de curs (50 %) + Prova de validació (10 %)

El treball és individual. S'ha de lliurar al final del curs, el dia de la prova final.

El percentatge del treball en l'avaluació global és del 50 % de la nota de l'assignatura, i correspon al resultat del treball (inclosa la valoració de les tutories fetes).

El treball no s'avalua si no s'ha fet un nombre mínim de tutories, que s'estableixen, segons el calendari i règim que indiqui cada professor, en començar el curs. Les tutories formen part de l'avaluació.

El treball no pot reavaluar-se; la prova de validació (10 %), sempre que la nota obtinguda sigui superior a 4, sí. Si el treball de curs no es lliura, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Examen teòric (40 %)

Consisteix en una prova individual escrita, el mateix dia en què el calendari d'exàmens estableix l'avaluació única de l'assignatura.

Si s'obté una nota entre 4 i 4,9, pot reavaluar-se. Si no es fa l'examen, compta com a 0 per al càlcul de la nota global.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals des de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen, amb una part pràctica i una de teòrica. Per superar l'assignatura, cal aprovar-lo amb una nota igual o superior a 5.

Només es poden reavaluar les proves amb qualificacions entre 4 i 4,9. Si no es fa l'examen la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Caldera-Serrano, Jorge; Arranz-Escacha, Pilar. *Documentación audiovisual en televisión*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 114 p. (Profesional de la informació (Editorial UOC); 13). ISBN 978-84-9029-982-1.

The Cambridge Companion to recorded music. Cambridge: Cambridge University Press, cop. 2009. 359 p. (Cambridge companions to music). ISBN 978-0-521-68461-3.

Caridad Sebastián, Mercedes [et al.]. *Documentación audiovisual: nuevas tendencias en el entorno digital*. Madrid: Síntesis, 2011. 231 p. (Comunicación audiovisual (Síntesis); 11). ISBN 978-84-9756-746-6.

Cuadra, Elena de la. *Documentación cinematográfica: roles y fuentes del documentalista en el cine*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 101 p. (Profesional de la informació (Editorial UOC); 19). ISBN 978-84-9029-773-5.

Giménez Rayo, Mabel. *Documentación audiovisual de televisión: la selección del material*. Gijón: Trea, 2007. 216 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 171). ISBN 978-84-9704-320-5.

López de Solís, Iris. *El film researcher*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 116 p. (Profesional de la informació (Editorial UOC); 13). ISBN: 978-84-9029-933-3.

Royan, Bruce; Cremer, Monika. *Directrices para materiales audiovisuales y multimedia en bibliotecas y otras instituciones*. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2004. 24 p. (IFLA Professionals reports; 84). ISBN 907-09-1699-1.

Pàgina web

Edmonson, Ray. *Filosofía y principios de los archivos audiovisuales*. [S.l.] : Organización de las Naciones Unidas Para la Educación , la Ciencia y la Cultura, 2004.
<<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001364/136477s.pdf>>. [Consulta: 7 juliol 2017].

The moving image genre-form guide [en línia]: *moving image genre list*. Washington, D.C.: The Library of Congress. Motion Picture, Broadcasting & Recorded Sound Division, 1998.
<<http://www.loc.gov/rr/mopic/miggen.html>>. [Consulta: 13 juliol 2017].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Treball de Fi de Grau

Codi de l'assignatura: 360239

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Jordi Ardanuy Baro

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 9

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 225

Activitats presencials i/o no presencials

12

- Tutorització per grups	Presencial	4
- Pràctiques orals comunicatives	Presencial	2
- Seminari	Presencial	6

Treball tutelat/dirigit

133

Aprenentatge autònom

80

Recomanacions

Es recomana haver cursat l'assignatura Pràcticum.

Altres recomanacions

Cal haver superat un total de 180 crèdits.

Requisits

360049 - Metodologia de la Recerca (Obligatòria)

Competències que es desenvolupen

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Els objectius estan condicionats tant per la temàtica escollida com pel tipus de treball que es fa i la metodologia emprada. Amb tot, es considera que són objectius força comuns els següents:

Analitzar l'entorn informatiu de les unitats d'informació i els serveis d'informació.

Dissenyar un treball de recerca o un projecte de desenvolupament en informació i documentació.

Elaborar una revisió bibliogràfica sobre un tema en matèria d'informació i de documentació.

Calcular els recursos humans, materials i temporals necessaris per fer un treball d'investigació o un projecte de desenvolupament en informació i documentació.

Referits a habilitats, destreses

Defensar públicament els resultats del treball davant un tribunal d'avaluació.

Blocs temàtics

1. Aspectes sobre planificació

- 1.1. Determinació d'objectius, context i preguntes clau
- 1.2. Establiment i fonamentació de la metodologia
- 1.3. Selecció de recursos
- 1.4. Temporització

2. Aspectes sobre el desenvolupament del projecte

- 2.1. Revisions bibliogràfiques i aprofundiment en la bibliografia
- 2.2. Elaboració de marcs teòrics
- 2.3. Anàlisi dels resultats
- 2.4. Extracció de conclusions
- 2.5. Definició de perspectives

3. Elements de seguiment i presentació

- 3.1. Informes de progrés del treball i comunicació amb supervisors
- 3.2. Dossier d'aprenentatge i realització d'una autoavaluació
- 3.3. Confecció de resums executius
- 3.4. Presentacions públiques i defenses orals

Metodologia i activitats formatives

El treball de fi de grau consisteix a elaborar i fer un projecte orientat al desenvolupament d'una recerca, servei o producte, una intervenció en el camp professional, o un treball bibliogràfic, històric o d'estat de la qüestió sobre un tema de l'àmbit de la informació i la documentació.

L'alumnat ha de presentar el resultat del seu projecte mitjançant un treball escrit, encara que també es pot complementar amb altres documents o productes si a parer del tutor resulten rellevants o indispensables per la naturalesa del projecte.

L'alumnat ha de cercar informació exhaustiva relacionada amb el projecte. El treball escrit ha d'informar de manera explícita i detallada d'aquest procés de cerca.

El curs anterior a la matrícula es fa una sessió informativa en la qual es proporciona informació general i un calendari aproximat de l'assignatura. A l'inici del semestre l'estudiant ha d'emplenar un formulari per presentar una proposta de tema de treball de fi de grau al coordinador. Per assignar un tutor cal que el formulari s'ompli convenientment seguint diversos requisits formals.

D'altra banda, es programen seminaris de suport i exposició del progrés del treball. És obligatori fer un mínim de tres tutories individuals de seguiment del treball amb el tutor assignat, que es reparteixen de manera força equidistant dins del quadrimestre.

El treball final, amb l'acceptació prèvia del tutor, s'ha de defensar davant un tribunal.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El sistema d'avaluació del treball de fi de grau es basa en la superació de diverses fases en les quals s'avaluen les diferents competències que ha d'adquirir l'alumnat. No es pot passar d'una fase a la següent sense obtenir una puntuació mínima en totes les competències avaluable.

El treball, sigui de la naturalesa que sigui, necessita una memòria escrita.

Un cop superada, segons el criteri del tutor, la fase d'escriptura de la memòria, el treball final s'ha d'exposar davant d'un tribunal, que avalua competències relacionades amb la comunicació oral i escrita. L'estudiant ha de lliurar al tribunal un resum executiu del treball en anglès. Durant la defensa oral també s'avalua la competència lingüística oral en anglès.

Per a l'avaluació continuada és imprescindible superar les etapes següents:

- Elecció de tema, planificació i desenvolupament (40 %).
- Treball definitiu (20 %).
- Autoconsciència del treball redactat i compliment de compromisos (15 %).
- Resum executiu del treball o projecte i defensa pública davant d'un tribunal (25 %). Inclou l'avaluació de la competència lingüística en llengua anglesa. S'exigeix un bon nivell de correcció lingüística en els textos presentats i en l'acte de defensa.

La qualificació global de les tres primeres etapes no pot ser inferior a 5 sobre 10, la nota

global del resum executiu ha de ser igual o superior a 5 sobre 10 i la nota global de la defensa oral ha de ser també superior a 5 sobre 10. Si no es lliura l'esborrany gairebé definitiu, s'avalua com a no presentat. La resta, si no se supera l'assignatura, s'avalua com a suspens.

Reavaluació

En la data fixada en el calendari corresponent i abans de la defensa oral, es poden presentar de nou els treballs i els informes d'autoavaluació qualificats amb una nota global inferior a 5 per manca de correcció ortogràfica i sintàctica o altres defectes formals esmenables en poc temps, segons el criteri del tutor.

Igualment, en el cas de no arribar a 5 en la defensa oral o en el resum executiu, l'estudiant té la possibilitat d'esmenar els errors davant d'un nou tribunal. Aquesta reavaluació es fa segons la disponibilitat entre sis i deu dies després del final de les defenses públiques i en cap cas s'hi poden presentar estudiants amb qualificació igual o superior a 5, independentment de la puntuació global de l'assignatura. La puntuació global màxima possible en cadascuna de les proves d'aquesta reavaluació és de 5.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Convocatòria extraordinària: condicions específiques

Els treballs que es presentin a la convocatòria extraordinària han de seguir els requisits següents:

- No es pot variar la temàtica del treball respecte de la darrera convocatòria ordinària.
- Es manté el mateix tutor, llevat de situacions excepcionals, quan així ho consideri el coordinador de l'assignatura.
- És obligatori fer prèviament una entrevista amb el coordinador del treball de fi de grau. Aquesta entrevista ha de demanar-la l'estudiant. Si l'estudiant no fa aquesta entrevista, la qualificació del treball és de suspès.
- És obligatori fer una tutoria inicial i una altra de seguiment. Aquestes tutories han de seguir les condicions següents:
 - Ha de ser l'estudiant qui les demani.
 - Si l'estudiant no fa alguna de les tutories obligatòries, la qualificació del treball és de suspès.
 - El tutor pot demanar a l'estudiant que faci sessions addicionals de tutoria, si ho considera necessari, que també tenen caràcter obligatori.
- Les dates de lliurament i defensa són les establertes en el calendari d'exàmens o en el

Campus Virtual de l'assignatura per als estudiants de convocatòria ordinària.

- Els elements d'avaluació són els mateixos que els establerts per als estudiants de convocatòria ordinària.

Fonts d'informació bàsica

Consulteu la disponibilitat a [CERCABIB](#)

Llibre

Abadal, Ernest. *Gestión de proyectos en información y documentación*. Gijón: Trea, cop. 2004. 100 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 111). ISBN 84-9704-144-5.

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530 p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Frías, Jose Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (ed.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Pérez Navarro, Antoni (coord.). *Treball final de carrera*. Barcelona: UOC, 2008. 148 p. ISBN 978-84-6914-809-9.

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN 978-1-85604-545-2.

Sancho, Jordi. *Com escriure i presentar el millor treball acadèmic*. Barcelona: Eumo, 2014. 115p. ISBN 978-84-9766-499-8.

Walker, Melissa. *Cómo escribir trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. 473 p. (Biblioteca de educación (Gedisa). Herramientas universitarias; 3). ISBN 978-84-7432-724-3.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Web Semàntic

Codi de l'assignatura: 365643

Curs acadèmic: 2018-2019

Coordinació: Miguel Angel Centelles Velilla

Departament: Departament de Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials i/o no presencials

50

- Teoricopràctica

Presencial

30

- Pràctiques d'ordinadors

Presencial

20

Treball tutelat/dirigit

50

Aprenentatge autònom

50

Recomanacions

Es recomana haver cursat i superat Catalogació i Indexació; Disseny i Sistemes de Recuperació; Sistemes de Gestió Automatitzada I i II, i Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu.

Competències que es desenvolupen

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Comprendre la rellevància dels models i formats de dades, tecnologies, processos i instruments de representació i accés a la informació en el web amb una base semàntica, amb atenció especial al context de les bases de dades NoSQL.

Comprendre i dominar el conjunt de tecnologies del web semàntic (per exemple, RDF, SPARQL, OWL o SKOS), i saber-les utilitzar per expressar la semàntica de dades amb diferents estats d'estructuració.

Comprendre el paper de les ontologies, els vocabularis controlats i els formats de serialització per a l'estructuració de la informació i la inferència de coneixement.

Conèixer i saber aplicar processos de recopilació de dades (*wrangling*) amb diferents estats d'estructuració, per modelar-les i publicar-les com a dades semànticament enriquides.

Conèixer aplicacions i serveis per a l'explotació de dades semànticament enriquides.

Blocs temàtics

1. Introducció: mètodes, eines i objectius de l'enriquiment semàntic de les dades en el web

1.1. Models de dades per a l'enriquiment semàntic de dades

1.1.1 Models de dades de NoSQL. Models orientats a documents (MongoDB) i models orientats a graf (GraphDB)

1.1.2 El model de dades RDF i la visió del web semàntic

1.2. Components dels models de dades per a l'explotació del contingut semàntic

1.2.1. Identificadors

1.2.2. Instàncies i individus

1.2.3. Conceptes i classes. Propietats i predicats

1.2.4. Regles de la lògica per a la inferència

1.2.5. Operadors de cerca

2. Instruments d'enriquiment semàntic de dades

2.1. Models conceptuals

2.2. Ontologies

2.3. Vocabularis controlats

2.4. Formats de serialització. Turtle i JSON-LD

3. Processos d'enriquiment semàntic de dades

3.1. Cicle de vida de les dades semànticament enriquides

3.2. Determinació dels objectius del projecte. Anàlisi d'ús. Fluxos de treball

3.3. Captura de les dades. Extracció de dades estructurades en el web (Schema.org i Open Graph)

3.4. Enllaçat de dades amb conjunts de dades externs. Aplicació de tècniques de reconeixement d'entitats esmentades (*named entity identification*). Ús d'API (RESTful API)

3.5. Modelatge i transformació de dades

3.6. Publicació de dades

4. Explotació de dades semànticament enriquides: aplicacions i serveis

4.1. Visualització de dades

4.2. Anàlisi de dades. Sistemes de recomanació

4.3. Enriquiment semàntic de dades per a la cerca (cerca semàntica). Cerca facetada. Personalització i predicció de cerques

4.4. Enriquiment semàntic de dades per al màrqueting de continguts (màrqueting semàntic)

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge combina classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica. Així, es contextualitzen els models i s'expliquen els conceptes, les funcions, els sistemes i els estàndards que constitueixen l'àrea de treball de la formalització semàntica. Les sessions teòriques es complementen amb l'estudi de casos i la resolució de problemes fets a l'aula (individualment o en grup).

Pel que fa al vessant aplicat, es prioritza el treball a l'aula d'informàtica en format d'exercicis pràctics, el taller centrat en els projectes nacionals i internacionals, i els exemples de bones pràctiques. Si escau, es poden organitzar conferències de professionals de prestigi en les àrees de les ontologies al web, l'aplicació de processament del llenguatge natural i l'aprenentatge automàtic en sistemes i processos d'organització del coneixement. Totes aquestes activitats es complementen amb la lectura i l'anàlisi dels referents de la bibliografia especialitzada (alguns en anglès) i l'elaboració de treballs dirigits pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de dues parts: tres exercicis, cadascun amb un valor del 25 % sobre la qualificació final, i una prova de validació d'aquests exercicis, amb un valor del 25 % sobre la qualificació final.

Els exercicis tenen parts individuals i parts que es poden fer en grup. El primer exercici s'ha de lliurar una setmana després de finalitzar el segon bloc temàtic de l'assignatura; el segon, una setmana després de finalitzar el tercer bloc temàtic, i el tercer i últim, una setmana després de finalitzar el quart bloc temàtic. Es pot fer la prova de validació dels exercicis qualificats si la nota obtinguda és igual o superior a 5.

Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar els tres exercicis i la prova de validació amb una nota igual o superior a 5.

Procediment i criteris de reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagin qualificat amb una nota entre 3 i 4,99. S'ha de fer la prova de validació dels exercicis reavaluats. També es pot reavaluar la prova de validació si en el període d'avaluació ordinària s'ha qualificat amb una nota entre 3 i 4,99.

Per poder-se reavaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consta de dues parts: un treball (60 %) i un examen teoricopràctic (40 %).

Les dues parts s'han d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5.

Per poder-se avaluar s'han de presentar totes les activitats indicades.

Procediment i criteris de reavaluació

L'examen teoricopràctic es pot reavaluar si s'ha qualificat amb una nota entre 3 i 4,99.

Fonts d'informació bàsica

[Consulteu la disponibilitat a CERCABIB](#)

Llibre

Antoniou, Grigoris; Groth, Paul; Van Harmelen, Frank; Hoekstra, Rinke. *A semantic web primer*. 3rd ed. Cambridge, Mass.: MIT press, 2012. XVI, 270 p. ISBN: 978-0-262-01828-9.

Aquin, Mathieu d'; Motta, Enrico. *The epistemology of intelligent semantic web systems*. [San Rafael, California]: Morgan & Claypool, 2016. XIII, 74 p. (Synthesis digital library of engineering and computer science). ISBN 9781627050005.

DeWeese, Keith P, Dan Segal. *Libraries and the semantic web*. [California]: Morgan & Claypool Publishers, cop. 2015. 45 p. (Synthesis lectures on emerging trends in librarianship; 3). ISBN 978-1-6270519-5-8.

Embley, David W.; Thalheim, Bernhard. *Handbook of conceptual modeling: theory, practice, and research challenges*. Berlin; Heidelberg: Springer, 2011. XIX, 589 p. ISBN: 978-3-642-15864-3.

Hitzler, Pascal; Krötzsch, Markus; Rudolph, Sebastian. *Foundations of semantic web technologies*. Boca Raton: CRC Press, cop. 2010. 427 p. (Chapman & Hall/CRC textbooks in computing). ISBN 978-14-200-9050-5.

Kent, William. *Data and reality: a timeless perspective on perceiving and managing information in our imprecise world*. 3rd ed. Westfield, NJ: Technics Publications, LLC, 2012. ISBN: 978-1-935504-21-4.

King, Brandy E. *Finding the concept, not just the word: a librarian's guide to ontologies*. Oxford: Chandos, 2007. XXI, 202 p. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-318-5.

Konstantinou, Nikolaus; Spanos, Dimitrios-Emmanuel. *Materializing the web of linked data*. Heidelberg: Springer, 2015. XIV, 133 p. ISBN 9783319160733.

Powell, James; Hopkins, Matthew. *A Librarian's guide to graphs, data and the semantic web*. Waltham: Chandos Publishing , cop. 2015. XXVI, 242 p. (Chandos information professional

series). ISBN 9781843347538.

Ryszard Kruk, Sebastian; McDaniel, Bill (ed.). *Semantic digital libraries*. Berlin: Springer, cop. 2009. XVI, 245 p. ISBN 978-3-540-85433-3.

Van Hooland, Seth; Verborgh, Ruben. *Linked data for libraries, archives and museums: how to clean, link and publish your metadata*. London: Facet Publishing, 2014. XVII, 254 p. ISBN 9781856049641.

Willer, Mirna; Dunsire, Gordon. *Bibliographic information organization in the semantic web*. Oxford: Chandos, 2013. (Chandos information professional series). XXXII, 318 p. ISBN 978-1-84334-731-6.

Wood, David; et al. *Linked data: structured data on the web*. Shelter Island, NY: Manning, 2014. XXIV, 276 p. ISBN 9781617290398.

Yu, Liyang. *A Developer's guide to the semantic web*. 2nd ed. Heidelberg: Springer, 2014. XXV, 829 p. ISBN 9783662437957.

Norma

National Information Standards Organization: NISO Z39.19: Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies. Bethesda, Maryland: National Information Standards Organization, cop. 2005.

Organització Internacional per a la Normalització. *Information and documentation: Thesauri and interoperability with other vocabularies: ISO 25964*. Geneva: International Organization for Standardization, 2011-2013. Part 1: Thesauri for information retrieval. Part 2: Interoperability with other vocabularies.

Organització Internacional per a la Normalització. *Information and documentation: Thesauri and interoperability with other vocabularies, ISO 25964-2*. Geneva: ISO, 2009-2013.

Pàgina web

Semantic web [en línia]. W3C, cop. 2013. <<http://www.w3.org/standards/semanticweb/>>. [Consulta: 9 març 2018].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.